

D 59964

20x15

1

J A N U A R 1 9 6 1 X X V I I I

duhovno življenje

la vida espiritual

Pozdrav in božična voščila ter blagoslovljeno novo leto vsem sodelavcem, naročnikom in bralcem naše revije, bratom in sestram po vsej zemeljski obliki.

S to številko vstopa „Duhovno življenje“ v 28. letnik. Osemindvajseto leto že hoče biti z božjo pomočjo med Slovenci to, kar je bila betlehemska zvezda svetim Trem kraljem: luč v temni tujini, opora v negotovosti in kažipot k Bogu samemu.

Kot doslej, tako vas bo tudi v letošnjem letu iz meseca do meseca obiskovalo. Prinašala vam bo odgovore na vprašanja, pogum na pot življenja in svetle zglede. Kazalo vam bo podobo današnjega sveta, Slovenije in življenja naših ljudi. Ne bo pozabilo naše mladine, naših fantov in deklet, ki rastejo Bogu in narodu sredi tujega sveta. Za vsakega izmed vas bo imelo dobro, domačo besedo.

Težko nam je, ker cene v naši novi domovini stalno rastejo. Razumemo vašo denarno žrtev. A, ker vemo, da je „Duhovno življenje“ postalo del vašega doma, zato smo prepričani, da boste reviji ostali zvesti. Hvaležni vam bomo, če boste naročnino čimprej poravnali — recimo do 29. januarja, da boste tako lahko deležni nagradnega žrebanja.

Bog plačaj!

Konzorcij, uredništvo in uprava
„Duhovnega življenja“

D 59964

SREČNO NOVO LETO!

Ko odbije dvanajsti udarec na starega leta dan, je to znamenje, da se je nekaj končalo in da se začneja drugo. Tisti trenutek je mejnik med prej in potem.

Trgovec sede h knjigam, potegne črto in naredi bilanco. Po njenih ugotovitvah odpre šampanjec, da napije svojim in sebi, ali pa se spravi pod odejo, nejevoljen na preteklo leto, nase in na ves svet. Številke iz tega, kar je že mimo, so mu v obeh primerih kažipot za naprej: to bo treba racionalizirati, ono nadomestiti z novim, tja usmeriti posebno skrb. Novo leto začneja tako v upanju, da bo ob koncu leta, ki se začneja, krivulja na steni zadovoljivo visoko.

Mnogo časa se bo okrog Novega leta uporabilo za ta ugotavljanja in gotovo bo ta čas za podjetja dobro uporabljen.

Zanimivo bi bilo dognati na drugi strani, koliko ljudi bo uporabilo vsaj nekaj minut za ugotovitev blagajn na višji ravni. Koliko časa se bo uporabilo ob Novem letu za pogled nazaj in naprej v luči tistih težkih besed: „Kaj bo dal človek v zameno za svojo dušo?“

Prav za prav je to edino važen vidik. Ne morem pozabiti Papinijevih besed: „Svetniki ali pogubljeni, vse drugo je literatura.“

Potentakem se je krivulja v preteklem letu dvigala, kadar sem se praznil sebe in polnil z Bogom. Prav mera te praznosti in polnosti je točka, skozi katero teče krivulja. Sem bolj poln Boga kot v začetku leta ali manj? Ali sem celo popolnoma prazen? Trenutki brez Boga so malodane izgubljeni. Celo leto brez Boga je po teh merilih, kot da ga ni bilo: sama izguba.

Razumen trgovec se ne ustavi pri ugotovitvi bilance, ampak skuša najti vzroke takega stanja. Razumen človeč bo pri svoji večnostni trgovini prav tako poiskal korenine svoje polnosti in praznosti. Knjiga, prijatelj, zakonec, družina — v katero smer mi je pomagalo vse to?

Na teh ugotovitvah bo načrtan načrt za naprej. In leto, preživeto po tem načrtu, bo prav gotovo srečno leto 1961.

B. R.

Tisti čas so rekli pastirji drug drugemu: Pójdimo v Betlehem in pogledjmo to, kar se je zgodilo in nam je oznanil Gospod. — In po hiteli so, prišli tja in našli Marijo, Jožefa in dete, v jasli položeno. Ko so to videli, so umele besedo, ki jim je bila povedana o tem detetu. In vsi, ki so slišali, so se čudili, tudi temu, kar so jim povedali pastirji. Marija pa je vse te besede hranila in jih premišljevala v svojem srcu. In pastirji so se vrnili in Boga slavili in hvalili za vse to, kar so slišali in videli, prav kakor jim je bilo povedano (Lk. 2, 15-20).

NA PRELOMNICI ČASOV

Kadar hočejo ljudje označiti čas, ga povežejo z dohodki, ki se jim zdijo pomembni in za bodočnost odločilni. Stari Grki so svoja leta šteli z ozirom na olimpijade; Rimljani so imeli za podlago svojega štetja ustanovitev rimskega mesta; mohamedanci pričenjajo svoj čas s trenutkom, ko je njih prerok Mohamed zbežal iz Medine, kjer so ga rojaki zavrgli, in se zahtekel v mesto Meko, ki je s tem postala središče nove vere.

NAJPOMEMBNEJŠI DOGODEK ZA VSE LJUDI

Za nas kristjane pa pomeni največ Kristusovo rojstvo. Pa ne samo za nas. Celo narodi, ki nimajo ničesar z našo vero opraviti, da, celo države s komunističnimi režimi so sprejele razdelitev zgodovine v dve dobi: pred in po Kristusu.

Jesusovo rojstvo je imelo odjek v času, pa ga ima še bolj v usodi človeka kot božje stvari. Saj dobro vemo, kako je bilo prej: človek je bil suženj satanov; od rojstva Boga-človeka je pa dedič nebes, otrok božji in prost vezi, ki so ga preje priklepale na greh.

Sveti apostol Pavel je v listu do Filipljanov (2, 6-11), skušal s človeškimi besedami izraziti, kaj je storil Bog Sin za nas ljudi s tem, da se je učlovečil: „Dasi je bil namreč v božji podobi, ni imel za plen, da je enak Bogu, ampak je samega sebe izničil, podobno hlapca je vzel nase, postal sličen ljudem in bil po vnanjosti kakor človek. Ponižal se je in bil pokoren do smrti, smrti na križu. Zato ga je tudi Bog povišal in mu dal ime, ki je čez vsa imena...“

Tako je božji Sin ljudem vseh časov dal vzgled, da se je treba odpovedati lastni sreči, ko gre za srečo brata v stiski; da je treba pozabiti na to, kaj smo, kadar trpi naš bližnji, ki socialno nižje stoji kot mi.

SKROMEN OKVIR ZA NAJVEČJI DOGODEK

Ko je prišel Odrešenik na svet, je vsaj na zunaj ostalo vse pri starem. Ni bilo pozdravnih strelcev iz topov, ki naj bi ljudem oznanili rojstvo novega kneza; niso se zbrali ministri, ki bi na svečani seji izrekli svoje veselje nad prihodom bodočega vladarja; tudi niso izšli dnevniki, ki bi sporočili bralcem, da je v družini Jožefa in Marije sin prvorojenec razveselil njuna srca.

Ničesar takega. Le na tisoče kilometrov daleč od Betlehema je skupina astrologov z začudenjem ugotovila, da je neznana zvezda začela motiti redno pot ostalih nebesnih teles. Trije od njih so sklenili, da pridejo vzroku do konca in so se odločili na pot. Pravi ljudsko izročilo, da so se imenovali Melhior, Gašpar in Baltazar in da so bili različne polti.

V bližini Jezusovega rojstva pa je bil eden izmed angelov, ki so tedaj plavali nad betlehenskimi poljanami, tisti, ki se je približal pastirjem in jim sporočil: „Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam

NJEN SVETI V VEČER

Sama ni vedela, kako in kdaj je prišla v mestni park. Čudno izpremenjen je ležal v motno belem snegu. Megla, mrzla čarodejka ga je ogrnila z bisernim plaščem in ga prikrila zvedavim vsiljivcem.

Zazdelo se ji je, da je stopila v neznan košček sveta, ki je ležal tih, pozabljen in zapuščen. Ni videla poti in je gazila kar preko snega, da se ji je udiralo in ji je sneg silil v čevlje. Vendar je ni motilo in šla je dalje v notranjost. Tako dobro ji je delala ta tišina. Saj je že skoraj vse popoldne do večera pohajala po mestu brez misli in smotra. Čudne nejevolje in dolgočasja, ki se je je lotevalo zadnje dni, se ni mogla otresti. Prav za prav se ji je zdelo smešno, da se ji je kar naprej vsiljevala misel na smrt, a ni bilo dovolj odločna, da bi jo odpodila. Saj ji je bilo dobro. Doma so jo ljubili, pri delu je imela uspeh, vendar kljub temu je ču-

tila silno osamelost. V njeni notranjosti je zevala pusta praznina, učila se je, brala, premišljevala. V njej pa se ni ničesar spremenilo. Stopila je v mirno zatišje cerkve, da bi se poglobila v molitvi. A Bog in vse, kar je onstran, ji je bilo tako silno daleč. Slišala se je, kako izgovarja molitev, pri tem pa je opazovala utripajoči plamen svečke, ki je dogorevala na trhlen klečalniku.

„Zakaj sem taka?“ se je vprašala in obstala pod zasneženim drevjem.

„Zakaj?“ je zvonko kanila drobna kapljica z drevesa v sneg.

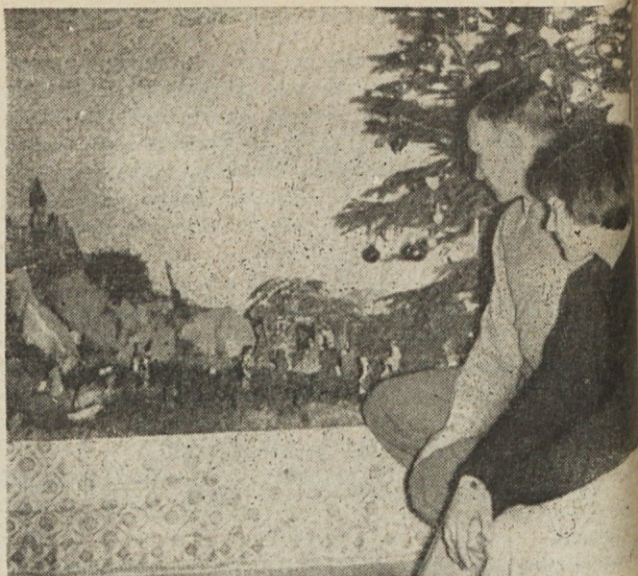
„Tako, tako?“ je zganilo dekle z rameni.

„Tako, tako?“ je zabobnelo poleg nje.

Zdrznila se je in se umaknila pred snegom, ki je zdrsnil z upognjenega drevja.

„Kdo?“ — „Ah, sem neumna! Vsaka svar me že prestraši, saj je le sneg!“

Ozrla se je po drevju, ki je klonilo veje. Nekatero so se gibčno upogibale in sneg se jih je oklenil, da so bile kot beli trakovi, ki so padali ob temnem deblu. Druge zopet so se urno

veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo; rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bodi znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jasli položeno“ (Lk 2, 10-13).

Res, vse je bilo tako preprosto, kot so pač preproste vse stvari, ki jih ureja Bog.

Marija je bila v cvetu svoje mladosti, skromno dekle, hči poštenih staršev, ki so izhajali iz obubožanega rodu slavnega prednika, kralja Davida. Tudi ona je z mnogimi pričakovala Mesija in po njem hrepenela. Ni pa točno vedela, v čem bi pač bilo njegovo poslanstvo. Prihod nadangela Gabrijela ji je odgrnil veliko skrivnost; začela je slutiti vzvišenost svojega poklica. Dozorela je v svojem pričakovanju. Bila je, kot se izraža nemški pesnik, kakor visoka vrata, ki se bodo v kratkem odprla; kakor se sad, ko je zrel, loči od drevesa, tako se bo slično zgodilo z Odrešenikom. Sicer si še ne predstavlja, kakšen bo Bog, ko si bo pridružil človeško naravo in bo majhen, tako majhen, kot vsi otroci, ko pridejo na svet. Tudi Marija ima skrbi, kot vsaka mati, ko prvič rodi. Španski pesnik Gerardo Diego je njen nemir razkril v pesniški obliki takole:

Ko bo prišel On,
jaz res ne vem,
v kaj ga zavila bom,
Njega, ki je moj sen.

In ti luna, ti mi povej
ko v svoje žarke čarobne
ovijaš na krošnjah liste drobne,
kako se streže reči tej.

Res, ti mi to povej,
saj jaz prej ali slej,
Ga bom tudi povijala,
in mu s prsi jed dajala.

In ti, sapica pohlevna,
ki poljubljaš cvetke zale,
ki se sklanjaš nad mogočne skale,
povej, kaj naj storim jaz, mati revna.
Povej, kako naj ga poljubljam jaz,
ko zrla bom njegov obraz.

In se spominjam tebe, angel sveti,
ki smeš Bogu v obličje zreti,
ti, ki si naznanil mi Njegov prihod,
povej, kako se vede tak Gospod.

Bi rada v objem ga zagrnila,
bi rada v rokah ga nosila,
pa sem neveden deklič še,
ki komaj dobro čuti ino ve,
da so zgodile čudne se reči,
ki jim na zemlji para ni.

Prosila bodem Jožefa,
tega dobrega moža,
naj on ob strani mi stoji,
ko Dete božje sladko spi.

S temi občutki se sklanja Devica Marija nad Njega, ki je postal last vsega človeštva. Sedaj začenja razumevati skrivnostno napoved sorodnice Elizabete: „Blagoslovljena si med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa!“

krivile in se skušale znebiti težje snega.

„Tam se je že odlo-milo,“ je pogledala na krhko vejevje, ki je ležalo v snegu. Postalo ji je kar tesno. Vse okrog nje je živelo tiho vase zatopljeno in vda-no življenje. Sklonila se je tik do zasneženih tal. Vse polno malih iskric ji je zažarelo v pozdrav.

„Glej no, pozdravlja-jo me,“ jo je razvese-lilo. „In mislila sem, da je sneg zopern,“ se je čudila sama sebi. Zrav-nala se je in stopila naprej. Na sklonjenem grmičevju je zatrepetal ovel listič, ki se je za-kasnil in zaostal.

„Ti tudi mg poznaš,“ ga je pogladila. „Čudno, saj nisem tako sama. Pozdravljajo me in niti vedela nisem, da me po-znajo.“

Megla se je zgostila in jo ovila še mehkeje in ljubezniveje. Nekaj neskončno prijateljskega je bilo v njej. Mar ni stopil nekdo k njej in se je rahlo dotaknil z nežnimi prsti? Postalo ji je toplo. Osamelost je ginila. Vedno močne-je je čutila navzočnost nekoga, vsega dobrega, vzvišenega. In nenadoma ji je privrelo na ustni-ce iz sladkega občutja:

„Da sem Te šele zdaj zaznala, o Dobri, Veliki!“

V nemem veselju je zašumelo v parku in dih božji je zajel v svoje varstvo ta košček osamljenega sveta.

X. Y.

Preljubi! Razodela se je milost Boga, našega Odrešenika, vsem ljudem; uči nas, da se odpovejmo brezbožnosti in posvetnim željam in na tem svetu trezno in pravično in pobožno živimo, pričakujoč blaženega upanja in veličastnega prihoda Boga in Zveličarja našega, Jezusa Kristusa, ki je dal sam sebe za nas, da bi nas odrešil vse krivice in zase očistil kot izvoljeno ljudstvo, vneto za dobra dela. Tako govori in opominjaj v Kristusu Jezusu Gospodu našem. (Berilo pri polnočnici.)

O Bog, ki si storil, da je ta presveta noč zasijala v svetlobi prave luči, daj, prosimo, da bomo radost te luči, ki smo nje skrivnost spoznali na zemlji, uživali tudi v nebesih.

Ob njej zre brez besed čudež božje ljubezni njen mož Jožef, mladi tesar iz Nazareta. Gleda svojo ženo z občudovanjem in se spominja, da jo je hotel še pred kratkim skrivaj zapustiti. Dober je po srcu, pa redkih besedi. Zadnje čase ga angeli niti spati ne pustijo. Vedno mu ima Bog po njih kaj povedati. Opazuje svoje žuljave roke in jih primerja z ročicami nedolžnega bitja, ki leži pred njim. In vendar prav te ročice bodo čez nekaj časa odrešile svet greha!

KRISTUS SE MORA RODITI TUDI V NAS

Tako se je pričela nova doba v zgodovini človeštva; v molku, brez hrupa, brez zunanjih slovesnosti.

Med Bogom in človekom je zijal prepad; Kristus ga je premostil s svojim telesom. Morda je pred Kristusom ne le eden prišel na misel, ali je še vredno biti človek, kajti vse je v njemu bilo nered, greh, pot v pogubo. Toda, odkar je Sin božji postal človek, se je položaj spremenil. Nespametno govorjenje se zdi, pa je globoka resnica, kar moli Cerkev na božični dan: „O srečna krivda, ki nam je naklonila takega Odrešenika.“ Kajti že ni več suženjstva in podrejenosti hudiču; učlovečenje je knezu teme preprečilo njegove temne načrte in onemogočilo njegovo zlobo.

Kristus se je rodil enkrat samkrat v Judeji, toda njegovo rojstvo je več kot samo enkratni dogodek. Kristusovo rojstvo ima pomen za vsakega izmed nas. Besede sv. Janeza, da je Kristus prišel na svet, pa ga njegovi niso sprejeli, ni samo očitek Jezusovim rojakom, temveč tudi nam, ki imamo rajši zemljo kot nebo, nam ki rajši iščemo blato kot pa kristalno vodo, nam ki tako radi pozabljam, da smo bili poklicani za višje stvari.

Mogočni stavki iz evangelija sv. Janeza: „V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Bog je bila Beseda... in Beseda je meso postala in med nami prebivala“ naj nas stalno opozarjajo na globoko resničnost besed sv. Avguština: „On, ki se je učlovečil brez tvojega pristanka, te ne misli brez tvojega pristanka rešiti!“

V tem smislu je Jezusovo učlovečenje zgodovinska prelomnica za vsakega izmed nas. Saj bo imelo svoj konec in odjek v večnosti. In ta bo srečna ali nesrečna. Kajti tretje možnosti ni.

Jože Jurak

BETLEHEM

1

Augustus, rimski cesar, ukazuje:
„Ljudi preštejte! Sleherni se vpiše
naj pri županu! Kdor je šel od hiše,
naj brez odlašanja domov potuje!“

Ko v Nazaretu se o tem začuje,
tesar prestrašen roso s čela briše,
kar mora se zgoditi in kar ni še,
utegne biti prej, ko se obuje.

Nasloni se Marija mu na rame,
lepo ga prosi, naj jo s sabo vzame,
bi šla v Jeruzalem, da vidi svoje.

Se brani Jožef, vendarle prikima,
in ker je takšna in v decembru zima,
svetuje toplo oblačilo dvoje.

2

Dež, burja, slabo vreme je prignalo
pastirjem s pašnikov nočjo živino
v prostorno in obokano votlino
pod starodavno betlehemsko skalo.

Ko po večerji počebljajo malo,
pripelje skozi mračno odprtino
starejši mož zavito v raševino
visoko na osličku ženo zalo.

In vsi na mah vedo, kaj se dogaja,
podvzajajo pastirji se okorno,
da materi pripravijo ležišče.

Trenutek še in dete se poraja,
napolnj jok njegov pečino borno,
pastirčki pa zanetijo ognjišče.

3

Že ogenj plapolala, suklja in kuha
iz kropa vonj se mesnega sopuha,
so v piskercu tri sočne golobice,
tak običaj je tam za porodnice.

Polaga dete v jaslice staruha,
pastirska žena, sključena in suha,
na nosu ji debele bradavice
obsevajo z ognjišča plamenice.

Zaspi Marija, v jaslih dete spava,
nad njim pa kima oslekova glava,
tišče k svetlobi ovce in goveda.

Se velik vol ob jaslice očoha,
zasope kratko, detece ovoha,
se po volovsko modro vanj zagleda.

4

Molmljaje zunaj legajo velblodi,
v votlino stopajo trije gospodi,
so kralji, modrijani, kdo ugane,
obleka njihova ni kar si bodi.

Za njimi nosijo iz karavane
služabniki darov, reči izbrane,
kadilo, olje in zlato v posodi,
za detece in mater nekaj hrane.

In brez bojazni prazne za odličje
popadajo gospodje na obličje
in molijo molitvico za srečo.

Potlačijo še slamico bodoče
pri zglavju matere in počastijo
z obročki; zlatimi na tleh Marijo.

Anton Novačan

„Da sem Te šele zdaj zaznala, o Dobri, Veliki!“

V nemem veselju je zašumelo v parku in dih božji je zajel v svoje varstvo ta košček osamljenega sveta.

X. Y.

Preljubi! Razodela se je milost Boga, našega Odrešenika, vsem ljudem; uči nas, da se odpovejmo brezbožnosti in posvetnim željam in na tem svetu trezno in pravično in pobožno živimo, pričakujoč blaženega upanja in veličastnega prihoda Boga in Zveličarja našega, Jezusa Kristusa, ki je dal sam sebe za nas, da bi nas odrešil vse krivice in zase očistil kot izvoljeno ljudstvo, vneto za dobra dela. Tako govori in opominjaj v Kristusu Jezusu Gospodu našem. (Berilo pri polnočnici.)

O Bog, ki si storil, da je ta presveta noč zasijala v svetlobi prave luči, daj, prosimo, da bomo radost te luči, ki smo nje skrivnost spoznali na zemlji, uživali tudi v nebesih.

Ob njej zre brez besed čudež božje ljubezni; njen mož Jožef, mladi tesar iz Nazareta. Gleda svojo ženo z občudovanjem in se spominja, da jo je hotel še pred kratkim skrivaj zapustiti. Dober je po srcu, pa redkih besedi. Zadnje čase ga angeli niti spati ne pustijo. Vedno mu ima Bog po njih kaj povedati. Opazuje svoje žuljave roke in jih primerja z ročicami nedolžnega bitja, ki leži pred njim. In vendar, prav te ročice bodo čez nekaj časa odrešile svet greha!

KRISTUS SE MORA RODITI TUDI V NAS

Tako se je pričela nova doba v zgodovini človeštva; v molku, brez hrupa, brez zunanjih slovesnosti.

Med Bogom in človekom je zijal prepad; Kristus ga je premostil s svojim telesom. Morda je pred Kristusom ne le eden prišel na misel, ali je še vredno biti človek, kajti vse je v njemu bilo nered, greh, pot v pogubo. Toda, odkar je Sin božji postal človek, se je položaj spremenil. Nespametno govorjenje se zdi, pa je globoka resnica, kar moli Cerkev na božični dan: „O srečna krivda, ki nam je naklonila takega Odrešenika.“ Kajti že ni več suženjstva in podrejenosti hudiču; učlovečenje je knezu teme preprečilo njegove temne načrte in onemogočilo njegovo zlobo.

Kristus se je rodil enkrat samkrat v Judeji, toda njegovo rojstvo je več kot samo enkratni dogodek. Kristusovo rojstvo ima pomen za vsakega izmed nas. Besede sv. Janeza, da je Kristus prišel na svet, pa ga njegovi niso sprejeli, ni samo očitek Jezusovim rojakom, temveč tudi nam, ki imamo rajši zemljo kot nebo, nam ki rajši iščemo blato kot pa kristalno vodo, nam ki tako radi pozabljamo, da smo bili poklicani za višje stvari.

Mogočni stavki iz evangelija sv. Janeza: „V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Bog je bila Beseda... in Beseda je meso postala in med nami prebivala“ naj nas stalno opozarjajo na globoko resničnost besed sv. Avguština: „On, ki se je učlovečil brez tvojega pristanka, te ne misli brez tvojega pristanka rešiti!“

V tem smislu je Jezusovo učlovečenje zgodovinska prelomnica za vsakega izmed nas. Saj bo imelo svoj konec in odjek v večnosti. In ta bo srečna ali nesrečna. Kajti tretje možnosti ni.

Jože Jurak

BETLEHEM

1

Augustus, rimski cesar, ukazuje:
„Ljudi preštejte! Sleherni se vpiše
naj pri županu! Kdor je šel od hiše,
naj brez odlašanja domov potuje!“

Ko v Nazaretu se o tem začuje,
tesar prestrašen roso s čela briše,
kar mora se zgoditi in kar ni še,
utegne biti prej, ko se obuje.

Nasloni se Marija mu na rame,
lepo ga prosi, naj jo s sabo vzame,
bi šla v Jeruzalem, da vidi svoje.

Se brani Jožef, vendarle prikima
in ker je takšna in v decembru zima,
svetuje toplo oblačilo dvoje.

2

Dež, burja, slabo vreme je prignalo
pastirjem s pašnikov nocoj živino
v prostorno in obokano votlino
pod starodavno betlehemsko skalo.

Ko po večerji počebljajo malo,
pripelje skozi mračno odprtino
starejši mož zavito v raševino
visoko na osličku ženo zalo.

In vsi na mah vedo, kaj se dogaja,
podvizajo pastirji se okorno,
da materi pripravijo ležišče.

Trenutek še in dete se poraja,
napolnj jok njegov pečino horno,
pastirčki pa zanetijo ognjišče.

3

Že ogenj plapola, suklja in kuha
iz kropa vonj se mesnega sopuha,
so v piskercu tri sočne golobice,
tak običaj je tam za porodnice.

Polaga dete v jaslice staruha,
pastirska žena, sključena in suha,
na nosu ji debele bradavice
obsevajo z ognjišča plamenice.

Zaspi Marija, v jasliah dete spava,
nad njim pa kima oslekova glava,
tišče k svetlobi ovce in goveda.

Se velik vol ob jaslice očoha,
zasope kratko, detece ovoha,
se po volovsko modro vanj zagleda.

4

Molmljaje zunaj legajo velblodi,
v votlino stopajo trije gospodi,
so kralji, modrijani, kdo ugane,
obleka njihova ni kar si bodi.

Za njimi nosijo iz karavane
služabniki darov, reči izbrane,
kadilo, olje in zlato v posodi,
za detece in mater nekaj hrane.

In brez bojzani prazne za odličje
popadajo gospodje na obličje
in molijo molitvico za srečo.

Potlačijo še slamico bodečo
pri zgglavju matere in počastijo
z obročkj zlatimi na tleh Marijo.

Anton Novačan

BOŽIC

V NASIH

DRUŽINAH

Nemo hite ljudje po razgretih vevelemestnih ulicah. Za hip se ustavljajo ob bogato obloženih izložbah in spet hite. Kot bi jih priganjala nevidna sila. Skoraj ni časa za požirek hladne pijače, za kaj več besed. Prisrčno voščilo, stisk roke in spet naprej. Vse giblje, hiti. Odveč se zde to popoldne po pločnikih razpostavljene mizice obcestnih barov; bijejo se z življenjem na cesti. Nekaj gostov le sedi tu in tam. Leno opazujejo tekoči trak ob sebi. To so brezdomci, ki jim je bilo samim v svoji sobi to popoldne doččas. V parku modruje nekaj upokojencev. Skupina dečkov jim kali mir s prezgodnjim preizkušanjem bombic. Doma so napoti, zato so jih poslali v park. Gneča po trgovinah in cestah narašča, paketi v rokah se množe, ura priganja, čakanje je odveč. Velemesto se pripravlja na praznovanje svete noči.

Drug za drugim se vračajo iz služb. Utrujeni, naveličani ceste in vrveža. Toplo, praznično jih sprejemajo slovenski domovi raztreseni po večmilijonskem velemestu. Bolj kot vsak dan je danes ta dom zatočišče, otok miru, košček raja. Njegova lepota poživlja, praznično razpoloženje osvaja. V pritaženem pričakovanju, skoraj molče, se mudi družina pri zadnjih pripravah. Otroški glasovi izpred jaslic pozvanjajo kot predklic

božičnega veselja. Vse prizadevanje v adventu, pomoč mami pri pospravljanju, ubogljivost, prijaznost do bratcev, vse je bilo usmerjeno v eno samo pričakovanje, ki se bo končno uresničilo in poplačalo ves njihov trud. Jaslice!

Ali more biti za dobrega otroka kako doživetje močnejše kot so to jaslice! Ko ti preprosti kipeci, ki jih postavlja po svoji zamisli, niso več kipeci, ampak žive osebe! Ko se skoraj ne upajo dotakniti malega Jezuščka, njegove Mamice, svetega Jožefa in angela! Ko se sami čutijo majhni pastirčki med belimi ovčicami; pastirčki, ki ponoči kurijo ogenj, ki so prinesli božjemu Detecu svojo najlepšo ovčko! Zato nam je božič iz otroških let tako živo v spominu! Zato je ta spomin tako drag, tako svet in dragocen! Zato ne bi bilo mogoče razumeti, da bi starši v sedanjem, po večini ugodnem položaju, prikrajšali svojo družino za jaslice in jo oropali tistega, kar je resnični izraz pravega božiča!

Mati pripravlja blagoslovljeno vodo in kadilo. Prva leta so marsikje le kropili, ker niso imeli kadila; ponekod le po notranjih prostorih, ker so stanovali v tuji hiši. V lastnih domovih postaja ta obred tudi v tujini vsako leto pomembnejši, da božičnega večera brez kajenja ne bi občutili. Sveti večer se začenja! Oče in mati v spremstvu vse družine, tudi najmlajših, ob molitvi rožnega venca blagoslovljata dom! Vsak prostor, vsak kotiček in krog nje objame tisti omamni vonj po kadilu. Vonj, ki iz otroških let ostane nepozaben in nas vsakikrat napolni z božičnim razpoloženjem. Vonj, ki nas dvigne iz tvarnega življenja prav na tiste betlehemske poljane, kjer so

pastirji prenočevali in prejeli angelo oznanilo. Z njimi romamo v sveti noči proti betlehemskega hlevca. Vsak s svojimi težavami in prošnjami, vsak s svojim darom. Da bi se na tem svetonočnem romanju sešle vse slovenske družine raztresene po vsem svetu! Da bi nobena ne zgrešila poti do hlevca in ostala med njimi, ki jim je ta pot prenaporna ali si k hlevčku ne žele!

Pozni mrak se je spustil nad mesto. Družina je prišla do zadnjega prostora. Jaslice zažare pred nami v vsej lepoti. Srca vseh se spojé s skrivnostjo svete Družine v prvi božični noči. „Božji nam je rojen Sin!“ Oči vseh strme v hlevček. Božji gost bogato nagraja gostoljubno družino, ki Mu je sredi hladnega poganskega sveta pripravila jaslice. Srca molijo in pojo kot nikoli. Srečno so priromala do Betlehema. Vsa družina kleči pred novorojenim Kraljem in se Mu klanja. V duhu so navzoči vsi dragi iz domovine; tudi oni, ki praz-

nujejo božič v večnosti. To noč ni daljav. Vsi smo v hlevčku, vse nas objema božja Ljubezen, ki se je rodila to sveto noč. In še je prostora! Tudi za tiste, ki ob vsem zunanjem sijaju in prepolnih mizah praznujejo rojstvo Gospodovo ne da bi se Novorojenemu poklonili. „...ki si Ga Devica rodila...“ Molitev rožnega venca se to noč prepleta z notranjim veseljem in prošnjami. Vsako srce jo moli kot jo čuti. Vse pa se zliva v najlepši družinski dar božji Družini.

„Sveta noč, blažena noč...“ tiho privre iz vročih src in se s tisočimi odmevi slovenske pesmi po vsem svetu združuje v mehko uspavanko božjemu Detetu.

Otroški glas predrami družino iz zamaknjenosti. Najstarejši bere svetonočni evangelij. Božja beseda v domačem jeziku je ta trenutek kot prisega mladega rodu, da bo čuval vero in narodnost kot so ju njegovi starši in dedje.

Veselo oznanilo dobi duška v novih pesmih. Družina si vošči prez-nike in posede ob praznično pogrnje-ni mizi. Prostor ob očetu je ta večer pripravljen za družinskega znanca, ki tukaj nima svojcev. Med veselim kramljanjem, pesmijo in igrami se prehitro stekajo ure svetega večera.

Že se oglase božični zvonovi. Po-jo in kličejo, kot bi hoteli predramiti slehernega človeka.

Slovenska družina se odpravlja k polnočnici...

Sveti dan je bil za slovensko dru-žino vedno res svet dan. Edina pot

je vodila v cerkev k sv. mašam. Dan je potekel med petjem, družinskimi igrami in zabavami v najlepšem prazničnem razpoloženju.

Naj bi tudi sedanje razmere, v katerih živimo, ne oropale naših le-pih božičnih običajev; bogastva, ki ga tem bolj čutimo, čim bolj oce-njujemo tukajšnje življenje.

Bog daj, da bi vsi slovenski do-movi po širnem svetu ob letošnjem prazniku rojstva Gospodovega v vsej globini občutili radost božične skriv-nosti, ki ji je znal dati naš narod toliko lepega izraza.

Marijana Batagelj

SVETI TRIJE KRALJI

Bil je čas najdaljših noči. Dnevi so bili lepi in hladni, le včasih se je vzdignil suh veter sem od puščave, ki je ogreval zrak ter prinašal s seboj cele oblake rdečkastega prahu. Ko je zarja ugasnila, se je nebo pokrilo z zvezdami tako na gosto, da so se ko-maj ločile druga od druge na temno-modrem ozadju.

Kraljeva palača je stala na visoki polici, pod njo in okoli nje so se vr-stile nizke hiše dvorjanov in dalje od njih napol razpadli stanovi suznjega ljudstva. Kralj Gašper je pravkar vstal od večerje. Gladil si je dolgo, sivo brado in hodil zamišljen po sobi, ki je bila nizka in široka ter razsvetlje-na od temnordeče luči. Na zlatem pladnju so gorele dišave in po stenah temnorjave granatne barve, ki so bile obložene s cedrovim lesom, je visela vrsta slonovih zob. Na dveh mizicah sredi sobane so stale dragocene vase

iz brušenega kristala in med njimi dva zlata keliha. V kotu je stala široka postelja od ebenovine, pokrita s težko preprogo, in s tigrovimi kožami so bila zastrta tla.

„Preroki so govorili, da se bo ro-dil nov kralj, ko bo zmagoval dan nad nočjo, in bo od zahoda prihajala ob-last. Čakam ga že tako dolgo, da se mi je brada posrebrila. — Ali slišiš?“, je poklical svojo ženo, ki je legla na mehko ležišče in se zavela v težke tka-nine. „Ali slišiš? Zdi se mi, da se bli-ža čas mladega kralja. Stopiva na zgornjo teraso, mogoče se že kažejo znamenja na nebu!“

Kralj Gašper je odgrnil težke za-store in se ozrl na vzhodno obzorje.

„Vstani, draga moja, in poglej! Slabe so moje oči in ne morem dobro ločiti. Zdi se mi, da vidim čudno luč, ki ne prihaja od sonca, zakaj noč je.“

Kraljica je pogledala in vzkliknila:

„Čudna luč je to! Ni od sonca in ni od meseca. Počakajva, da vzide popolnoma!“

Vstala sta in čakala. Naposled reče kralj:

„Prerokovano je tudi, da bo novemu kralju zasvetila velika zvezda, ki bo oznanjala njegov prihod. In bilo bi čudno, ako to ni tista zvezda, ki so jo napovedovali preroki. Le glej, kako se žari in kako veličastno grmado pušča za seboj! Vse na okoli se razliva velika svetloba in bliskajoča se plamenica gre sijajno svojo pot. Umikajo se zvezde pred njenim zlatim viharjem in kakor v vrtincu se mešajo nebeški svetovi. Da, resnica je, kar so govorili preroki: „Roditi se ima nov kralj in velika zvezda z bliskajočim se pramenom za seboj kaže pot, kamor nam je iti.“

Sklical je kralj svoje hlapce, da so mu osedlali velbloda, oblekel se je v

kraljeva oblačila in se nemudoma odpravil na pot. Pred odhodom je dejal kraljici:

„Spodobi se, da mlademu kralju prinesem dar, a sam ne vem, kaj naj mu poklonim. Svetuj mi!“

„Slonove kosti ne, zlata ne,“ je svetovala kraljica. „Najprimernejše bo, ako poneseš mlademu kralju lepo dišeče mire za darilo.“

In tako je bilo. Odpravil se je na pot z velblodom in s tremi hlapci ter šel v smeri, kamor je kazala zvezda. Zgodaj zjutraj, ko so že vele hladne sape, oznanjevalke belega dne, ga je pripeljala pot mimo njegovega soseda, ki je bil kralj Melhijor.

Potrkal je s težko, železno palico ob vrata njegovega gradu in zaklical:

„Vstani, kralj Melhijor! Nov kralj nebes in zemlje, ki so ga napovedali preroki in ga oznanjuje zvezda na

nebu, se ima roditi. Vstani, da se mu pokloniva in prineseva svoje darove!“

In kralj Melhijor je vstal in se odpravil na pot. Oblečen v težek purpurni plašč z zlato krono na kodrasti glavi je vzel tudi meh kadila za mladega kralja.

Po dolgem in težavnem potovanju skozi puščavo mimo zelenih oaz in nepreglednih peščenih poljan sta dospela proti večeru v sosednje kraljestvo, ki je bilo last kralja Boltežarja. Ta kralj je bil pogan in ni veroval v preroke in ni upal v Mesijo.

Kralja, Gašper in Melhijor, sta stopila z velblodov in se napotila v kraljeve sobane.

„Poslušaj naju, Boltežar! Nov, mogočen kralj, ki bo vladal nebo in zemljo, se ima roditi. Pojdi z nama, da se mu poklonimo in ga obdarujemo! Svetla zvezda nam bo kazala pot, kakor so povedali preroki,“ sta ga nagovorila.

„Še nikoli nisem slišal o novem kralju in tudi o zvezdi ne in ne o prerokih —“ je odvrnil Boltežar.

„Le pojdi, Boltežar! Ko se zmračí, zagledaš veliko in žarko zvezdo,“ sta mu prigovarjala. „Sedem rogljev ima ta zvezda in za njo se vleče ogromen snop kakor reka biserov in bliskov.“

Presenečen se je vzdignil kralj Boltežar in svetilo se je njegovo črno telo. Krepke, široke prsi in trda, mišičasta stegna so mu žehnela od zdravja in mladosti.

„Poslušajta, da vama povem svoje sanje!“ je rekel nato Boltežar. „Sanjalo se mi je, da sem potoval upehan in žejen skozi pekočo puščavo in nikjer ni bilo oaze, ne studenca ne palm, sam razbeljen pesek in neusmiljeno sonce. Ugrezala se mi je noga in z mesta nisem mogel. Kar mi pride na-

proti majhno, majhno dete, vse blesteče z zlatimi lasmi in s čudovito sladkim smehljajem na rožnih ustnicah in z milimi očmi, ki so mi v srce segale. „Ali si žejen, kralj Boltežar?“ je dahnilo dete. Osupel sem ga pogledal in neka tiha, sladka groza me je navdala pred otrokom. „Na, pij!“ in dete mi je ponudilo svojo dlan, in ko sem nagnil usta na nežno ročico, me je izpreletelo nepopisno čustvo, po meni se je razlila hladna vonjava in vsa žeja je nenadoma izginila. In nevede kdaj in nehote sem vzel krono z glave in jo položil detetu na zlate kodre. In še slaje se je nasmehnilo in izginilo.“

„To so bile preroške sanje,“ je dejal Gašper, „in so gotovo pomenile mladega kralja, ki pride in pogasi žejo naših src.“

„Ali kdaj pride in kje je njegova zvezda?“

„Pridi in poglej!“

Kralj Boltežar je stopil k oknu in pogledal na nebo. In glej, vprav nad palačo se je vlekla po nebu orjaška zvezda. Z bleščočimi strelami si je sekala pot, z žarko metlo je pometala.

Boltežar si je nemudoma ogrnil kraljeva oblačila in se pripravil na potovanje. S seboj je vzel srebrno posodo z darovi za novega kralja. Nasul je vanjo zrn čistega zlata, naveljal je snope žarečih, drobnih paličic in nabral zlatih novcev, kovanih v Rimu. In trije kralji so zasedli velblode ter šli v tisto stran, kamor je kazala zvezda.

In glej, v tretji noči pridejo na palestirske poljane in tam nad borno stajo se je ustavila zvezda. Bila je velika svetloba vsenaokoli in pele so palestirske piščali. Stopili so v hlev, in tam med volom in voličkom je ležalo

JANEZ XXIII.

1. Malo pred vstopom v konklave je dejal prednici misijonark presv. Srca: „Vedno sem hotel ostajati v zadnjih vrstah, Bog pa me je potiskal naprej.“

2.) Ko je bil še nuncij v Parizu, se je nekoč znašel na nekem uradnem sprejemu, kjer so bili vsi nasmejani in na debelo govorili, le ruski poslanik Bigomolov je bil molčeč. Mons. Roncalli se mu je približal in dejal:

„Najine ideje so seveda precej različne; a kljub tej zapreki, ki naju razdvaja, je med nama nekaj skupnega.“

Poslanik je brž zagrabil, kaj bi naj to bilo.

„O“, je pojasnil nuncij, „oba sva približno enako okrogla.“

Tedaj se je tudi poslanik pričel smejeti.

3.) Ko so mu prinesli pokazat osnutek za papeški grb, v katerem je tudi lev, ki pomeni Benetke, je pripomnil: „Ta divji izraz menda ne odgovarja meni.“

4.) Dve rimski plemeniti gospe sta prvič videli papeža nekaj dni po izvolitvi. Ko je prišel med vernike, je ena izmed gospa pripomnila nekaj o papeževi debelosti in kratkosti. Papež jo

v jaslih novorojeno dete. Zlata mavrica se je spletla okoli njega, in presladek smehljaj je pozdravljal kralje. Gašper in Melhijor sta se nizko priklanjala in zažigala miro in kadilo, Boltežar pa je trosil zlato mlademu kralju.

A zunaj so cvetle zvezde in ovce in jagnjeta so klečala na paši.

je preslišal in jima dejal: „Gospe sta morda zmotno mislili, da je konklave komisija lepotne tekme.“

5.) Na dan kronanja so papeža od vseh strani oblegali časnikarji. Neprestano se je bliskalo iz številnih fotografskih aparatov. Papež se je malo naveličano izrazil: „Taki ste kot bliški v nevihti.“

6.) Čevljar mu je po stari navadi naredil sandale namesto čevljev. Papež mu jih je vrnil, češ da hoče biti tako obut kot vsi drugi.

7.) Ob lepem vremenu se rad sprehaja po vatikanskih vrtovih. Ko je zapazil, da so se mu vrtnarji vedno umikali, kadarkoli se je približal, jih je nekoč prijel: „Kaj se greste skrivnice?“

PIJ XI.

Bil je trdega značaja, pa je jokal nekega dne, ko mu je berlinski škof Bares 1927 prebral pismo nekega šolarčka, ki mu ga je ta pisal pred obiskom Rima. Šlo je le za tehle nekaj besed: Dragi škof! Ti želim vse najboljšo in posebno, da bi bil vedno dober katoličan.

Francoski socialist A. Thomas je bil l. 1931 na nekem mednarodnem kongresu v Rimu. Želel je na obisk k papežu. Ta ga je tudi sprejel. Ker pa je bilo socialistu nerodno, da bi pokleknil pred papežem, si je dobil od zdravnika potrdilo, da mu stara rana na kolenu ovira poklekovanje. Namesto 5 minut je ostal pri papežu tri četrt ure. Nazadnje se mu je oprostil, da ga je toliko motil, a papež ga je zavrnil, da je on pač oče vseh in vse sprejema z istim veseljem. Prevzet se je Thomas sklonil, pokleknil in poljubil papeževo nogo. Pij XI. se je za hvalil s fino ironijo: „Iz vsega srca se zahvalim Bogu, da se je rana na kolenu povsem pozdravila.“

Dominikanec pater Lebret je od 1947 do 1955 prehodil skoraj vse dežele po svetu. Zanimal se je predvsem za socialna in gospodarska vprašanja. Pozornost je zbudil s svojim delovanjem v „Študijskem krožku“ v Parizu in s svojimi članki, ki jih je napisal v reviji „Gospodarstvo in humanizem“. To revijo tudi urejuje. Njegovi članki so imeli naslov: „Življenjska raven; lakota in civilizacija; načela za delovanje, delo nas vodi k Bogu itd.

PODOBA SODOBNEGA SVETA

INTERVJU S P. LEBRET-OM

Katera so najvažnejša vprašanja, ki danes nastajajo med človeštvom in so v zvezi z vašimi ugotovitvami na potovanju?

Najvažnejša ugotovitev je presenetljiva, izredno naraščanje ljudi. Še nobena civilizacija ni imela tako težkih nalog, kakor jih ima današnja. Ne gre samo za prehrano, stanovanje in obleko. Treba je dvigniti življenjsko raven za 75 odstotkov. Najhitreje raste Latiska Amerika.

Ali so življenjske razlike med narodi zelo vidne?

Reči moram, da so te razlike velikanske. V različnih deželah se umrljivost otrok dviga od 20 do 230 izmed tisoč. Povprečna starost Indijca je 32, Danca 69 let. Komaj 50 odstotkov ljudi živi od hranilih kalorij, ki jih nujno potrebuje. Več ko 25 odstotkov pa pogrša hrane, ki je nujno potrebna, da morejo ljudje redno opravljati svoje poklicno delo. Omeniti je treba še bo-

lezni, ki jih povzročata pomanjkanje hrane ali neugodno podnebje. Tropski (južnaški) človek ima pomanjkljivo razvito telo. Zato ne moremo od njega zahtevati toliko naporov, kakor jih prenesejo ljudje v bolj razvitih in hladnih deželah.

Ali se manj razviti narodi zavedajo svoje lastne bede?

Dá, manj razviti narodi se vedno bolj zavedajo svoje bede. Če upoštevamo državne dohodke in število prebivalcev pride letno v manj razvitih državah na eno osebo komaj 50, v gospodarsko dobro stoječih pa 2000 dolarjev. Življenjsko stanje se torej menjava od 1 do 40. Ta razlika vedno raste. Če se bo življenje tako razvijalo, bomo ob koncu stoletja že dosegli razliko od 1 do 1000. Narodi, ki so na nižnji stopnji razvoja, razpolagajo samo s 5 odstotki svojih dohodkov, narodj na višji stopnji pa s 25 odstotki.

Pravijo, da svet še ni bil nikoli tako razdeljen in obenem tako združen ko danes. Kaj mislite vi o tem?

Gotovo, svet postaja manjši zaradi boljših, hitrejših prometnih sredstev. Obenem pa se zdi, da ga združuje napredek tehnike. Kljub temu pa se njegova razcepljenost veča in zapleta. Važno dejstvo je vstop manj razvitih dežel v Organizacijo združenih narodov. Zato bodo morale bolj napredne države spremeniti svoje ravnanje z manj razvitimi deželami.

S tem ravnanjem gotovo mislite na znatno podporo, ki bi naj jo gospodarsko dobro stoječi narodi izkazovali revnim narodom?

Besedo „znatno podporo“ izpustimo. Če primerjamo bogastvo nekaterih narodov s stisko, bedo drugih, je samo po sebi umevno, da so narodi z višjo kulturo dolžni podpirati narode z nižjo kulturo.

Potem ni važno to, koliko dajo, ampak kako dajo?

Tako je. Vendar neposredna pomoč kaknega naroda drugemu kaj lahko izzove danes neupravičeno sovraštvo. Zdi se, da zaostale dežele še ne morejo dovolj razumeti svetovnega položaja, v katerem prizadevanje za vojaška oporišča, za surovine in pogonsko silo prevladuje napore za vzajemnost.

Ali vprašanja, ki ste jih omenili, ne izvirajo iz tega, ker dve skupini tekmujeta med seboj, da bi pridobili nadzorstvo nad manj razvitimi narodi, ki doslej še niso imeli zveze z njima?

Upoštevatni moramo ideologiji, ki ji skupini pripadata. Zahod brani življenjski materializem, ki ovira pravilno pojmovanje važnih, bistvenih vprašanj, katerim mora kljubovati današnje človeštvo. Marksizem pa brani brez-pogojni metafizični materializem, ki

načrtno ogroža človeško dostojanstvo s prevtezo, da hoče s tem človeštvo rešiti.

Kakšno je vaše mnenje o vplivu, ki ga ima danes komunizem?

Komunizem ima svoj vpliv skoraj po vsem svetu. Posebno lahko pot ima v razvitih deželah, kjer še niso rešili socialnega vprašanja. V manj razvitih deželah, kjer socialnega vprašanja še niso začeli reševati, komunizem izkorišča nezadovoljnost in bedo prebivalstva v svoj prid. Njegovo delo je tem lažje, ker temu dodajajo nacionalistični kvas. V vseh deželah, ki sem jih obiskal, so komunisti delavni.

In življenjski materializem na Zahodu?

Ta izpoveduje sicer veliko spoštovanje do človeške osebe, vendar prezira lestvico človeških vrednot, ker človeške težnje usmerja po kar največjem udobju. Življenjski standart, ki se v Združenih državah neomejeno dvi-

Važne zadeve današnjega človeštva:

1. Število ljudi na zemlji izredno raste, najbolj v Latinski Ameriki. Življenjsko raven je treba dvigniti za 75 odstotkov.

2. Več ko 25 odstotkov ljudi pogrēša primerne, zadostne hrane.

3. Narodi, ki so dosegli blagostanje, so dolžni podpirati narode, ki žive v revščini.

4. Zahod s svojim življenjskim, praktičnim materializmom in marksizem s svojim metafizičnim, surovim materializmom ne moreta narodov rešiti duhovne bede.

5. Današnji svet potrebuje poštenja in ljubezni. Od današnjih kataličanov pričakuje, da mu bodo zgnotno podporo prinesli tudi duhovnih, večnih zakladov.

ga, je postal eden izmed najznamenitjših malikov modernega sveta. Najslabše pa je to, da to brez pomisleka imenujejo civilizacijo. Tako zahodne dežele na prebujajoče narodnostne sile manj razvitih dežel odgovarjajo s svojo evgenetično in protiroditeljsko (antikoncepcionalno) propagando in z njo pravno kvarijo narode. Da bi ustregli njihovi želji po neodvisnosti in enakopravnosti, sklepajo z njimi dvostranske pogodbe in širijo nauk, ki nima nobene verske, nadnaravne vsebine. Nanaša se samo na tehnični napredek, na proizvodnjo tvarnih dobrin. Celo tedaj, kadar Zahod išče blaginje teh narodov, gleda predvsem na svojo korist, ne spoštuje pa vrednot teh dežel, ne njihovega družinskega življenja in njihove civilizacije.

Ali smemo na podlagi vaših ugotovitev reči, da svet potrebuje civilizacije, ki bi bolj odgovarjala njegovim potrebam?

Svet danes najbolj potrebuje poštenja in ljubezni. Človeštvo ne more priti iz slepe ulice, ki jo je zgradilo, brez temeljitega spreobrnjenja, ki bo odgovarjalo velikanski revoluciji in ni in nikoli ne bo omejena, ozkosrčna potvorba (karikatura) komunizma. Zmagom moremo doseči danes samo s polemom v višine. Umik ni mogoč. Svet potrebuje prerokov, ki bi oznanjevali pristno in širokogrudno bratsko ljubezen. Manjka tudi tehnikov, ki bi znali pravilno izrabljati stvari in jih uravnati v blagor vseh.

Ali ste na potovanju opazili sile, ki bi mogle ustaviti širjenje materialističnega duha?

Hvala Bogu, na vseh delih sveta, tudi na zahodu, obstojajo te sile. Vendar materializem more prodreti tudi v najbolj čiste duhove. Razvoj industrij-

ske proizvodnje in življenje v mestih trgata ljudi od njihovih domačih navad in jih navajata, da vse preveč cenijo le tehnično delo. Vendar vse to verskega duha ne more popolnoma uničiti.

Kaj svet pričakuje od katoličanov?

Svet pričakuje od katoličanov veliko. Prebivalce nekaterih, zlasti misijonskih dežel je zlasti razočaralo vedenje Evropejcev, ki drugače živé kakor misijonarji učé. Prišli so do zaključka, da Zahod oznanja evangelij le drugim narodom, sam pa ga je zatajil, ker se vdaja pohlepu po dobičku in prezira iz nevednosti civilizacije, s katerimi je prišel v stik. „Mi smo vas prosili upanja, razumevanja, ljubezni, vi pa ste nam dali samo denarja in tehničnih strojev,“ bi nam upravičeno mogli reči.

Kaj je treba storiti, da bi spolnili to pričakovanje?

Treba je pomnožiti število katoličanov, ki bodo druge ljudi ne samo spoštovali, ampak dobro poznali njihova vprašanja, težave in težnje. Katoličani so premalo zastopani v mednarodnem življenju. Stari misijoni ne smejo propasti, pač pa morajo spremeniti način svojega delovanja, da bi tako mogli vplivati na odgovorne izobražence in voditelje. Važno vprašanje je, kako vrniti Zahodu pravega evangeljskega duha. Če ne bo Zahod zapustil teme, ne more dati svetu luči in ne spreobrniti duhov, ki jih je okužil marksizem. Cerkvi še manjka ustanov, ki bi povsem svetu preučevale dejanske razmere posameznih dežel. Pogrešamo tudi sodelovanja vestnih zastopnikov vseučilišč in drugih ustanov. Pomnožiti je treba katoliške vrste, ki bi bile predstraže v boju proti beđi.

Priredil Gregor Mali

Ali je res, da nas spremljata na
naši življenjski poti božja dobrotli-
vost in milost vse dni?

NAŠA

VERA V BOŽJO PREVIDNOST

Za nami je leto 1960. Vse mogoče napovedi so bile o njem izrečene. Pričakovali smo odkritje tretje fatimske skrivnosti in z njo velikih, izrednih dogodkov v življenju sveta. Pa smo brali, da so v Rimu, po prebranju Lucijinega pisma, smatrali za primerno in umestno, da se njegova vsebina ne objavlja. Izrednih dogodkov v mednarodnem življenju sicer preteklo leto ni manjkalo, a zgodilo se — vsaj do dne, ko to pišem — vendar ni nič takega, kar bi dalo življenju na svetu popolnoma novo smer. Tako se zdi, da bo šlo s tolikim upanjem in strahom pričakovano leto 1960 v zgodovino brez kakih izrednih posledic, ako se prav ob njegovem koncu kaj prav posebnega ne zgodi — to pa zdaj samo Bog ve.

Eno pa je gotovo in prav leto 1960 ima pri tem svoje važno mesto: Po zlomu vrhunske konference, ki se je v maju sestala v Parizu, pa tako hitro in žalostno končala, se je mednarodni položaj v svetu zelo poostiril in nasprotje med vzhodnim in zapadnim blokom postaja vedno bolj napeto. Komunizem postaja s svojo propagando in s svojim razdiralnim, osvojevalnim delom po vsem svetu vedno predrznejši in nasilnejši. Razorožitveni razgovori so se ustavili in moderno oboroževanje z atomskim in hidrogenskim orožjem se pri velesilah z blazno naglico nadaljuje. V Afriki vstajajo nove samostojne države, v katerih nihče z gotovostjo ne ve, ali bodo končno po-

tegnile z zapadom ali z vzhodom. Ogromni kitajski komunistični imperij se javno izjavlja za nujnost atomske vojne, da se z njo zruši kapitalistični svet. In tako komunizem zavlada po vsem svetu. Na svojem obisku v Avstriji je Hruščev javno izjavil, da bo še za njegovega življenja rdeča zastava zavihrala nad svetom, čeprav je sam, kot se zdi, zaenkrat še proti sprožitvi nove svetovne vojne.

Vse to in drugo povzroča v našem življenju in v življenju sveta stalen nemir in strah. Kaj vse še utegne priti? Kaj nas čaka v bližnji bodočnosti? Bomo li res še enkrat doživeli vojno vihro, nepopisno strašnejšo od prestalih dveh? Bo li res komunizem prividjal za nami celo na ta ameriški kontinent? Cela vrsta takih težkih

V januarju je doma zima

bridkih vprašanj, ki nam vrtajo v dušo in nam srca polnijo s tesnobo.

V takem vzdušju, kakor vedno v vsakem težkem času, je koristno in dobro, da se kristjani spomnimo tolažilnih, pomirjujočih, starih pa vedno novih resnic naše svete vere. Ena teh je resnica o božji previdnosti¹, ki nas more, ako jo verujemo v vsej njeni globini, napolniti s popolnim mirom, s popolnim zaupanjem glede sedanjosti in glede prihodnosti. Bog je po besedi psalmistovi kakor trdna, neomajna skala, na kateri varno stoji verni kristjan sredi razdivjanega morja svetovnih dogodkov.

Naj bo torej v tem letniku naše duhovne revije prav ta pomirjujoča, tolažilna, veličastna, pa skrivnostna resnica o božji previdnosti predmet naših mesečnih razmišljanj.

Kaj je božja previdnost?

Katekizem nam na to vprašanje preprosto odgovarja, da je božja previdnost tista skrb, s katero Bog ves svet neprenehoma ohranjuje in vlada. Je tista stalna, neprekinjena božja dejavnost, s katero Bog vsako bitje vodi k njegovemu posebnemu cilju, vse stvarstvo skupno pa k zadnjemu, vesoljnemu cilju, ki je božja slava. Je dejavnost očeta, ki skrbi za potrebe svojih otrok; vladarja, ki gleda, da je v državi vse v redu; kapitana, ki krmari ladjo skozi morske viharje; učitelja, ki razlaga učencem resnično vednost in modrost in jih ljubeče, čeprav z vso resnobo, navaja reševati življenjske probleme.

Božja previdnost obsega in zajema prav ves ustvarjeni svet, vidni in nevidni. Vsa bitja, vse stvari so v božji roki, največje in tudi najmanjše. V le-

pi primeri pravi prerok Izajija, da Bog samo s tremi prsti drži zemeljsko gmoto in tehta gore in hribe kakor ta tehtnici (50, 12). Razlagalci k tej lepi primeri pravijo, da so ti trije prsti božje roke njegova vsemogočnost, njegova neskončna modrost in njegova brezmejna dobrot.

Nobeno ustvarjeno bitje bi brez te božje skrbi niti za trenutek ne moglo obstati. In nič, prav nič se na svetu ne more zgoditi, ako Bog tega ne. Vse, karkoli se v življenju sveta in v našem lastnem zgodi, se zgodi le zato, ker je Bog to hotel ali dopustil in prav tako, kakor je hotel ali dopustil. Knjiga Modrosti pravi, da Bog a svojo modro previdnostjo z močjo sega od kraja do kraja in z voljnostjo ureja vse (8, 1). Z veliko močjo, ki se ji nihče ne more ustavljati, vodi Bog vsako stvar k onemu cilju, za katerega jo je ustvaril; uporablja pa pri tej vladi vesoljstva tudi svojo blagost in voljnost napram bitjem, ki jih je obdaril z razumom in prosto voljo. Kroženje zvezd, življenje narave in njenih sil vodi Bog po železnih, nespremenljivih zakonih; angele in ljudi pa vodi z voljnostjo in prizanesljivostjo, upoštevajoč njihovo svobodo. „Najvišji Gospod si — piše Modri v Svetem pismu —, pa milo sodiš in nas vodiš z veliko prizanesljivostjo“ (Modr 12, 18).

Božja previdnost in mi

Obrnimo zdaj te velike resnice, ki nas jih naša vera uči, na naše lastno življenje. Jasno sledi iz njih, da se božja previdnost razteza na vse: na naš življenjski obstoj, na vso našo dejavnost, na vse naše potrebe, na vse premnoge okolnosti, skozi katere gre naša življenjska pot. Bog je tisti, ki

Oltar
na
vseameriškem
marijanskem
kongresu
v
Buenos
Airesu

nas vzdržuje in ohranja trenutek za trenutkom, uro za uro, dan za dnev, leto za letom. Iz njegovih stvariteljskih rok smo izšli, v njih nas drži, z njimi nas vodi skozi življenje. Njegova očetovska previdnost odreja in uravnava vse dogodke in okolnosti, ki sestavljajo našo življenjsko zgradbo. Med temi dogodki so eni važni, pomembni, drugi videz odločilni; drugi so malenkostnega značaja, skoraj brez pomena. Vsi pa so vključeni v božjo očetovsko skrb, ki tako budno čuje nad nami, da, po besedi Jezusovi, niti las ne pade z naše glave brez božje volje (prim. Mt 10, 29).

Sveto pismo nam to našo popolno odvisnost od božje previdnosti na pre mnogih mestih zabičuje. V knjigi pregovorov stoji zapisano: „Srce človekovo si izmišlja svojo pot, toda Gospod je, ki vodi njegove korake“ (16, 19). Ljudski pregovor je to veliko resnico takole izrazil: „Človek obrača, Bog pa obrne.“

Pri tej stalni skrbi za nas pa Boga ne vodi drugi nagib kot naše dobro. Sveti Avguštin o tem takole pravi: „Bog želi naše dobro bolj kot ga sami želimo. On bolje ve kot mi, po kateri poti nas mora k temu dobremu voditi. Izbira teh poti je popolnoma v njegovih rokah in On je tisti, ki določuje in uravnava vse, kar se na svetu zgodi. Zaradi tega je popolnoma gotovo, da bo od vsega tega, kar se nam lahko primeri, to, kar nas zadene, vedno najboljše za nas.“

Duhovni pisatelj Scupoli iz tega lepo izvaja: „Ker je Bog vsemočen, mu ni nič nemogoče; ker je neskončno moder, mu ni nič težko; ker je neskončna dobrotota sama, ga vodi k vsemu neskončna želja po naši sreči. Ali vse to ne zadostuje, da nas nagne k popolnemu zaupanju Vanj?“

Sveti Frančišek Saleški, prepričan, da vsi dogodki, veliki in majhni, srečni in nesrečni, pridejo le po odredbi

božje previdnosti, je živel miren in poln zaupanja sredi največjih težav. Zdelo se mu je nerazložljivo, kako je mogoče verovati v božjo previdnost in ne zaupati, da se nam bo vse v dobro obrnilo, karkoli ona odredi ali dopusti. Ta zaupna, otroška vera v božjo previdnost — je dejal — mi pomaga, da se v vsem življenju počutim bolj mirnega, kot otrok v materinem naročju. Gospod me je potrdil v tej veri od mladosti in ko bi se moral vnovič roditi, bi še bolj preziral človeško modrost in se popolnoma prepustil božjemu vodstvu.

Iz teh izjav velikih, svetih duš odseva ono zaupanje, ki ga opeva in hvaležno poveljuje kralj David v prelepem 22. psalmu: „Gospod je moj pastir, nič mi ne manjka... K vodam počitka me vodi; mojo dušo poživlja... Tudi če bi hodil po dolini smrtno sence, ne bom se bal hudega, ker si ti z menoj... Dobrotljivost in milost mi sledita vse dni mojega življenja...“

Težave

Prav ob teh zadnjih psalmistovih besedah pa nas, navadne smrtnike, nekaj v srcu zbode. Ali je res, da nas spremljata na naši življenjski poti božja dobrotljivost in milost vse dni? Ali ni ta naša življenjska pot tako zelo kamnita in trnjeva, tako trda in kruta? Kaj vse smo preživeli, skozi kakšne stiske in groze smo šli? In usoda naroda, ki se je pošteno boril za zmago božje resnice in pravice? In ves ta nemir in ta negotovost glede bodočnosti v našem lastnem življenju in v življenju sveta? In ta vsakdanja trda, kruta borba za obstanek, v nedomačem, tujem svetu, v čigar mrzlo zemljo padajo v smrti naši bratje in

sestre s tolikim neizpolnjenim hrepenenjem?...

Taka in druga vprašanja nas begajo, da se v veri v božjo previdnost ne najdemo tako preprosto in lahko, kakor nam o njej govori katekizem. Prelepa, tolažilna resnica o božji previdnosti se nam zdi često po trdotah udarcih, izgubah, razočaranjih življenja kakor zatemnena, surovo zanikana. Ne vemo, kako bi jo spravili v sklad z vsem gorjem, ki nas v življenju zadeva, z vsem namirom, ki vlada v življenju sveta. In mnogo jih je, tudi med vernimi kristjani, ki z grenkobo v srcu tožijo: zakaj Bog, ki je vsemogoten, neskončno moder in dobrotljiv, dopušča, da je življenje na svetu tako težko? Zakaj in čemu dopušča zlo in krivico, daje zmago laži in hudobiji, pošilja ljudem toliko trpljenja in odreja, da so ga v največji meri deležni prav tisti, ki mu skušajo biti verni in zvesti?

Na vsa taka in podobna vprašanja si verni človek želi odgovora, ki bi ga zadovoljil, pomiril, potolažil. O vseh so bila napisana že premnoga dela, polna lepih, svetih, tolažilnih misli. Nekaj tega, kar so krščanski pisatelji in duhovni vodniki duš objavili, bomo zajeli v naša mesečna razmišljanja.

Kljub skrivnosti, kljub težavam nam vendar svetijo in nas vodijo skozi življenje naslednje, nepremakljive verske resnice: Bog resnično biva; pozna preteklost, sedanost in prihodnost; Bog more storiti vse, kar hoče; Bog vlada in vodi vse; Bog je neskončno dober; nas ljubi; je naš Oče. Njegova previdnost išče vedno in v vsem le naše dobro, našo resnično, trajno, večno srečo.

Alojzij Košmerlj

NA POTIK BOGU

Smo popotniki! v večnost. Ne le popotniki iz dneva v dan, v vodoravni smeri, ampak predvsem popotniki v nas samih, v navpični smeri: od zemlje do neba. Do česa moramo v nas samih priti in kako naj do tistega pridemo, to je vprašanje.

CILJ

- * Priti je treba do tega, da kar najbolj Boga častimo — za to nas je ustvaril.
- * Boga častimo tem bolj, čim bolj se posvetimo.
- * Posvetimo se tem bolj, čim bolj smo podobni Kristusu.
- * Cilj je torej: postati „drugi Kristus“, priti do stanja, ko bi mogli reči: „Ne živim pa več jaz, ampak v meni živi Kristus.“

SREDSTVA

Sredstva, po katerih bomo prišli do cilja, so:

- * **preмага ovir**
 - greha, ki se postavi med naš cilj in nas, smrtni greh pot sploh prekine.
 - sveta, ki je poln „poželenja oči, poželenja mesa in napuha življenja“, vabi v greh.
 - hudiča, ki „hodi okrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl.“
 - svoje slabosti: bojimo se napora in radi bi ugodje, ugodje.
- * **črpanje energij**
 - v zakramentih, ki so viri božjega življenja, edinega, ki prihaja v poštev na tej poti.
 - v dejanjih kreposti, ki preoblikujejo nas v Kristusa in prinašajo milosti,
 - v molitvi, k nas zveže z Bogom — je „nebeški telefon“ — in nam donaja nadnaravnih moči.
- * **upoštevanje kažipotov**
 - izpraševanje vesti je ozir na zemljevid, ali gremo prav,
 - življenjski načrt je začrtanje naše poti na zemljevid,
 - duhovno branje nam kaže smer in nam daje poguma,
 - duhovno vodstvo so ljudje ob poti, ki nam kažejo naprej.

B. R.

Italija

V soboto, 1. oktobra, je v Italiji umrl kardinal Fietta. Do leta 1953 je bil apostolski nuncij v Argentini. Kot tak je z veliko ljubeznijo sprejel pokškofa dr. Rožmana, ko se je mudil med nami. Dejal je tudi tele besede: „Ker Argentino dobro poznam, zato vas prosim, da ostanete povezani med seboj, sicer boste utonili v tujini.“

Argentina

Na odstranitev križa na laplaški univerzi in na sodnijskem uradu v Moronu je vlada izjavila, da je križ svetovni izraz miru, pravice in ljubezni, zato spada v vsa javna poslopja.

Jordanija

V jordansem parlamentu, ki je bil izvoljen preteklo jesen, so po odredbi kralja Husseina zasedli kristjani devet mest. Nekako 10% prebivalstva, ki šteje 1,6 milijonov, je kristjanov.

Južni Vietnam

Odposlanci Tretjega narodnega kongresa krščanskih delavskih sindikatov Južnega Vietnama, ki je bil v Saigonu, so sklenili svojo aktivnost razširiti po vsej Vzhodni Aziji. 500 odposlancev je zastopalo 500.000 članov vietnamskih sindikatov. Organizacija se je od svoje ustanovitve pred 10 leti razvila v krepko socialno moč. Njenemu vplivu je pripisati, da je zakonodaja južnega Vietnama danes prišteteta k najbolj napredni in najboljši zakonodaji v Vzhodni Aziji.

Švedska

Šved Tage Cervin iz Stockholma je daroval velikansko vsoto denarja za ohranitev enajsterih srednjeveških cerkva na švedskem.

Kitajska

Po izjavi kardinala Tiena, nadškofa iz Pekinga, sedaj apostolskega administratorja na Formozi, so komunistične oblasti zaprle 26 do 30 cerkva v Pekingu. Preostale štiri nadzoruje tajna policija. Duhovniki, kolikor jih je na svobodi, so prisiljeni delati ali v šolah ali v tovarnah. Seveda jim ni dovoljeno vršiti javno dušnega pastirstva.

Anglija

Trije benediktinski menihi in en svetni duhovnik iz Anglije, vsi dobri poznavalci svetega pisma, so na 8.000 milj dolgem potovanju. Grede po isti poti, ki so jo napravili Izraelci na begu iz Egipta in nato po poteh sv. Pavla na njegovih misijskih potovanjih. Pot jih bo vodila iz Egipta preko Sinajskega polotoka v Sveto deželo, od tam v Damask in Malo Azijo, na Ciper, v Grčijo, na Malto in končno v Rim k baziliki svetega Pavla.

Vatikan

Sv. oče Janez XXIII. je v nedeljo, 25. septembra, sprejel na dvorišču sv. Damasa 350 invalidov 21. narodnosti, ki so se udeležili mednarodnih iger določenih za invalide.

Nemčija

Pred dobrimi 20 leti je izstopil iz katoliške Cerkve bivši redovnik trapist dr. Rugel. V nacistični Nemčiji je bil posebno znan po svoji knjigi „Trapist prelomi molk“, ki je bila prevedena tudi v druge jezike. To knjigo so nacisti v svojem sovražstvu do katoliške Cerkve še prav posebej propagirali in je morala biti v vseh šolskih kakor tudi v drugih knjižnicah.

Sedaj je dr. Rugel spet stopil v katoliško Cerkev in v svoj red.

Združene države

V poročilu o gospodarskem stanju ZDA vzbujajo posebno zanimanje izčrpnj podatki o blagostanju ameriškega ljudstva. Od 1000 poročenih parov ima 972 parov svoje lastno gospodinjstvo. Tri četrtine vseh družin ima svoj avto, od leta 1948 se je število družin z dvema avtomobiloma dvignilo od 4 odstotkov na 15 %. Praktično razpolaga vsaka družina z enim ali več modernimi stroji. Ugotovili so, da ima 90 odstotkov televizijski aparat, 98% hladilnik, 93 % sesalec za prah.

Holandska

Henrik von der Linde, bivši voditelj protestantovskega gibanja za zedinjenje cerkev in pastor reformirane cerkve, je vstopil v katoliško Cerkev. Kot mlad protestantovski bogoslovec je pripravljaval prva splošna zborovanja v Amsterdamu leta 1948. Pozneje je spisal več knjig o vesoljni edinosti med protestanti. Postal je tajnik nizozemskega narodnega sveta cerkev. Leta 1953 je postal pastor. Kot tak je označil s prižnice svojim protestantovskim vernikom, da bo vstopil v katoliško Cerkev, ker je „vesoljna“.

Rusija

V Rusiji se je začela na pobudo „vsesovjetskega kongresa znanstvenega brezboštva“ močna kampanja, da bi nadomestili stare krščanske praznike z drugimi praznoverji. Zimski festival naj bi nadomestil predpostno praznovanje, spomladanski festival naj bi bil namesto velike noči, festival drevja binkošti itd. Misel ni originalna in so jo že marsikje skušali uvesti.

Portoriko

V nedeljo, 9. oktobra je bilo v Portoriko prvič v zgodovini Cerkve škofovsko posvečenje domačega duhovnika. Posvetil ga je apostolski delegat msgr. Zanini.

Letonska

Komunistične oblasti so zaprle zadnji samostan na Letonskem in s tem zadnje Marijino božjepotno svetišče v Agluonu. V samostanu so bile dominikanke, ki so tudi oskrbovale cerkev. Samostan je bil zgrajen leta 1700.

Holandija

V Holandiji izpolnjuje verske dolžnosti skoraj 90% katoličanov. Po statistiki, ki jo je izdelal zavod za socialno-cerkevno raziskovanje, je na Holandskem 11.278.000 ljudi, od teh je 4.605.776 katoličanov. Med temi 3 milijone 409.553 takih, ki jih moremo imenovati praktične katoličane.

Po poročilih župnikov jih je v letu 1959 prejele velikonočno sv. obhajilo 88.1%. Vendar jih je med temi od 15 do 20% takih, ki ne obiskujejo redno nedeljske sv. maše

Na enega duhovnika pride 528 vernikov, kar je idealno razmerje. Samo v letu 1958 jih je bilo posvečenih 429 novih duhovnikov.

Ko je nekoč korintski cerkvi grozil razkol, ji je sv. Pavel zaklical: „Ali je Kristus razdeljen? Ali je bil Pavel za vas križan? Ali ste bili v Pavlovo ime krščeni? (1 Kor. 1, 13).

Ali je Kristus razdeljen?

Danes ne stojimo pred nevarnostjo razkola, marveč pred že izvršeno razdelitvijo. Korinčani so govorili: „Jaz sem Pavlov, jaz pa Petrov, jaz pa Kristusov.“ Mi sodobni kristjani pa pravimo: „Jaz sem katoličan, jaz pa pravoslaven, jaz pa evangeličan.“ Spričo te žalostne razdelitve nas sveti apostol Pavel znova vprašuje: „Je li Kristus razdeljen?“

Čas je nakopičil mnogo različnih del. Vsa čakajo skorajšnje rešitve, vendar najvažnejše med njimi zahteva v danem trenutku največjih naporov in izrednih odločitev. Razmišljanje o tem resničnem vprašanju naših dni je privedlo sv. očeta Janeza XXIII. k misli o sklicanju vesoljnega cerkvenega zbora.

Ugodna mnenja

Odnosajj med katoličani in pravoslavnimi so se v zadnjih sto letih v marsičem spremenili in zboljšali. Napačila je doba prvih stikov in počasnega zблиževanja. L. 1848 so pravoslavni papežev poziv označili za despotizem in papeštvu so očitali, da „predrzno napada in tepta vse, kar je svetega in božjega“. Sedanji carigrajski patrijarh Atenagora pa se je ob izvolitvi novega papeža prijazno odzval: „Človek nam je od Boga poslan, ime mu je Janez.“

„Kristusova oporoka se glasi.“ je

dejal pred letom uredniku pariškega katoliškega dnevnika La Croix, „naj bodo kristjani zedinjeni. Njegova volja je: edinost, mir in ljubezen. Je samo ena Cerkev. Med njimi je več razlik, a nimajo pomena... Pripravljen sem iti v Rim in razpravljati o zedinjenju med katoliško in pravoslavno Cerkvijo. Nič na svetu ne more upravičiti ločitve in osamitve krščanskih cerkva. Klic Janeza XXIII. k zedinjenju vseh cerkva moramo poslušati.“

Bolgarski patrijarh Ciril je sprejel klic iz Rima s simpatijo in veseljem. Revija Moskovskega Patrijarha je o Veliki noči spregovorila o potrebnosti obširnega razpravljanja, o obnovi, miru, soglasju in strpnosti. Govorjenje pravoslavni pod komunističnim jarmom je sicer zavito v propagando in politiko, vendar se tudi v njem razodeva skrita želja po zedinjenju.

Ločene krščanske cerkve v arabskih deželah pod težkim muslimanskim pritiskom iskreno pozdravljajo papežev poziv k edinosti.

Stari predsodki

K tem in neštetim drugim radostnim odzivom se pridružujejo še drugi, ki nas napolnjujejo z resnobo in skrbjo. Stare zahteve in očitki se oglašajo: Papež naj se zadovolji s častnim prvenstvom, naj bo „primus inter pa-

res", prvi med enakimi. Treba se je vrniti nazaj k stanju pred velikim razkolom l. 1054. Nauk o izhajanju sv. Duha od Sina, nauk o vicah, o Brezmadežni in ostale novotarije naj se odpravijo...

Mišljenje ruskih emigrantov, ki so imeli nekoč svoj sedež v Karlovcih, je ostalo najbolj konservativno, najbolj protikatoliško. Na njihovem sestanku v New Yorku, v oktobru 1959, je avstralski škof Sava dejal: „Med sile, ki so osredotočile svojo borbo proti Cerkvi, je treba imenovati poleg komunizma tudi katolicizem.“

Ali si je mogoče misliti besede, v katerih bi bilo več nevednosti ali celo zlobe kot v teh besedah? V njih diha sovraštvo, konservatizem, katerega se je, hvala Bogu, večina pravoslavnikov že v XIX. stoletju otrsela; grobóst

najmračnejše dobe moskovskega pravoslavlja, ko se je krščanstvo zrastle z narodnim izročilom in bilo najmanj čisto, najmanj vesoljno.

Cerkev nadaljuje življenje in delo Kristusovo. Zato se ji ne godi bolje kot se je godilo Kristusu samemu. Ko so Judje razpenjali Kristusa, so se sklicevali na svoj zakon in so menili, da služijo Bogu. Sodobni zavirači zedinjenja pa se sklicujejo na svoj „pravoslavni“ nauk. Radi bi pomaknili cerkveno zgodovino za tisoč let nazaj. K sreči to ni mogoče! Človeška misel se razvija in tudi naše spoznanje nravnih, zgodovinskih in dogmatičnih resnic napreduje.

Če bi rimsko pravno prvenstvo slo-nelo le na odličnosti cesarskega mesta, kot trdi nepriznani 28. kanon Kalcedonskega zbora; če bi bilo le cer-

PRIPRAVA VESOLJNEGA CERKVENEGA ZBORA

KOMISIJA

Osrednja
Za škofove in vodstva škofij
Za disciplino
Za redovnike
Za liturgijo
Za univerze in semenišče
Za vzhodne cerkve
Za misijone
Za laični apostolat
Za zakramente
Bogoslovna

PREDSEDNIK

Sv. oče Janez XXIII.
Kard. Mimmi
Kard. Ciriaci
Kard. Valeri
Kard. Cicognani
Kard. Pizzardo
Kard. Cicognani
Kard. Agagianian
Kard. Cento
Kard. Masella
Kard. Ottaviani

TAJNIK

Msgr. Felici, Italijan
Msgr. Gawlina, Poljak
p. Berutti, Italijan
p. Rousseau, Kanadčan
p. Bugnini, Italijan
p. Mayer, Nemec
p. Welykyi, Ukrajinec
Msgr. Mathew, Anglež
Msgr. Glorieux, Francoz
p. Bidagor, španec
p. Tromp, Nemec

TAJNIŠTVA

Za odnose z loč. cerkvami
Za tisk in radio
Za organizacijo in tehnično
pripravo zbora

PREDSEDNIK

Kard. Bea
Mons. O'Connor
Kard. Di Jorio

TAJNIK

Msgr. Willebrands, Holend.
Msgr. Guerri, Italijan
Msgr. Deskur, Poljak

kvenopravno; če bi Kristus ustanovil „soborno“ Cerkev, potem bi bile zah-teve pravoslavnih razumljive in upra-vičene.

Papež je res naslednik sv. Petra

Toda Kristus je res dejal apostolu Petru, da bo na njem sezidal svojo Cerkev in mu dal ključne nebeškega kraljestva. Njegovi nasledniki, rimski škofje so že pred razkolom reševali verska vprašanja na vzhodu in zahodu. Leon Veliki na primer je po svojih legatih predsedoval vesoljnemu cerkvenemu zboru v Kalcedonu, kot sam pravi, zato, „ker je rimski škof in glava Cerkve.“ Proti temu vzhodni škofje niso protestirali, temveč so vzklikali: „Peter je govoril po Leonovih ustih.“

Pričevanje sv. očetov, vzhodnega bogoslužja in prvih vesoljnih zborov ni mogoče razumeti v smislu častnega prvenstva ali ga smatrati le za poetično pretiravanje vzhodnjakov. Učenci sv. bratov Cirila in Metoda so zavračali v slovanskih deželah nezakoniti 28. kanon Kalcedonskega zbora. Učili so: prvenstvo rimskega škofa ne temelji na odličnosti cesarskega mesta, temveč na božji izvolitvi in apostolski avtoriteti (Vizantijskij Vremennik, 1897, IV. str. 150).

Nauk o prvenstvu in nezmotljivo-sti rimskih škofov, ki je bil razglašen šele na I. Vatikanskem zboru l. 1870, je učil in se ga posluževal, kot priznava veliki ruski zgodovinar Bolo-tov, že Leon Veliki na Kalcedonskem vesoljnem zboru l. 451, torej ne nasprotuje pristnemu pravoslavnemu iz-ročilu, temveč le zgodovinski tradiciji, ki je nastala in se gojila v pravoslav-nih vzhodnih cerkvah po razkolu.

Ne more biti kamen spotike zedi-njenju to, kar je Kristus ustanovil. Razodetje razodetju ne nasprotuje.

Protestant, ki hoče rešiti svoj prote-stantizem, mora razbiti kanon sv. pi-sma. Pravoslavce, ki hoče vztrajati v svojem zanikanju Petrovega in pape-ževega prvenstva, se mora izneveriti pristnemu cerkvenemu izročilu. Prote-stantu pa, ki se trdo opira na celoten kanon sv. pisma, je pot v Cerkev ved-no odprta in pravoslavnemu kristjanu, ki se zvesto drži cerkvene tradicije, nauk o papežu ne zastira, temveč od-pira pogled v Skrivnostno telo Kri-stusovo.

Najboljši sodobni pravoslavni teolo-gi zavestno ali nezavestno iščejo re-šitve v globljem proučevanju prvotnih virov božjega razodetja. (Primerjaj mi-sli protojereja Jurija Florenskega v članku P. Leskovca, Kraljestvo božje, 1960). Katoliška Cerkev naj opravi to najtežje delo na neizmernem polju sve-toočetovske in biblijske znanosti. Pred očmi vsega sveta naj razkrije svoje veseljnost. Še bolj naj razodene vse-zveličavno voljo božjo, da bo srečanje z Njo tem lažje, tem lepše.

Kristus, ki je na križu uničil so-vraštvo med ljudmi in podrl ločilno steno med pogani in Judi (Efež. 2, 14), bo tudi nas, katoličane in nekatoliča-ne po svoji krvi združil v eno Telo. Ista Ljubezen, ki nas druži z Bogom, nas bo zedinila tudi med seboj. Zakaj Kristus ne sme in ne more biti razde-ljen. Njegova Cerkev se ne more mo-titi in grešiti. Grehi in razprtije nje-nih členov je ne morejo omadeževati. Edinost je bistveni znak Cerkve. Brez nje bi ne bila ne sveta, ne apostolska, ne veseljna. Ne bi jo bilo moč spozna-ti. Cerkev ima svojo neuničljivo in ne-razdeljivo edinost in prav zato, ker jo že ima, hrepeni po še večji, popolnej-ši in neprestano moli: „da bi bili vsi eno...“

Dr. Pavel Krajnik

Odgovorite na tole vprašanje:

„Kdo je spisal sveto pismo?“

Mogoče ste se spomnili na evangeliste in ste rekli: Matej pa Marko pa Luka pa Janez. Ali pa ste pomislili na tiste težke liste sv. Pavla, ki jih poslušate ob nedeljah...

Kdo je spisal sveto pismo? Matej, Luka, Pavel, Janez, Mojzes, David? Ne.

Sveto pismo je spisal Bog.

Kaj je sploh sveto pismo?

Lahko rečemo na kratko: božja beseda; še boljše, Božja Beseda.

Če hočete, tudi takole je pravilno in lepo povedano: je pismo, ki ga je nam, svojim otrokom, poslal naš Oče.

Bog je pravi pisec svetega pisma.

Človeški pisatelji — Luka, Janez, Pavel... — so res pisali, a „po navdihnjenju Svetega Duha“: le to, kar je On hotel, ne več ne manj; čeprav vsak na sebi lasten način.

„To namreč pred vsem vedite, da nobena prerokba v pismu ni stvar lastne razlage. Zakaj nikdar ni prišla prerokba po človeški volji. Temveč po nagibu Svetega Duha so govorili sveti možje božji“ (2. list sv. Petra, 1. poglavje, 21. vrsta).

Tudi sv. Pavel je kaj jasen:

„Vse pismo je od Boga navdihnjeno in koristno za pouk, za prepričevanje, za popoljševanje in za vzgojo v pravičnosti, da bi bil človek popoln, za vsako dobro delo pripraven“ (2. list sv. Pavla Timoteju, 3. poglavje, 16. in 17. vrsta).

Ali kdaj pomislimo na to?

S svetim spoštovanjem moramo jemati v roke Knjigo knjig ter brati in poslušati Božjo Besedo.

BOG JE PREVZEL ČLOVEŠKO GOVORICO

Druga božja beseda, Sin, se je učlo večila. Po njem, ki se imenuje Beseda, kot po vzorcu vsega, je Bog ustvaril

V vsaki zavedni slovenski družini imajo knjižnico; ali sveto pismo v njej zavzema častno mesto?

svet (Jan 1. 3). Po njem je svet prenovil z njegovo smrtjo na križu in dopolnjuje to prestvaritev po zakarmen-tih, posebej po Evharistiji, ki je Božja Beseda. Na prečuden način pa imamo Božjo Besedo tudi v svetem pismu (in vsem razodetju).

Ne moremo se združiti z Besedo v obhajilu, če se prej ne združimo z Besedo v pismu. Ne moremo ničesar, če prej ne verujemo v Božjo Besedo. In ta je (v veliki meri) v svetem pismu.

Ali se potem čudimo, če Cerkev poljublja, kadi, nosi v slovesnem sprevodu sveto pismo? Janez Ollier je imenoval sveto pismo: Drugi ciborij božji.

Kakor je Sin božji prevzel človeško naravo z vsemi slabostmi razen greha, tako je tudi Bog Oče sprejel slabost človeške govornice, da bi se nam približal, zato da bi nas potem povišal do časti božjih otrok.

Človeška govornica je seveda nepopolna in ne more izraziti tega, kar Bog je, niti tega, kar mi smo po izrednem božjem daru. Zato se ne čudimo, če ima sveto pismo način govorenja, ki je malo prikladen za Boga (Bog je rekel... se je ujezil... se je sprehalaj... se je pokesal), pa je tako primeren nam. Nam vsem, tudi najmanj bistroumnim, zakaj njegovo pismo ni le za modrijane.

Več izrazov imamo za pisano božjo besedo: božja beseda — pismo — pisma — sveto pismo — svete knjige — sveti spisi. Včasih pravimo: biblija; beseda je grška in pomeni: knjige, čeprav danes vsi narodi umevajo v ednini.

In imajo prav! Res je več pisem: 72, pa vendar je med njimi popolna enota. Različni so človeški pisci, različne dobe in jeziki, v katerih je bilo sveto pismo sestavljeno — isti pa je glavni pisec, Bog, ki vsemu daje zaokroženost in enotno smer.

Ta smer je Kristus.

Sveto pismo je zgodovina velike ljubezenske drame: božje ljubezni do človeštva, po kateri mu je dal svojega Sina:

„Zakaj Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel večno življenje“ (Jan 3, 16).

Nehvaležno človeštvo pa prepogosto taji svojega Zveličarja, Kralja, prihodnjega Sodnika, in rajši služi Satanu. Sveto pismo postavlja v nasprotje, a pod različnimi vidiki:

Boga in Jezusa — Satana in človeka.

To so štirje igralci velike drame, ki ji moremo slediti skozi vse strani navdihnenih knjig.

J. R.

Rimski cesar Trajan je zasramoval sv. Ignacija Antiohijskega zaradi krščanskega imena in ga imenoval brezčastnega. Mučenec je odvrnil: „Nihče naj Ignacija, nosilca Kristusovega, ne imenuje brezčastnega!“ — „Kako moreš trditi, da si nosilec Kristusov, Kristoforos?“ — „Ker je resnica, kajti Boga nosim v sebi.“

72 KNJIG SVETEGA PISMA

SVEO PISMO NOVE ZAVEZE

Zgodovinske knjige	Poučne knjige	Daniel
5 Mozesovih knjig	Jobova knjiga	Ozej
Jozuetova knjiga	Psalmi	Joel
Knjiga sodnikov	Pregovori	Amos
Rutina knjiga	Pridigar	Abdija
4 knjige kraljev	Visoka pesem	Jona
2 kroniški knjigi	Knjiga Modrosti	Mihej
Ezdrova knjiga	Sirahova knjiga	Nahum
Nehemijeva knjiga		Habakuk
Tobijeva knjiga	Preroške knjige	Sofonija
Juditina knjiga	Izaija	Agej
Esterina knjiga	Jeremija z Baruhom	Zaharija
2 knjigi Makabejcev	Ezehiel	Malahija

SVETO PISMO STARE ZAVEZE

Zgodovinske knjige	2 Korinčanom	—
Evangelij po:	1 Galačanom	1 List sv. Jakoba
Mateju	1 Efežanom	2 Lista sv. Petra
Marku	1 Filipljanom	3 Listi sv. Janeza
Luku	1 Kološanom	1 List sv. Juda Tadeja
Janezu	2 Tesaloničanom	
Apostolska dela	2 Timoteju	Preroška knjiga
Poučne knjige	1 Titu	Razodetje sv. Janeza
Listi sv. Pavla:	1 Filemonu	
1 Rimljanom	1 Hebrejcem	

Karmeličanka sestra Elizabeta od presv. Trojice je pisala svoji sestri, ki je postala mati: „Kako rada bi prihitela in objela tvoje dete! Pa Bog me je postavil na svojo sveto goro, da bom otrokov angel varuh s svojo molitvijo. Veliko spoštovanje me navdaja ob misli na ta malj tempelj presvete Trojice. Njegova duša se mi zdi kakor kristal, ki izžareva Boga. In če bi bila pri njem, bi pokleknila in molila Njega, ki v duši prebiva.“

V ŠOLI ŽIVLJENJA

— Pred Stanislavom Canizzarom (ital. kemikom, Noblovim nagrajencem) se je bahal neki brezbožni poslanec, da je poročen s fanatično liberalno žensko. Canizzaro ga je poslušal molče, nenadoma pa ga je vprašal: „Ali Vas smem nekaj vprašati, gospod poslanec? Ko bi Vi imeli otroke, kaj bi jih učila Vaša žena?“ Poslanec je molčal. Canizzaro pa: „Dal Vam bom nasvet. Ne bodite hudi. Svetujte svoji ženi, naj se nauči Očenaš, da ga bo, če bo imela otroke, nje naučila. Verujte mi, gospod poslanec, mati ne more dati nič boljšega svojemu otroku, na kar bi se mogel v nemiru življenja opreti.“

— Viden je velik moderni napredek. A ta napredek nam ni dal sreče. Torej smo se zmotili v svojih računih? — da,

*Pisma sivolasega župnika
zaljubljenemu fantu
Dragi Janez!*

Buenos Aires, december 1960.

Dekle, ki sem jo zate sanjal, bo znala kuhati. Star pregovor pravi: Moškega si osvojiš s srcem in si ga ohraniš po želodcu. Res je to. Presneti želodec, ki si blizu srca!

A kaj hočemo! Ko bi bili angelčki, bi bili čisti duhovi; a ljudje imamo duha v škatlici — v telesu, in kadar zanemarimo škatlico, je tudi duh ves poklapan.

Po pravici je želel francoski pesnik iz preteklega stoletja, Gouffé, naj novoporočenke dobe v dar misal in lepo vezano kuharsko knjigo z zlato obrezo. Ni bil neumen.

Okus je eden od čutov, ki nam ga je Bog podaril. Ta čut nam omogočuje, da ocenjujemo dobro in ga ločimo od slabega, kar ni. Ne smemo ga zamenjavati s požrešnostjo, ki je pretirana in neurejena navezanost na jed in pijačo.

Kadar se vrneš z dela, utrujen in brez volje, bi ti ne bilo posebno všeč, ko bi ti Tvoja žena postregla z ne vem kakšno umazano godljo, o kateri ne veš, ali je omaka ali malta za želožobeton. Tudi ti bi ne bilo prijetno, ko bi ti ob dvanajstih postregla z govejim zrezkom in krompirjem, in zvečer z govejim zrezkom in krompirjem in drugi dan za spremembo... z istim.

Ne, fant! Hočem, da dekle, ki sem jo zate sanjal, zna dobro kuhati, če ne... si izberi drugo.

Nekatere gospodinje tožijo, da mož ne zdrži doma. Same so krive. Druga stvar bi bila, ko bi se bile naučile dobro kuhati, dobro pripraviti jed, menjati jih, uganiti možev okus...

Veš, prijatelj moj, ni mogoče, da bi prebila tri ure dnevno na pločniku, oprta na metljo, kot da bi pometala, in se pogovarjala s sosedovo botro, kot da bi bili pooblaščen, da vsak dan urejata svet prav od 9 do tričetrt na 12. Tako „pučero“ ne bo skuhan. Potem se mudi. Nagla kuhinja... lekarna bo služila.

Dekle, ti, o kateri sanja moj naslovnik, poslušaj teh pol ducata dobrih nasvetov, ki ti jih bo on v mojem imenu povedal na uho:

1. Prepričaj se, da znati dobro kuhati je eden najboljših opornikov za srečo v družini. Dobro kuhaj, pa bodo vsi zadovoljni, z nasmehom, ljubeznivo...

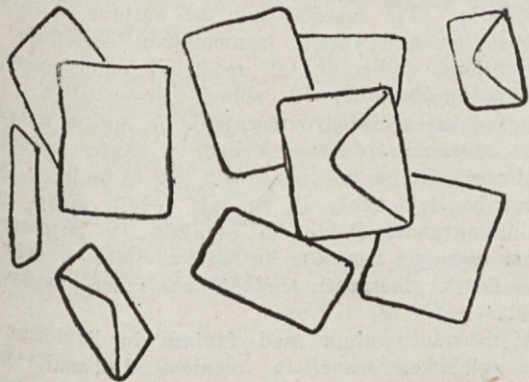
2. Prepričaj se prav tako, da je znati dobro kuhati eden najboljših opornikov družinskega gospodarstva. Ko je neka gospa uvedla šolsko kuhinjo, je rekla: „Nočem kuharice, ki malo računa, ker bo mnogo zapravila; hočem tako, da bo zaračunala, ker je vredno... in ta bo varčevala.“

Umetnost, kako uporabiti, kar ostane, je ključ varčevanja. Med žensko, ki ob dvanajstih vrže proč četrt kile rezancev, ki so ji ostali, in drugo, ki jih shrani, da bo zvečer naredila bogate cmoke... ostajam z drugo.

zmota je v prepričanju, da bo ta materijalni napredek naredil gotovo srečnega posemeznika, družino, družbo. Pozabili smo Kristusovo besedo: „Človek ne živi samo od kruha.“

— Neki duhovnik je prepričeval uradnika o veri. Uradnik je odgovarjal vselej z istimi besedami: „Ne, gospod, vaši dokazi me ne prepričajo.“ Duhovnik je vzel košček papirja in nanj napisal besedo „Bog“. Pokazal je papir uradniku in ga vprašal, če vidi besedo, na njem napisano. Ta je odgovoril, da jo vidi. Duhovnik je prekril besedo z novcem in vprašal: „Ali sedaj vidite besedo?“ „Kako jo bom videl,“ je odgovoril ta, „sedaj vidim samo novc.“ Duhovnik mu je končno dejal: „Res je. Sedaj vidite le denar. Zato ste pozabili na Boga.“

— Nevernik je prišel k dervišu z naslednjimi vprašanji, na katera je bil, zelo ponosen: „1. Zakaj trdiš, da je Bog povsod navzoč? Jaz ga ne vidim nikjer, zato ne verujem vanj. 2. Člo-

vek ni svoboden, zakaj ga potem kaznujejo za njegova dejanja? Človek dela le tisto, kar Bog hoče. 3. Vi učite, da hudobni duh trpi v peklu kazen ognja. A on sam je ogenj in dejstvo je, da neki element ne more sam sebe trpinčiti.“

Derviš je namesto odgovora pograbil kepo zemlje in mu jo zalučal v glavo. Seveda je bil klican za to pred sodnika, pred katerim se je branil z naslednjimi besedami: „Hotel sem obiskovalcu odgovoriti na vprašanja z dejanjem, zato sem mu vrgel v glavo kepo zemlje. Ni sem mu mogel z besedami bolje odgovoriti. Ali trdi, da ga zaradi kepe zemlje boli glava? Odgovarjam mu, da jaz ne vidim njegove bolečine, in ker je ne vidim, mu ne verjamem, da ga boli. Ali pravi, da me je treba za moje dejanje kaznovati? To je nemogoče. Saj on sam pravi, da človek ni odgovoren za svoja dejanja, ker ni svoboden. Jaz nisem storil drugega, kakor to, k čemer me je Bog prisilil. Pravi končno, da sem ga ranil s kepo zemlje? Ne, ni mogoče, kepa ga ni mogla raniti, saj zemlja ne more sama sebi narediti škodo.

Ali on ni iz zemlje?

3. *Prepričaj se tudi, da znati dobro kuhati je eden od najboljših opornikov zdravja v družini. „Pripravljena“ ženska se zaveda vse važnosti uravnoteženosti hrane: pozna vitamine te zelenjave, neprilike tega mesa, nevarnost take ribe poleti. Ve, da je to strup za diabetika in da so tisti stroki česna odlični za zmanjšanje pritiska...*

4. *Deklica moja, za svoj god prosi fanta, naj ti podari dobro kuharsko knjigo. Več jih je. Potem jo pozorno beri in išči nasvetov!*

5. *Že sedaj poskušaj s kuho. Če se ti piškoti spečejo kakor kocke za tlakovanje, odkrito povedano, rajši vidim, da jih sedaj sama poješ, kot da bi jih moral prihodnje leto žvečiti tvoj mož ob vrnitvi s poročnega potovanja.*

6. *Če se moreš vpisati v kako gospodinjstvo šolo, kjer učijo kuhati, ne opusti te priložnosti.*

Ko je pretekli teden bral neki fant moj rokopi, mi je rekel: „Dekle, ki sem si jo sanjal zase, bo takšna. Je moj tip... Nimam slabega okusa, kajne?“

Odličen dečko!

Pozdrav

župnik.“

POŠTNI NABIRALNIK

„Star sem 16 let in sem zaljubljen. Kaj pravite na to?“ N. N., Bs. As.

Naj ti prepisem za odgovor iz knjige katoliškega vzgojitelja: „Tip mladih ljudi na daljavo, se umika s spoštljivo boječnostjo, 'sramežljivo' zasleduje sledeči ljubljene osebe. V tej spoštljivi oddaljenosti je globoko spoštovanje. Ni nobene nespoštljive misli. To nežno in sramežljivo nagnjenje je možno ustvariti veliko moralno trdnjavo. Vzbudi v fantu smisel za kavalirstvo, ki ga bo obvarovalo, da bi padel v blato in mu bo dalo moč, da se reši težkih verig poniževalnih grehov. Dekle bo osvajala (v najplemenitejšem pomenu besede), ko bo razvijala v sebi tipične ženske lastnosti: čistočo, urejenost, velikodušnost...

A ta odnos nima med fantom in dekletom še potez globoke, resne in resnične ljubezni, take, kot se zahteva za združenje dveh življenj z vezjo

VZEMI SI
5 MINUT ZA 5
MISLI

* Ne puščaj stvari za jutri!

* Se trudiš, da bi bil posveten, lahko miseln in nepremišljen, ker si strahopeten. Kaj je drugega kot strahopetnost, da se nočeš sprijazniti s samim seboj?

* Predsodki! Ne izgublaj svojih energij in svojega časa, kar je od Boga, s tem, da bi metal kamenje za psi, ki lajajo nate ob poti. Preziraj jih!

* Bodi močan. — Bodi moški. — Bodi mož. — In potem... bodi angel.

* Kaj... da ne moreš storiti več? Ali ni morda, da... ne moreš storiti manj?

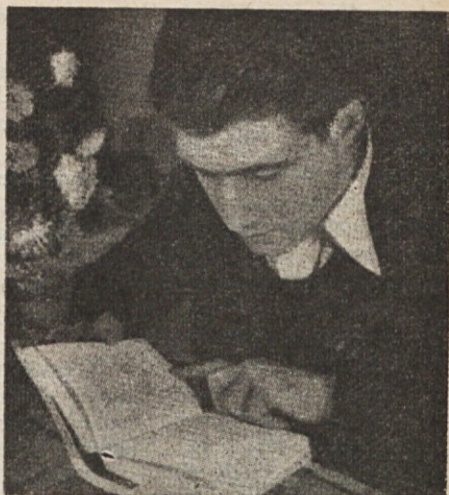
RECEPTI
ZA VSAK DAN IZ
POSTELJE

1. Vstanj ob uri, ki si jo že vnaprej določil.

2. Naravnaj si že, ko greš spat, tudi takrat, ko potrebuješ več spanja in boš torej kasneje vstal.

3. Ob glasu budilke vrzi v širokem zamahu s sebe odejo.

4. Kot dober kristjan naredi nato veliko znamenje križa.

zakona. Ne on ne ona še ne stojita na trdnih realnih tleh, ampak plavata v pokrajinah domišljije in fantastično zamišljenih idealov. Zato bi bilo nesmiselno še nadalje gojiti in ohranjati te odnose, ki niso brez nevarnosti. Fant in dekle morata še mnogo poti hoditi po različnih poteh“ (Wallenstein).

„Peljal sem se v vlaku s starejšim gospodom, ki je bil neka zmes framasona in spiritista. Razgovarjala sva se o krščanstvu. Trdil mi je, da Kristus sploh živel ni, kajti v svetnih knjigah iz tistega časa ni niti besede o njem. Kako bi mu vi odgovorili?“

„Te trditve, ki si jih slišal na vlaku, niso nič novega. To je trdil že Voltaire koncem 18. stoletja. Pravzaprav so tako stare in tolikokrat ovržene, da za v današnji čas res niso več. Naj vendarle navedem nekaj dokazov, da ovržem trditve Tvojega sopotnika.

Da v svetnih knjigah o Kristusu ni nič, je laž. Judovski zgodovinar Jožef Flavij (37-105 po Kr.) je napisal v letih 75-79 v aramejščini knjigo „O judovski vojski“, v kateri omenja Kristusa. Isti je napisal leta 93 delo „Judovske starožitnosti“, v kateri dvakrat govori o njem takole: „V istem času je živel Jezus, moder človek, če je dovoljeno ga imenovati človeka. Bil je vršilec čudovitih del, učitelj ljudi, ki resnico sprejemajo z naslado, in je mnogo Judov

5. Skoči s postelje takoj za tem.

6. Ne daj se prepričati zjutraj, da bi bilo dobro še malo poležati.

7. Tudi odženi prišepetavanje lenobe, da bi „samo enkrat, izjemo ma“ poležal.

8. Vsaj v sreči reci: „Mariji, Jezusu in Bogu dajem ta dan.“

P. S.: Sprašuješ se, kaj boš imel od tega recepta, če se ga držiš. Odgovarjam: V sebi nisi neslutene zaklade, ki ti bodo prinesli ogromno dobička, če si utrdiš voljo. Gornji recept, ki mu bodo sledili drugi, je pa prav za utrjevanje volje.

in mnogo poganov k sebi privabil. To je bil Kristus. Ko je tega Pilat, od naših ljudi najprej obtoženega, obsodil na smrtno kazen križa, ga vendar niso nehali ljubiti, kateri so ga prej ljubili. Prikazal se jim je namreč tretji dan spet živ, ko so bile božje prečke in to in tisoč drugih čudežnih stvari o njem povedane. In ljudje, ki imajo po njem ime, še danes žive.“

Rimski prokonzul Bitinije Plinij Drugi Mlajši je leta 111 ali 113 vprašal za svet cesarja Trajana zaradi razširjanja krščanstva. Tam pove, da se kristjani zbirajo pred zoro in pojo pesem Kristusu kot Bogu.

V svojem „Letopisu“, napisanem med l. 69 in 117 govori slavni rimski zgodovinar Kornelij Tacit o Kristusu: „Kristus je bil za cesarja Tiberija po prokuratorju Ponciju Pilatu obsojen na smrt.“

Podobno piše Svetonij Mirni leta 120. Prav tako „Zgodovina Pilata“, na katero se sklicuje sv. Justin.

To so glavni svetni viri iz tistega časa. Iz neposredno naslednjega so še drugi. A ti zadoščajo za vsakogar, ki hoče priti do resnice in ni že vnaprej ves poln predsodkov, kot jih je bil verjetno Tvoj sopotnik.“

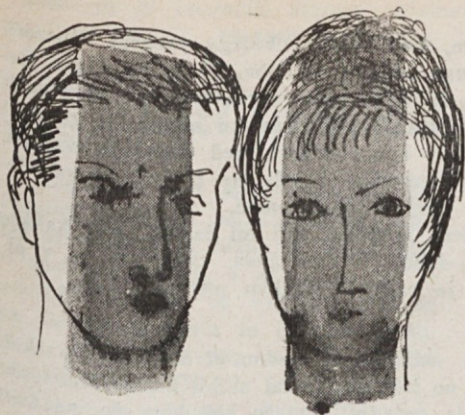
TERMOMETER TVOJEGA SLOVENSTVA

1. Kateri sta prvi slovenski knjigi? Kdo ju je izdal? Kdaj? (4 točke)
2. Kdo je bil oče slovenskega cerkvenega govorništva? (1 točka)
3. Kdo je prvi slovenski pesnik? (1 točka)
4. Kdo je največji slovenski pesnik? Kdaj je živel? (2 točki)
5. Kateri so trije temeljni spisi Frana Levstika? (3 točke)
6. V kakšni pesmi je Anton Aškerc največji mojster? (1 točka)
7. Kdo je največji slovenski pisatelj? Kdaj je živel? (2 točki)

(14—13: odlično; 12—10: prav dobro; 9—6: dobro; 5—1: slabo.)

ODGOVORI:

1. Abecedarium in Catechismus. Primož Trubar. 1551. 2. Janez Svetokriški (ok. 1645—1714). 3. Valentin Vodnik (1758—1819). 4. France Prešeren. 1800—1849. 5. Napake slovenskega pisanja, Potovanje od Litije do Čateža, Martin Krpan z Vrha. 6. V baladi. 7. Ivan Cankar. 1876—1918.

IZ MOJEGA DNEVNIKA

PONEDELJEK

Dopolnil sem 14 let in pravijo, da vstopam v zadnjo dobo svojega razvoja, v tretjo sedemletnico. Podarili so mi knjigo, ki naj bi bila nekak kašipot skozi ta leta. Po tudi sestri, ki ima šele trinajst let, so dali enako knjigo. Malo se mi je zdelo „za malo“, pa sem vprašal očeta, kako to, da imajo sestro za meni enako, saj ima vendar eno leto manj kot jaz. Pa mi je oče pojasnil, da je tudi ona stopila v tretjo razvojno stopnjo in bo pri devetnajstih letih dosegla isto, ko jaz pri enaindvajsetih. Zanimiva se mi je zdela ta ugotovitev in občudujem Stvarnika v njegovih delih.

TOREK

Že sem bral knjigo. Seveda me zanima edinole moja starost in kar piše o njej. Takole pravi: „Ko so bili otroci družine W. v teh letih, je ta družina stanovala v najbolj zoprnem od sedemnajstih stanovanj, v katerih so živeli vsa leta. A zakaj obdaja to stanovanje tak zlat sij? Zato ker so bila tista leta doba razvoja otrok. Prepolnokrvnost tiste življenjske dobe je istovetna z vsakim kamnom one revne in grde hiše, katere sto pomanjkljivosti nam je povzročilo na tisoče malih veselj.“

SREDA

Govoril sem z gospodom Petrom. Moj spovednik je. Razložil sem mu vse o rojstnem dnevu in torti in

KREPI SI VOLJO

Napoleon se je odločil, da zavzame Italijo. Generali so mu rekli: „Veličanstvo, Alpe so nam na potu!“ „Torej Alpe proč!“ Lotil se je dela; še danes z občudovanjem gledamo njegovo krasno izpeljano cesto nad Simplonom.

Čudovite stvari ustvarja: „moram!“

Človeka napravi volja velikega ali malega (Schiller).

Glej Demostena! Na morski obali kriči na vse grlo. Pod jezik si — rešiti govorne napačnega kamenčke. Zakaj neki! Hotel se je ke... Hotel je — postati govornik. Postal je.

Krištofu Kolumbu so računi pokazali, da se mu odpira nova pot v Indijo. S tremi starimi ladjami španske kraljice pluje po Atlantiku in po neizmernih trudih odkrije „Novo zemljo“.

Ne izgovarjaj se: „Nimam sreče!“ To je samo izgovor lenih ljudi. Sreča je prazna beseda, ki nima nobenega pomena. Za „krepko voljo“ ni merodajna niti sreča niti nesreča, zanjo je odločilen... „hočem!“

Fortes fortuna adiuvat!

Tudi ne govori: „Nimam talenta!“

Ako jih morda v resnici nimaš pet, jih imaš tri, vsaj enega. Prideni temu odločilni „hočem temu odločilni „hočem“, v nekaj letih se boš veselil lepega uspeha! Varuj se pa, da morda edinega talenta ne zakoplješ!

Kaplja še kamen zvotli; ne s silo, le s padanjem čestim.

Ne pričakuj, da ti bo močna volja pripomogla do takojšnjih uspehov. Zato ne popuščaj in ne kloni!

Tudi veleum ne zmore ničesar brez vztrajnosti:

Vergilij je skozi dvajset let popravljaj in spopolnjeval Eneido.

Slavni Edison je po cele noči — in to skozi deset let — preždel v delavnici, da je svetu mogel pokazati svoje iznajdbe. V najhujšem delu po dvajset ur na dan!

Brez potu ni medu, brez borbe ni zmage!

Lenuhi pogostokrat govore: „Bolan sem, boli me glava,“ ali kaj podobnega. Če bi bili odkritosrčni, bi rekli: „Nimam volje“.

„V volji je človek močan. Njegova sreča in veličina je v volji. Z voljo si kupi nebo.“ (Meschler).

knjigi in tem, kar sem iz knjige prebral. Opozoril me je na drugo podobo te dobe, ki jo začenjam. Rekel je, da je ta doba polna problemov in nevarnosti in da jo primerjajo razburkanemu morju, ki ga fant mora prepluti v krhki ladjici med čermi in skalami, da pride v pristanišče. Veseli me borba, gospod Peter pa mi je tudi obljubil pomoč.

Vprašal sem gospoda, naj mi jasno pove, kakšne so naloge te dobe. Ni imel časa, klicali so ga v pisarno, a me je za pojutrišnjem povebil k sebi.

SOBOTA

„Kot sam vidiš, si še vedno otrok,“ mi je rekel, „čeprav spet ne tak otrok, kot si bil pri sedmih letih. Že si se malo potegnil, kmalu boš kot oče, pa tudi Vaša Mila je velika. A pomisli malo na nekoga, ki je dopolnil enaindvajseto leto, n. pr. Kovačevega Jošta. Vidiš, kako je bolj resen, krepak, je že mož?“ „Zato so ga pa poklicalj k vojakom,“ sem ugotovil na svoje in gospoda Petra veselje. „Točno,“ mi je rekel. „Vidiš, tako stopnjo boš dosegel na koncu te dobe, ki jo začenjaš. Razvil se boš v moža, se pravi, v nekoga, ki bo lahko sam začel borbo z življenjem,“ „Kakšno borbo?“ sem bil radoveden. „I, kaj misliš,“ se mi je zasmel, ko je iztrkapal pipo, „da bo oče vse življenje zate služil? Moral boš biti koristen član družbe, prispevati k napredku in blaginji.“

PONEDELJEK

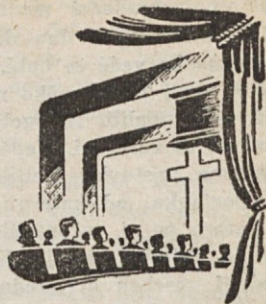
Čutim, da postajam neodvisen. Sedaj razumem, da se res pripravljaj na „borbo“ z življenjem. Še bolj me je potrdil v pravilnosti spoznanja gospod Peter sinoči. Rekel mi je, da narava sama sili v to in da se mora moja vzgoja v teh letih spremeniti v samovzgojo. Potemtakem je to hrepenenje v neodvisnost najprej dolžnost, naloga, šele potem ugodnost, nikdar pa svoboda brez meja. Tudi oče razume moj položaj: imam vtis, da mi pušča vedno več svobode, a ve, da sem mu hvaležen zanjo in da je ne bom izrabil.

ČETRTEK

„Neprestano visi nad fantom odgovornost za vse no življenje, za srečo njegove bodoče družine, za blagostanje njegovega naroda in vsega človeštva.“ Vso pot na delo sem mislil na te besede. In hvaležen sem bil za spoznanje, da ima tudi moje življenje ogromno vrednost.

Kako bi vi razložili stavek: Namesto Kristusa imamo Cerkev?

CERKEV STEBER RESNICE

Napak bi bilo misliti, da so bili apostoli brezhibno popolni možje. Niso bili brez napak in Jezus je moral imeti dosti potrpljenja z njimi, da jih je poučeval, uglajal in vzgajal. Bili so pa Jezusu do kraja in iz srca udani. Radi so ga imeli čez vse. Zaupali so mu neizmerno; On jim je bil vse.

To se je pokazalo ob kočljivih trenutkih, ko so mase ljudstva izgubljale zaupanje v Jezusa in ga zapuščale. Nekoč se je zdelo, da bo Jezus ostal sam, da je ljudstvo nad njim razočarano. Apostoli, kar niso mogli verjeti, da je ljudskega navdušenja konec. Pa jih Jezus trpko vpraša: „Ali hočete oditi tudi vi?“ Za trenutek je dih zastal tem dobrim, a malce negotovim in počasnim možem. Pa se oglasi Peter v imenu vseh: „Gospod, h komu pojdemo? Ti edini imaš besede večnega življenja in mi verujemo in vemo, da si Ti Kristus, Sin božji“ (Jan 6, 68-69).

APOSTOLI SO IMELI MED SABO KRISTUSA — MI PA IMAMO CERKEV

Trpka boleost in trdno zaupanje, oboje je v teh besedah. Jezus jim je bil resnično in v polnem smislu „pot, resnica in življenje“. Gotova pot a ne lahka pot.

Tako je tudi nam. Razodeta resnica je nad vse gotova, a ni vedno lahka. Prav za prav je za nas še težja, kot je bila za apostole, zakaj apostoli so imeli med sabo Jezusa in so ga vedno lahko vprašali za pojasnilo, če

jim je prišel kak dvom, mi ga pa nimamo in ga ne moremo tako vprašati; brez dvomov in brez senc pa pri nas ne gre.

Mesto Kristusa imamo Cerkev.

To je na prvi pogled zelo čudna zamenjava — namesto Kristusa, Cerkev — in ne gre, da bi stvar pretiravali, saj dobro vemo, da je Kristus Bog, Cerkev pa ni Bog, in torej zamenjava ne more biti popolna. A če se prav razume, če se prav obrazloži, je prav v tem kratkem stavku dobro izraženo jedro katoliškega prepričanja.

Tega stavka na primer noben protestant ne bi podpisal. In pravoslavni ga tudi precej drugače razlagajo kakor mi.

Evangeličani ali protestantje takole mislijo: Cerkev je nekaj človeškega, Kristus pa je Sin božji, zato med njima ne more biti primere. Sin božji je čista resnica, Cerkev pa se lahko zmoti in podleže človeškim slabostim. Nam, vernikom dvajsetega stoletja govori Kristus čisto, nezmotno resnico samo po svetem pismu in po notranjem navdihovanju Sv. Duha. Vse drugo je drugotnega pomena, čeprav je vzgojno važno, da imamo Cerkev, ki nas stalno opominja.

Ne da se tajiti, da tudi med kato-

liškimi izobraženci marsikdo podobno misli, domneva v dnu duše, bolj podzavestno ko vedé in hoté. Nič čudnega. Če bi zgolj po človeško mislili, bi najbrž tako mislili. A zgolj človeški računi so tu zgrešeni. Nepopolni so, prav bistvena postavka manjka v njih. In ta postavka, od katere vse zavisi, in s katero se ti računi čisto zaobrnejo, to je dejstvo, da je Kristus Cerkvi podelil poseben in izreden dar prav v ta namen, da bi mogla nezmotno učiti in neskaljeno ohranjati njegovo razodeto resnico. Ta dar je Sveti Duh sam.

KAKO MORE CERKEV ZASTOPATI KRISTUSA?

Ker ima Cerkev Svetega Duha, duha resnice, ki je duša skrivnostnega telesa Cerkve, zato Cerkev lahko govori v imenu Kristusovem in zato po vsej pravici trdimo, da nam po Cerkvi v nekem smislu govori Kristus sam. Tako je treba umeti, kar smo prej rekli, da so apostoli poslušali naravnost Kristusa, mi pa imamo Cerkev mesto Kristusa, ali bolje rečeno: po Cerkvi nas uči Kristus, zakaj on sam je Cerkvi podelil oblast in moč, da lahko govori v njegovem imenu.

Kakor je v najodličnejšem smislu besede svetj oče namestnik Kristusov, tako so na drug način tudi škofje namestniki Kristusovi na zemlji, zakaj tudi za škofo velja, kar je bilo vsem apostolom rečeno: „Kdor vas posluša, mene posluša.“ Končno je v nekem smislu vsa Cerkev namestnica Kristusova, ker je vsa Cerkev skrivnostno pričujoči Kristus na zemlji.

Zato piše sv. Pavel o Cerkvi, da je temelj in steber resnice. „To ti pišem v upanju, da skoro pridem k tebi — pravi Timoteju —; če bi se pa zamu-

dil, da veš, kako se je treba vesti v hiši božji, ki je Cerkev živega Boga, steber in temelj resnice“ (1 Tim 3, 14-16).

„Temelj“ pomeni, da je v Cerkvi resnica neomajno osnovana; „steber“ pa znači, da Cerkev nekako nosi to resnico, jo vsem kaže in oznanja in obenem podpira trdnost vse duhovne zgradbe.

Tega pa Cerkev nima od ljudi in od naše človeške modrosti, ampak od Duha, ki jo oživlja. Malo pred trpljenjem in smrtjo je Jezus apostolom obljubil Sv. Duha: „To sem vam razodel, ko sem bil pri vas. Tolažnik Sv. Duh pa, ki ga bo poslal Oče v mojem imenu, Vas bo učil vsega in spomnil vsega, kar sem vam povedal“ (Jan 14, 25-26). „Še mnogo vam imam govoriti, a zdaj bi še ne mogli nositi. Ko pa pride on, Duh resnice, vas bo učil popolne resnice; ne bo namreč govoril sam od sebe, temveč, kar bo slišal, bo govoril in prihodnje reči vam bo oznanjal. On bo mene poveličal, ker bo iz mojega jemal in vam oznanjal. Vse, kar ima Oče, je moje; zato sem rekel, da bo iz mojega jemal in vam oznanjal“ (Jan 16, 13-15).

KAKO SVETI DUH VODI CERKEV K RESNICI

Sv. Duha je Kristus po vstajenju podelil apostolom zato, da bi mogli odpuščati grehe in učiti popolno resnico, torej, da kratko rečemo v posvečevanje volje in v posvečevanje uma.

Naloga Sv. Duha je, da apostole in njih naslednike „spomni“, kot je dejal Kristus, vsega, kar vsebuje razodetje. Cerkev nima učeniške oblasti, da bi kaj novega oznanjala ali kaj drugega učila poleg tega, kar je Kristus razod-

del, marveč je prejela Duha resnice prav za to, da ohranja razodetje neskaljeno in ga razlaga kot je časom primerno in za razmere potrebno.

Prav isti smisel imajo besede, ki jih je Kristus dejal apostolom prav ob koncu, preden je šel v nebo k Očetu: „Pojdite in učite vse narode in glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta“ (Mt 28, 19-20).

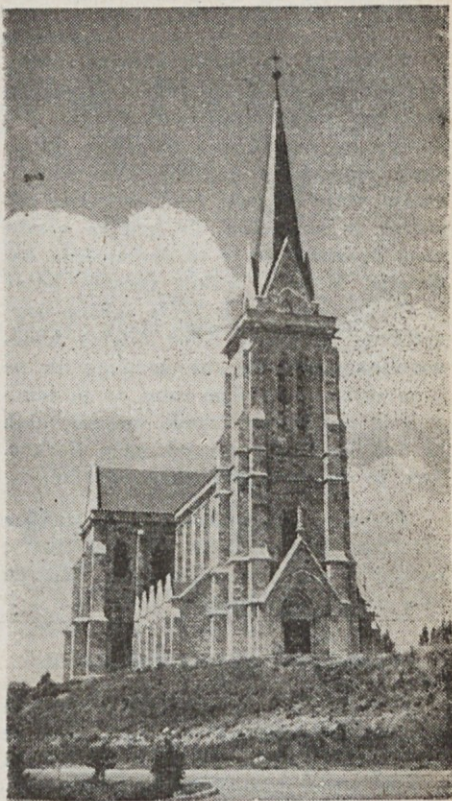
Po Cerkvi torej resnično govori in uči Kristus skozi vsa stoletja zgodovine. Sv. Hilarij, škof v stari Franciji (v 4. stol.), je lepo zapisal, da bi Cerkev lahko imenovali „usta Kristusova“, ker po njej govori Kristus.

V najstarejši dobi krščanstva, ko druge verske resnice še niso bile tako razločno pojasnjene, kakor so danes, pa je bila povsod že jasna zavest, da se Cerkev ne more motiti. Sv. Irenej ob koncu drugega stoletja čudovito lepo piše, da Sv. Duh vdihuje Cerkvi večno mladost in trdi resnico in jo venomer pomlaja: ta Duh biva v Cerkvi, in kjer je Duh, tam je Cerkev. O škofih pa pravi, da so obenem z apostolskim nasledstvom prejeli tudi dar nezmotljivosti. To je pisal sv. Irenej, škof v Lyonu v stari Franciji, v času hudih idejnih borb, ki so tudi med dobrimi verniki povzročile sila zmešnjav.

Če torej to važno resnico na kratko za naš čas povzamemo, bi rekli takole: popolnoma gotovo je, da v verskih in npravnih zadevah Cerkev z božjo oblastjo in z božjo pomočjo uči čisto resnico in samo resnico; ne moti se; pa naj nastanejo kadar koli še tako zapletena in mučna vprašanja glede vere in npravnosti, čisto gotovo je, da jim bo Cerkev sčasoma našla tudi pravo rešitev, ki je v soglasju z razodetjem. Ne gre

brez truda, brez iskanja; kadar pa Cerkev spregovori dokončno besedo, jo poleg vsega človekovega poizkušanja odločilno vodi božji Duh in zato je njena polnoobvezna odločitev vedno v skladu z evangelijem.

Materinsko vodstvo Cerkve se kaže v tem. Vsaka mati zna voditi otroke in družino, če ni nič posebnega, z običajnimi naročili; kadar pa gre za zelo važne reči, povzdigne glas in nepreklicno ukaže: Tako bo!

Cerkev v Bariločah

REDNO IN IZREDNO UČENISTVO

Tudi v Cerkvi so mnogi ukrepi izdani le z običajno avtoriteto, ki sicer zares obvezuje vernike v vesti, a še ni nezmotna: takšno veljavo ima nauk v enciklikah, slovesnih nagovorih, v radijskih poslanicah, ali v škofovskih pastirskih pismih. Tudi v takih primerih govori Cerkev z oblastjo in zato smo jo dolžni po vesti ubogati in sprejeti njen nauk. Zlasti je treba naglasiti, da so papeške okrožnice pa tudi odloki sv. Oficija obvezne, notranje obvezne norme za katoličana, dasi niso poslednja beseda Cerkev.

Kadar je pa stvar skrajno nujna in Cerkev sodi, da je tudi vsestransko dozorela, tedaj spregovori Cerkev dokončno in nepreklicno odločitev, ki jo vsem zaukaže z najvišjo silo in polnostjo svoje oblasti; taka cerkvena odločitev je nezmotna. Če gre za verski nauk pravimo, da je to dogmatična definicija. V času težkih verskih bojev je Cerkev pogosto določila takšne dogmatične definicije. Kdor takšne končnoveljavne odločbe ne sprejme in se ji zavestno postavi po robu, ta ni samo slab in nepokoren vernik, ampak sploh ni več katoličan, ne ud naše Cerkev. Tak je že od prave vere odpadel.

Treba je pa še dostaviti, da takšne odločitve lahko dajejo ali vsi škofje skupaj v edinosti s papežem, ali pa tudi papež sam osebno.

VESOLJNI CERKVENI ZBOR

Prvo se vrši na vesoljnih cerkvenih zborih. Prvi vesoljni cerkveni zbor se je sestal v mestu Niceji v Mali Aziji l. 325, hitro za tem, ko je Cerkev zadobila svobodo. Zadnji, to je dvajseti, pa je bil v Vatikanu l. 1870. Sedanji

sv. oče je napovedal nov vesoljni cerkveni zbor, ki se bo vršil verjetno čez nekaj let in se bo imenoval DRUGI VATIKANSKI ZBOR. Vesoljni zbori, kjer so zastopani vsi škofje, razpravljajo o točasnih zmotah, pa o prenovitvi cerkvene discipline in nrvnosti v ljudstvu.

Že ko bi zbor ne bil nič drugega kot posvetovanje vseh škofov, bi imel že velik pomen in bi bil izredno korigiristen. A na zboru je sredi med škofi navzoč Kristus in njegov Sveti Duh, ki jih na poseben način vodi, ki jih čuva, da nikdar ne bodo sklenili kaj zmotnega. Tu se v najvišji meri uresničuje Jezusova obljuba: „Učite vse narode, in jaz sem z vami vse dni do konca sveta“ (Mt 28, 26-28). Kar so škofje na vesoljnem zboru sklenili, velja kot katoliški dogmatični nauk in tega nihče več, ne škofje sami, ne papež, nikdar ne more predrugačiti. To stoji trdno za vse čase. Spet nam je jasno, da je ni na zemlji nobene druge oblasti, ki bi bila tako trdna kot je oblast Cerkev.

PAPEŽEVO

NEZMOTNO UČITELJSTVO

Podobno učeniško oblast, kot vsi škofje skupaj zbrani na cerkvenem koncilu, ima tudi papež sam zase, kot nezmotni učenik vesoljne Cerkev. Drugi škofje niso vsak zase nezmotni, to prednost ima samo rimski škof, kot osebni naslednik sv. Petra, ki je skala Cerkev, in kateremu je Kristus dejal: „Jaz pa sem molil zate, da ne opeša tvoja vera. In ko se ti svoj čas spreobrneš, potrdi svoje brate“ (Lk 22, 32). Pravimo, da tedaj papež proglašuje definicijo „ex cathedra“, to pomeni z najvišjo oblastjo svoje učeniške stolice.

Tako je Pij IX. proglasil l. 1854 dogmo brezmadežnega spočetja Marijinega in papež Pij XII. dogmo Marijinega vnebovzvetja. Takšne definicije pa se dajo le ob redkih in izrednih prilikah; v zadnjem stoletju samo te dve za gotovo poznamo.

Nekaj podobnega, čeprav ni popolnoma isto, se izvrši ob kanonizaciji svetnikov. Tu ne gre za občeobvezni dogmatični nauk, pač pa za neko dejstvo, ki je v zvezi z naukom in z nrvnostjo: o kanoniziranem svetniku Cerkev razglasi, da je njegova duša zveličana v nebesih, obenem pa vsem vernikom priporoča „naj ga časte in posnemajo, zakaj ta pot vodi gotovo do nebes.

VSI VERNIKI SO NEKAKO DELEŽNI NEZMOTNOSTI CERKVE

Papež in škofje so ogrodje Cerkve, ki brez njih ne bi stala pokonci. A niso vse, niso vsa Cerkev. Tudi verniki spadajo v Cerkev, brez vernikov Cerkve ni. Zato po vsej pravici trdimo, da so v nekem resničnem smislu vsi verniki deležni nezmotnosti Cerkve, kakor so udje v telesu vsak po svoje deležni skupne moči in skupnega zdravja vsega telesa. Pa tudi to se sme reči, da so vsi verniki na nek podrejen način, namreč če so poslušni cerkveni oblasti, vsak po svoje odgovorni za skupnost in v skupnem soglasju ohranjajo resnico in pravo vero v vsem telesu Cerkve. Vloga vernega ljudstva nikakor ni brez pomena. Tudi ni zgolj pasivna, saj vendar niso mrtvi, ampak živi udje Cerkve. Po drugi strani pa moramo naglasiti, da vloga ljudstva spet ni odločilna ali končnoveljavna, marveč je drugotna in podrejena hierarhični oblasti škofov. Cerkev je namreč hierarhično urejeno telo.

Značilno je dejstvo, da je sv. oče Pij XII. takrat, ko se je pripravljala slovesna dogmatična definicija o vnebovzvetju, uradno vprašal vse škofove tudi o tem, kaj veruje in kaj čuti njih ljudstvo. Vsi so odgovorili, da verski čut krščanskega ljudstva prav nič ne dvomi o tem, da je bila brezmadežna Devica z dušo in telesom vzeta v nebo hitro po smrti. To je bil zelo močan in veljaven argument, zakaj tudi verski čut krščanskega ljudstva ni zgolj nekakšno „javno mnenje“ v Cerkvi, marveč nek resnični odmev delovanja Svetega Duha v skrivnostnem telesu Kristusovem.

Tako smo tedaj mi vsi deležni pri resnici Cerkve in tudi sodelujemo pri njej, ko dejansko živimo to resnico, ki oživlja vso Cerkev, ki se v Cerkvi ohranja in se po Cerkvi razširja na ves svet. Skupna ljubezen vseh čuva in neguje čisto resnico, katero je prinesel Kristus in jo izročil Cerkvi, ki je po Svetem Duhu temelj in steber vse resnice glede vere in nrvnosti.

Msgr. dr. Janez Vodopivec

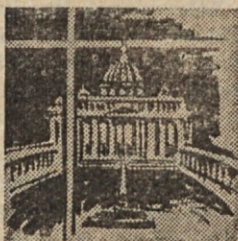
Domače jaslice v „bogkovem“ kotu

Svoboda sindikalnega združevanja je ena izmed osnovnih točk v socialnem nauku Cerkve

Cerkev je vedno branila svobodo sindikalnega združevanja in se odločno upirala samovolji državne oblasti. Delavci imajo pravico si ustanavljati organizacije po svobodni odločitvi in jim določiti pravila za njihovo delo. Paziti pa morajo vedno, da te organizacije ne postanejo orodje v rokah države. Ne smejo stopiti nikoli v službo političnih ciljev, ampak se truditi za dosego socialnega ravnovesja in miru v družbi. Ustanavljajo se torej sindikati, da se z njihovo pomočjo doseže socialni mir in sožitje. Svoboda socialnega združevanja tudi ni brez nevarnosti. Mnogi sindikati hočejo imeti absolutno oblast nad delavci in jih v vsakem pogledu podrediti svojim ciljem. Hočejo izvrševati neko varuštvo nad vsem delavčevim življenjem in omejevati njegovo svobodo. Navadno so sindikati ideološko orientirani, zato imajo tudi katoliški delojemalcj svoja sindikalna združenja, ki jih Cerkev toplo priporoča. Poleg teh obstojajo tudi nevtralni sindikati, to je, da hočejo biti neopredeljeni v ideološkem pogledu. Katoliški delojemalci morejo biti člani takih ali drugih sindikatov, če ni ogrožena njihova vera in katoliško prepričanje. Če praktične okoliščine zahtevajo mešane ali nevtralne sindikate, je nujno, da se da katoliškim delojemalcem potrebna vzgoja in verska formacija v drugih pomožnih sindikalnih organizacijah ali ustanovah. (Kardinal Tardini v pismu, ki ga je poslal v imenu sv. očeta predsedniku kanadskih socialnih tednov.)

Svetniki so tudi dandanes moderni

V splošni avdienci v Castelgandolfo dne 17. 9. 1960 je sveti oče Janez

Glas iz Rima

XXIII. govoril množici vernikov najrazličnejših stanov in poklicev. Predstavil jim je slobodni svet, ki sloni na napredku. Zato obstoja veliko pogojev. Vendar so to dela in podjetja, ki so bolj začasnega značaja. Postopoma izgublja svojo vrednost in pomen, posebno še, če so brez duha, kreposti, dobrote in namena služiti bratstvu človeštva. Nasproti temu, pa dela svetnikov, njihov vzgled in življenje ostanejo vedno aktualni ter so nam kačipot za vse čase in vse ljudi.

Nihče ne more v večnost brez Križa

Brez Križa si ne moremo predstavljati in razumeti krščanstva. Na Križu imamo vzgled ponižnosti, dobrote, žrtev, ki se je darovala za naše dobro in naše odrešenje. Vsi moramo nositi Križ, otroci, mladina, odrasli, osebe na odgovornih mestih in to v vseh okoliščinah in trenutkih življenja vse do vstopa v večnost. Zavedati se pa moramo, da v večnost ne more nihče, ki ni zvesto nosil svoj Križ. (Sv. oče Janez XXIII. v splošni avdienci dne 14. 9. 1960).

Spoštujmo Gospodov dan in svetišče božje!

Vse zapovedi božje so svete in jih moramo izvrševati. So svete, ker izhajajo iz avtoritete božje, so tudi odločne in veljavne za vse in vse čase radi kazni, če jih prekršimo. Med zapovedmi je tudi, da moramo spoštovati Gospodov dan. Ta se dandanes najbolj krši. Na to pozabljajo še posebno zakonodajalci in odgovorni v delavnopravni zakonodaji. Mnogi mislijo, da ta zapoved več ne obstoja. Nasprotni temu se kristjani moramo truditi, da bo svet spoštoval Gospodov dan in tudi hišo božjo, ki je kraj molitve in krščanske vzgoje. (Sv. oče Janez XXIII. v pismu škofu rojstne škofije Bergamo dne 8. 9. 1960).

Bolj se moramo poglobiti v študij nauka sv. Tomaža Akvinskega

Načela tega cerkvenega učitelja imajo enako veliko vrednost za vse čase. Priporočljivo pa je, da se tako bogata miselnost tega velikega cerkvenega učitelja študira po normah, ki jih je določila Cerkev, to je po treh osnovnih doktrinah, ki so moralne osnove, pravice in resnice ter pojmovanje dela.

Tako študirana doktrina in dokumenti se morajo širiti in posredovati vsemu krščanskemu ljudstvu. (Sv. oče Janez XXIII. v govoru udeležencem V. mednarodnega tomističnega kongresa 16. 9. 1960).

Skrb za telesno vzgojo ne sme biti ovira za izvrševanje verskih dolžnosti

V športu se ne sme gledati samo na razvoj telesa in za zmago, ampak morajo biti resno sredstvo za višje cilje. Potrebno nam je zdravje, odpornost, agilnost, lepota, toda nobena stvar nam ne sme biti ovira pri izvrševanju vsakdanjih dolžnosti in skrbi za dobro duše. (Sv. oče Janez XXIII. atletom Olimpijskih iger dne 24. 8. 1960).

Molitev za ločene brate

Katoličani si postavljamo vprašanje, če se bodo ločeni kristjani vrnili v naročje svete Cerkve. Jasno je, da nihče ne more služiti dvema gospodoma. Da pa pride do dejanske združitve vseh kristjanov, je potrebna molitev in sicer veliko molitve. Vzglede molitve in kako moramo moliti pa nam je dal Jezus v očenašu. (Sv. Janez XXIII. nagovoru v splošni avdienci dne 11. 9. 1960).

Bl. Diego iz Kadiksa, španski duhovnik, je v posebnem zvezku zapisoval imena vseh, ki jih je krstil. Vsakokrat je bil do solz ginjen. Svojemu prijatelju je nekoč priznal: „Kadar krstim otroka, občutim vselej veliko veselje ob misli, da se tedaj umaknejo vsi hudobni duhovi in se namesto njih naseli v dušo krščenca Sveti Duh ter ji da s tem pravico do večnega življenja.“

Bretonski pesnik Botrel je bil nekoč povabljen pred sodišče za pričo. Opazil je, da v sodni dvorani ni križa, zato nj hotel roke dvigniti k prisegi. Položil pa jo je trdno na prsa, rekoč: „Vsaj tu notri je Bog! Pri njem prisegam.“

ALI JE PRAV,

DA SE ŽENSKA OBLAČI

PO MOSKO?

Genovski kardinal Siri je pred kratkim razposlal vernikom svoje nadškofije okrožnico proti težnji, da bi se ženska oblačila po moško.

Kardinal ugotavlja, da se ta način oblačenja, ki je bil še pred kratkim neka predpravica turistk, med ženskami vedno bolj širi.

1. Ne more se reči, nadaljuje kardinal, da je samo po sebi moralno slabo, če se ženske oblačijo v hlače, posebno še z ozirom na sedanjo žensko modo. Ta telo bolj odkriva kot pokriva. V tem pogledu so hlače boljše kot sedanja ženska krila.

Toda ne gre samo za to, da obleka telo pokrije. Tudi ni točno, če kdo pravi, da hlače manj močno poudarjajo telesne oblike kot jih poudarjajo krila. Nasprotno je res.

Je pa še nekaj hujšega, če se ženska oblači v hlače, in sicer:

- taka noša kviri ženski sami njeno žensko duševnost;
- kviri razmerje med moškim in žensko;
- uničuje v ženski njeno matersko dostojanstvo pred lastnimi otroki.

A) Kviri žensko duševnost

Ženska, ki se oblači po moško, hoče posnemati moškega, z njim tekmovati, ker je močnejši, bolj neodvisen in bolj prost. V ženski se ustvarja miselnost: „Sem kakor mo-

ški!“ Poleg tega sili obleka k vedenju in h kretnjam, ki so obleki prikladne. Že to jasno priča, da v ženski to moško oblačenje maliči njeno žensko miselnost.

B) Kviri razmerje med ženskim in moškim spolom

Razmerje med obema spoloma se ravna po nagonu medsebojnega nagnjenja. Bistvena podlaga mu je različnost, ki edina nudi možnost medsebojnega izpopolnjevanje. Če se ženska oblači po moško, ni ta različnost več izrazita. To pa kviri temeljni pogoj medsebojnega razmerja.

Toda pred nagnjenjem je še preprij sramežljivost. Ta spoštljivo in s svetim strahom brzda nagnjenje, da se ne da speljati v neprimerno vedenje. Različnost v obleki je v pomoč sramežljivosti, da se zadržuje v pravih mejah. Enakost v oblačenju pa uničuje naravno obrambo sramežljivosti. Brez sramežljivosti je pa odnos med moškim in žensko ponižan do gole počutnosti, ki ne pozna obzirov in spoštovanja.

Izkušnja uči, da je ženska, kadar se je skušala enačiti z moškim, postala ne močnejša, ampak šibkejša.

C) Uničuje v ženski njeno materinsko dostojanstvo pred lastnimi otroki

Otroci nagonsko čutijo dostojanstvo in veličino svoje matere. Če razčlenimo prve notranje krize, ki jih preživlja otrok v predrzvojni dobi, ko se mu začne odpirati pogled v življenje, vidimo, kako se zapravlja pri njem spoštovanje do matere, ki se oblači po moško. Odrasli radi pozabljajo, da so otroci glede lastne matere zelo občutljivi. Prav bi bilo, da bi se zavedli strogih nagonskih zahtev, ki jih imajo otroci do svojih mater. Kako globok in včasih grozen odpor povzroči v otrokovi duši spotakljivo vedenje matere. Prav te notranje krize povzročajo v njegovi duši kvarne gube za bodočnost.

Otrok ne ve, kaj je razkazovanje, lahkomišljenost, nezvestoba; čuti pa nagonsko, da je to nemoralno, in trpi.

Treba je dobro pretehtati globoke in trajne posledice pravkar navedenega, čeprav se zdi, da trenutno ženske v moški obleki še ne povzročajo vseh zmedenih javljanj nesramežljivosti.

Če se ženska duševnost skvari, je to osnovna škoda, in — če traja dolgo — nepopravljiva škoda za družinsko življenje, za zakonsko ljubezen in zvestobo ter za človeško sožitje.

Res je, da se kvarni učinki neprimerne noše ne pokažejo vsi v kratkem času, res je pa tudi, da počasi in podtalno slabijo in razkrajajo moralno življenje.

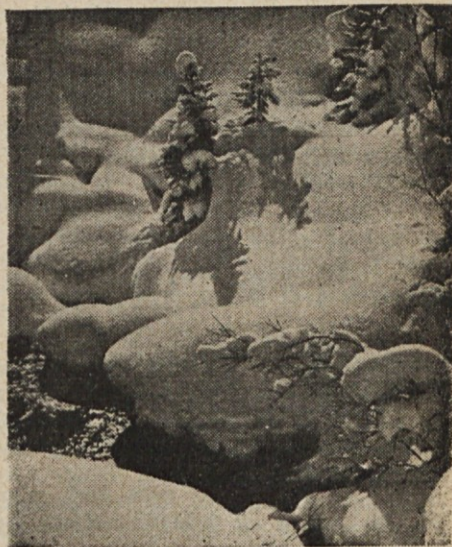
Ali je mogoča prava vzgoja otrok v nežni dobi, kjer igra materin zdrav razum in plemenita duševnost tako važno vlogo, če je mati skvarjena?

Odkar civilizacija napreduje, je človeštvo vedno razlikovalo med moško in žensko naravo in njunimi različnimi nalogami. Kaj more pač dati otroku ženska, ki je pozabila na svojo žensko naravo in toliko časa nosila hlače, da se je popolnoma „znšla“ v moški vlogi?

Iz vsega tega sledi, da je moška noša od strani žensk, če bi trajala, razdiralen element za ves človeški rod.

Ali je mogoča prava vzajemnost v zakonu, če je sprijena ženska duševnost?

4. Logičen zaključek tehle izvajanj je, da se mora v vseh, ki nosijo

odgovornost, vzbuditi prav resnična in stroga zaskrbljenost.

Obračamo se na vse župnike, na vse duhovnike in zlasti na spovednike, na asistente raznih verskih združenj, na vse redovnike in redovnice, zlasti na vzgojiteljice. Jasno naj se zavedajo tega vprašanja. Ta zavest je važna! Vodila vas bo v boju proti tej razvadi. Ne smemo odnehati, češ, saj ni tako hudo, saj je to le razvoj človeštva, torej nezogibno, itd.

Človek prihaja in odhaja. Bistvene zahteve naravnega in večnega zakona pa se niso spremenile, se ne spreminjajo in se ne bodo spremenile.

So stvari, ki jih lahko preziramo, se jim rogamo, kolikor hočemo; toda zapostavljene in prezirane povzročajo smrt. So meje, ki jih zadržuje kakih filozofskih public teptamo, jih ne jemljemo resno, toda povzročajo pravo zaroto proti tistim, ki jih kršijo.

Zgodovina jasno uči s svojo strašno doslednostjo, da je vsako kršenje naravnega in večnega zakona božjega privedlo do poloma.

Od Heglove filozofije (dialektike) dalje smo poslušali prazne bajke. Mnogi so se jim prilagodili, čeprav le na zunaj, prav zato, ker so jih prevečkrat slišali. Ampak je res, da korakajo narava in resnica in z njima zakon neustrašeno naprej in uničujejo tiste navrneže, ki brez vsakih dokazov varujejo le velike, nagle in korenite spremembe člove-

ške narave. Odtod neredi, žalostne nestalnosti pa strahotna suhota in praznina v dušah ter presenetljiv porast zločinov. Iz teptanja večnih načel rastejo razrvane družine, uničena življenja, zapuščena ognjišča, pozabljeni starčki, degenerirani otroci ter končno obup in samomor.

5. Rekli smo, da pozivamo vse, katerim je namenjena ta okrožnica, naj se jasno zavedajo težko zaskrbljenega stanja tega vprašanja.

Naj vedo, kaj jim je govoriti v danem trenutku. Začnejo naj pri deklicah v otroškem vrtcu. (Take deklice matere najrajši oblačijo v hlače).

Naj vedo, da ne morejo biti več trpni v tem pogledu, seveda brez pretiravanja.

Nikdar naj ne bodo tako šibki, da bi se zdelo, da soglašajo z opolzko modo, ki postavlja v nevarnost vsako moralo.

Duhovniki morajo biti v spovednici v tem oziru razsodni in odločni.

Ustvari naj se enotno nastopanje; sodelujejo naj vsi, ki imajo dobro voljo in pamet, da se ustvari močan obrambni jez.

Nočemo zanikati, da stavi sedanje življenje vprašanja in kopicke zahteve, ki jih niso poznali naši pradedje. Treba pa je pribiti, da so vrednote, ki se morajo na vsak način rešiti. Razumnost, dober okus in fin čut rešujeta ta vprašanja na vreden in sprejemljiv način.

(Kat. glas, XII., 32)

„Tvoja duša bođi tabernakelj! Pogosto poklekni predenj, da počastiš božjega Gosta, ki biva v Tebi!“

Prelat d'Hulst.

Duhovnik je skrivnost.
„Ko bi ljudje vedeli, kaj je duhovnik, bi umrli.“
Svet spet ne veruję v Boga.

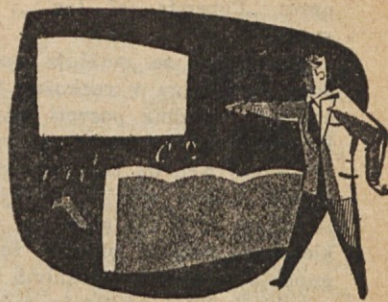
Pa ga išče.

Duhovnik je srednik med Bogom in ljudmi.

Zato svet išče duhovnika.

Odtod, toliko duhovniških romanov, filmov.

Oglejmo si enega:

„ODPADNIK“

V ujetniškem taborišču je praznik: izčrpani duhovnik hoče pripraviti v jakom veliko veselje in jim mašuje. Posveti — in se zgrudi.

Leži potem v bolniški sobi. Čaka smrti. On, ki je tolikerim stal ob strani kot posredovalec milosti, mora umirati brez duhovnika.

Pa tam je še Najsvetejše: nezaužita Kri in Telo. Vojaki stoje v nemem strahu ob oltarju. Kdo bo zaužil, kdo bo razdelil obhajilo? Kdo je zažosti svet? Ko bi bil vsaj kdo za to postavljen! Ko bi bil še kak duhovnik...

In vendar je še neki duhovnik v taborišču. Odpadnik. Nihče ne ve zanj, razen umirajoči.

Tudi odpadnik stoji blizu oltarja, se smeji in skuša igrati na karte z nekaterimi tovariši.

Umirajoči sporoči vsem, da želi duhovnika. Kdo bo odgovoril in dopolnil „Tu es sacerdos — Ti si duhovnik“ z „In aeternum — Na vekomaj“, pa šel dat odvezo sobratu, razdelit obhajilo?

Opadnik hoče zatajiti klic, ki ga čuti v sebi. Končno se vda — iz gole vlnudnosti, iz sočutja do človeka, ki umira. Saj ne veruje v lastno duhovništvo ne v duhovništvo.

Odveže umirajočega. Obhajila pa ne

razdeli. Noče. In ga nočejo iz njegovih rok.

Mlad vojak-ranjenec, ki je pred kratkim prišel, se opogumi, obhaja in zaužije tudi sam.

Pa spozna — da, kaj spozna?

Vojne je konec. Ujetniki se vrnejo domov. Tudi mladi Gérard. Pusti dekle in stopi v bogoslovje. Želi postati duhovnik namesto odpadlega duhovnika. Želi se žrtvovati zanj, zato da bi se odpadnik ne pogubil. Spoznal je namreč veličino daritve in duhovništva, uvidel mesto, ki je ostalo prazno.

Tudi odpadnik se je vrnil. Je znana osebnost v znanstvenem svetu. Bogataš, ki s svojimi protiverskimi knjigami služi tisočake in jih pošilja materi.

Njegov nekdanji tovariš pa ga išče, medtem ko oni skuša pogubiti njega; ali pa le preskuša vero in trdnost pa skrivnost poklica?

Gerard skupaj z odpadnikovo materjo priredi sestanek odpadlih duhovnikov. To je mogoče najbolj pretresljiv dogodek v filmu: razvaline življenja. Ali ne bo odpadnik v njih spoznal, da so zaznamovani za vedno, da tega ne morejo zatajiti, da so prav zato razvaline, ker so se odvrnili od Kristusa, — judeži? Vse v njem se

upre: „Poberite se! Jaz... sem drugačen!“

Strahotno se maščuje nad Gérardom. Povabi ga v razkošen hotel. Nenadoma odpadnik posveti cel vrč vina. Prijatelj v obupnem naporu zaužije vso sveto Kri, da tako prepreči onečaščenje. Gostje opazijo, mislijo, da gre za stavo, pokličejo godbo in v tem peklenškem trušču pijanih ženščin, ciganskih godcev in plesnivih prefinjenec kleči dobri pastir in rešuje Tistega, ki rešuje vse.

Po tem dogodku odpadnik spozna vso svojo zlobo in izdajalstvo ter se umakne v samoto. Piše zgodbo svoje življenja.

Umre mu mati. Obišče njen dom in doživi nov udarec: mati je umrla v revščini. Ves denar, ki ga ji je bil pošiljal, pa je lepo shranjen v omari. Mati ni hotela tako prisluženega denarja.

Zdaj piše „Zgodbo morilca“. Edino, kar ga spremlja v samoti, je križ. Govori s Križanim in se prepričuje, da ima on prav in so vsi drugi v zmoti. In pa: zanj ni več usmiljenja.

Kristus pa molči. Zadosti je bil govoril. Zdaj govori le še po Cerkvi — tisti Cerkvi, ki jo je bil odpadnik izdal, zato ker... Kristus sicer molči, a molče govori, kje je pot do njega... da je vedno odprta.

Opadnik ga trešči na vrt.

Tik po svoji novi maši ga obišče Gérard. Ima vsa dovoljenja za odvezo. Po zapiskih spozna, da je prijatelj na poti spreobrnjenja. Razvname se pogovor. Ko odpadnik spozna, da Gérard ve za to, kar se dogaja v njegovi notranjosti, ga jezno pahne po stopnišču.

Gérard se nabode na križ, ki se je bil zapičil na vrtu.

Opadnik spozna, da je bil nerado voljno orodje žrtvovanja dobrega pastirja: skesa se in prejme odvezo od umirajočega Gérarda.

Potem se vlogi zamenjata. Dobri pastir je odigral svojo. Zdaj stopi na njegovo mesto prvotni igralec. Prav si natika talar, ki ga je bil slekel Gérardu, ko pride policija.

Stopi k njim in pravi: „Zagrešil sem zločin. Sem katoliški duhovnik.“ In začne prepevati Magnificat: Moja duša povelečuje Gospoda...

—

Pretrajljiva zgodba. Malo resnična v nekaterih potezah. Pogosto se vračajo odpadli duhovniki v Cerkev, čeprav jih ne spremljajo ob njihovem spreobrnjenju tako dramatični dogodki — navidezno. Kajti vsako spreobrnjenje je dramatično, je drama. Sto in tisoč vzrokov je, ki skrivnostno vplivajo, ne da bi največkrat spreobrnjenec vedel za to. Ti vzroki so morda preprosti, vsakdanji dogodki, morda skrite redovnice, morda TI?

Zgodba nas prepriča o nečem: Biti duhovnik ni nekaj zunanjega, nekaj, kar se obleče in sleče ko vsakdanja srajca.

Vzbuja nam prizanesljivo sodbo o nesrečnikih, ki so krenili s poti. Pa tudi prizanesljivost do tistih, ki jo hodijo: v ljubezni in veselju, z nevoljo ali žalostjo. Zakaj če je težko postati duhovnik je še teže ostati dober duhovnik. In če je težko biti odpadnik, je še teže poklekniti: „Oče, grešil sem.“

Mislimo na vse: na tiste, ki postajajo in ostajajo duhovniki; pa na tiste, ki ostajajo duhovniki, čeprav so odpadli. In molimo za vse.

Mogoče je TEBI namenjeno biti
dobri pastir? Ali celo izpolniti vrzel,
ki jo je pustil odpadnik?

—

„Opadnik“ je film, ki je bil zelo
osporavan. Nekateri so se pohujševali
nad njim, drugi so ga povzdigovali v
nebo. Nekateri so govorili, da bi teh
stvari ne smeli iznašati na platno, naj-
manj tistega prizora odpadlih duhov-
nikov — že zaradi ljubezni do njih —,
drugi so trdili, da je film potreben za
to, da svetu pokaže moč molitve in žr-
tve pa veličino katoliškega duhov-
nišva.

Mednarodni katoliški filmski urad
(O.C.I.C.) mu je dal posebno prizna-
nje na festivalu v Berlinu.

V Franciji je cerkveni asistent Ka-
toliškega filmskega središča, p. Le
Pontre D.J., trdil, da film res ni toliko
za katoliške gledalce kakor za druge.
Njegov namen je izrazito apologetičen.
„Opadnik“ je cel učbenik o duhovni-
štvu in njegovi večnosti; pokaže du-
hovnika kot upravnika Evharištije;
razloži mašo in dejansko navzočnost
Kristusovo v Najsvetjšem itd.

Film je francoski. Bil je prvič pred-
vajan 1954, traja 115 minut in je oce-
njen za odrasle. Režiser je bil Léo
Joannon, glavni igralec, odpadnik Mo-
rand, je bil Pierre Fresnay, ki nam je
dobro znan iz filma „Gospod Vincen-
cij“. Njegov lik odpadnika bo ostal po
mnenju velikih filmskih kritikov kot
ena najlepših umetniških stvaritev. Ob
njem vsi drugi izginejo — celo namer-
no je Gérard Larassagne, „dobri pa-
stir“, ki ga igra Pierre Trabaud, tudi
po vseh zunanjih darovih mnogo manj
izrazit in privlačen kakor „Opadnik“,
zato da bi se bolje videlo delo milosti.

Pisec libreta in režiser je dosegel

izreden uspeh z navidez nemogočimi
sredstvi: da pokaže trajnost in moč
duhovništva, nam pokaže duhovnika, ki
je pretrgal s Cerkvijo; da pokaže ve-
ličino Evharištije, ne slika evharistič-
nega kongresa, marveč skupinico lju-
di in božji rop.

Zelo so razpravljali tudi o tem: ali
je odpadnik Morand res posvetil ali
ne, ko pa zakrament sv. Rešnjega te-
lesa nastane v maši, ki je daritev, in
potrebuje zato obeh podob. Tudi če ne
bi bilo daritve, je mogoče, da je bilo
vino spremenjeno, zato je Gérardov
strah upravičen in prav ravna, da pre-
preči verjetno onečaščenje.

Toda tu se zgodi glavni trenutek
v spreobrnjenju Morandovem, ko pra-
vi: „Nocoj sem zaslužil 30 srebrnikov“
— primerjajoč se z Judežem. Vse dru-
go je le še notranja borba, ki se po-
kaže tudi v tem, da vrže križ skozi
okno. Ne premaga pa ga končno lju-
bezen do prijatelja, ki se zanj žrtvu-
je — kar bi površni gledalci lahko mi-
slili — marveč spoznanje, da je on bil
rabelj, po katerem je usmrtil „druge-
ga Kristusa“, zato da bi ga njegova
smrt rešila: „Ni odpuščanja grehov
brez prelitja krvi.“ V tem se zruši nje-
gov napuh: spozna svojo nizkost, a
vendar ve, da je kljub vsemu katoli-
ški duhovnik, da je znova odrešen, in
to mu da moči, da v zahvalo poje
Magnificat.

J. R.

Prosím Boga, naj mi molitev nikdar
ne zamre na mojih ustnicah; kajti ti-
sti dan, ko bi nehal moliti, bi bilo
konec mojega poštenega življenja.

Contardo Ferrini.

Daj, da bom živel kjer koli že, po-
vsod pa daleč od sebe in blizu Tebe.

Huysmans,

Za častnega kanonika stolnega kapitlja v Ljubljani je bil ob svoji 80-letnici imenovan msgr. Stanko Premrl, profesor Glasbene akademije v pokoju, in sicer zaradi svojih izrednih zaslug za cerkveno glasbo. Vseh zadnjih 50 let je bil vodilni cerkveni glasbenik: 30 let je vodil zbor v ljubljanski stolnici, prav toliko let je bil ravnatelj orglarske šole in profesor za cerkveno glasbo v semenišču. Skomponiral je preko 2000 cerkvenih in svetnih skladb visoke kvalitete. Naj ga Bog ohrani še mnogo let!

Slovesnost v Smedniku

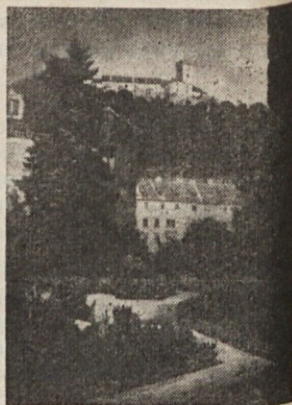
Po 20 letih smo imeli v naši farni cerkvi novo mašo, ki jo je daroval naš faran, **Janez Bobnar**. Bil je dolgo let rokodelec in Gospod ga je poklical, da bi koval duše v dobre in goreče kristjane.

Na predvečer nove maše so se farani zbrali, da bi z vso častjo sprejeli novomašnika. Naš g. župnik Anton Hostnik mu je v ganljivem govoru pokazal vso svojo ljubezen. Ob teh pomenljivih in toplih besedah ni ostalo suho nobeno oko.

Naslednji dan se je zbralo zelo veliko ljudi, da je bila cerkev nabito polna. Vsi so z veliko pobožnostjo spremljali najsvetejšo daritev, ki jo je daroval naš novomašnik. Nepopisno lepo je pridigal msgr. dr. Vilko Fajdiga. Njegove besede bodo spremljale novomašnika in farane do groba.

Nova župnija v Celju

V nedeljo, 4. septembra 1960 se je razglasila v kapucinski cerkvi sv. Cecilije v Celju nova župnija. Južni deli velike celjske župnije sv. Danijela so se priključili k tej novi župniji. Usta-

O D D O M A

novitev je s primernim nagovorom razglasil zastopnik lavantinskega škofa msgr. dr. Držčnika celjski opat in dekan dr. Peter Kovačič ob navzočnosti provinciala p. dr. Odilona Mekinde. Za župnika-vikarja je bil nastavljen p. **Frančišek Lončar**.

Knjiga o sv. Cirilu in Metodu

Pri založniku Otto Harrassowitzu v Wiesbadenu je lansko leto izšla zanimiva in pomembna knjiga, ki jo je napisal slovenski profesor, prelat dr. **Franc Grivec**: Franz Grivec, Konstantin und Method, Lehrer der Slawen. Knjiga obsega 271 strani velikega formata.

Zlata maša v Avčah pri Kanalu ob Soči

Praznično razpoloženje je zajelo župnijo in slovesno je bila okrašena zgodovinska cerkev sv. Martina v Avčah, ko je 31. julija daroval zlato sv.

mašo dolgoletni župnik, preč. g. Franc Močnik

V cerkev ga je spremljalo veliko duhovnikov, med njimi tudi delegat apostolskega administratorja, presvetlega gospoda msgr. dr. Mihaela Toroša, in dekan Andrej Simčič in sorodniki ter zelo veliko vernikov. Na cerkvenem pragu, ki ga je krasil slavolok z napisom „Bogu hvala“ z letnicama 1910—1960, sta zlatomašnika pozdravili v imenu zbrane župnije dve deklici in mu podarili šopek belih nageljnov ter se mu zahvalili za njegovo neprecenljivo in požrtvovalno delo za blagor neumrljivih duš skozi 33 napornih let v tej župniji. V imenu faranov sta ga prosili, naj vsem odpusti, če so mu povzročili grenke ure, ker niso poslušali njegovega nauka in niso sledili njegovemu zgledu. Obljubili sta, da bodo po njegovem nauku živeli in molili, da bi ga Gospod še dolgo ohranjal v njihovi sredi. Zlatomašnik se je zahvalil z željo, da bi bili nekoč vsi združeni pri Bogu.

Po lepem pozdravu pri vhođu v cerkev je s kora zadonela vedno lepa „Zlatomašnik bod' pozdravljen“ in takoj nato je zlatomašnik daroval najsvetejšo daritev. Med sv. mašo je preč. g. delegat Andrej Simčič v lepem govoru pojasnil pomen zlate sv. maše in podal lik duhovnika, pastirja duš in delavca za narodni prospeh, in to še prav posebno tu ob Soči, kjer je bil duhovnik še edini branitelj materinega jezika za časa krivičnega zatiranja v nedavni dobi. Marsikomu so solze zalile oči, ko je govornik omenil, da se je zlatomašnik izkazal ves čas vrednega svojega poslanstva, ki ga je prejel pred 50 leti, ko je njegov prevzvišeni stric, blagopokojni nadškof dr. Frančišek Borgija Sedej, kot apostol-

ski naslednik položil nanj svoje roke pri sv. mašniškem posvečenju, in družine, ki je poleg zlatomašnika podarila Cerkvi še šest duhovnikov.

Po govoru so vsi zbrani s hvaležnim srcem prejeli sv. blagoslov, ki ga je podelil zlatomašnik.

Slovo dr. Jožefa Gracarja

Po 17 letih gorečega in požrtvovalnega pastirovanja v Sv. Križu pri Trstu se je v sredo, 26. oktobra, poslovil od svojih faranov č. g. dr. Jožef Gracar. Večer prej je imel poslovilno sv. mašo, kateri so prisostvovali tudi msgr. Lojze Škerl, msgr. Natale Silvani, dekan z občin in č. g. misijonar Jože Vidmar. V imenu slovenskih duhovnikov tržaške župnije se je od odhajajočega župnika poslovil msgr. Silvani.

Č. g. Gracar je v 17 letih svojega župnikovanja v svetokriški fari silno veliko naredil za verski, kulturni in narodni preporod Križanov. Preuredil je župnijsko dvorano, obnovil župnijsko cerkev in podružnico sv. Roka, poživil cerkvenj pevski zbor in ga vsa leta požrtvovalno vodil. Organiziral je veličastne procesije, romanja in misijone ter vodil tudi kulturno življenje v fari z neštetimi kulturnimi večeri in prireditvami. Svetokriški župljani so mu za vse globoko hvaležni. Vsemogočni naj mu bogato povrne.

Romanje k fatimski Mariji v Dol na Krasu

V četrtek, 13. oktobra, na obletnico zadnjega prikazanja Matere božje v Fatimi, so goriški Slovenci in Slovenci iz bližnjih kraških vasi v lepem številu poromali v Dol, kjer imajo kar v šolski sobi kapelo posvečeno fatim-

ski Materi božji. Seveda je bila kape-
la mnogo premajhna za vse, zato so
se zapozneli ustavili kar na šolskem
hodniku zunaj kapele. Najprvo smo
zmolili rožni venec. Vmes nam je go-
riški stolni vikar č. g. Kazimir Hu-
mar govoril o Marijinem prikazovanju
v Fatimi in prikazanja navezal tudi
na naše kraje, ki so takrat, leta 1917,
preživljala težke vojne čase. Dol je ta-
krat pripadal župniji Opatje selo, ki
je v vojni silno trpelo. Vaščani so se
zaobljubili, da bodo postavili fatimski
Mariji kapelo, če jih bo obvarovala
najhujšega. In res vasj je bilo priza-
nešeno, a po razmejitvi je ostala vas
v Jugoslaviji in lepa zamisel o kape-
lici je le še neizpolnjen sen. Č. g. dr.
Humar, ki je takrat bil za župnika v
Opatjem selu je zato zbranim romar-
jem predlagal, naj bi se zaobljubljena
kapelica sezidala v Dolu in bi vanjo
postavili fatimsko Marijo, ki sedaj
kraljuje v tej kapelici. Tako je bil
„ofer“ po končani verski slovesnosti že
namenjen v ta namen in so tako go-
riški romarji postavili prvi kamen novi
kapelici fatimske Marije v Dolu.

Zgonik

Prvo nedeljo v oktobru so v Zgoni-
ku slovesno ustoličili dosedanjega žup-
nega upravitelja č. g. Antona Prinčiča
za stalnega župnika zgoniške župnije.
Škofijski delegat č. g. dekan Ivan Kre-
tič iz Devina je na cerkvenih vratih
izročil ustoličenemu g. župniku cerkve-
ne ključe, na kar so novega župnika
pristrčno pozdravile belooblečene deklie.
Obred se je zaključil pred glav-
nim oltarjem s pesmijo in prošnjo k
Sv. Duhu, na kar je sledil govor č. g.
škofijskega delegata. Požrtvovalnemu
gospodu Prinčiču, ki že pet let vodi
zgoniško župnijo in po smrti č. g.

štante iz Šempolaja še šempolajsko,
želijo vsi verniki obilo uspeha in bož-
jega blagoslova v nadaljnjem delovanju.

Misijonska nedelja v Gorici

Misijonska nedelja je v cerkvenem
letu ena izmed nedelj, ki najbolj raz-
giba Goričane. V lepem številu so se
udeležili pobožnosti po goriških cer-
kvah, odzvali se nabirkam za misijone
na cerkvenih vratih in pridno segli po
misijonskem čtivu, zlasti še „Misijon-
ski nedelji“. Popoldne so se udeležili
lepe slovesnosti v cerkvi sv. Ignacija
na Travniku, kjer je tako lepo pridi-
gal č. g. dr. Stanko Janežič in svoj
govor navezal tudi na ločene brate.

„Domen“ na goriškem odru

Zveza katoliških prosvetnih društev
je na misijonsko nedeljo priredila v
Marijinem domu na Placuti lepo igro
Domen, po Jurčičevem „Domnu“. So-
delovali so člani goriškega, pevmske-
ga, števerjanskega SKPD ter mladina
iz Jazbin, in Rupe. Režijo je vodil g.
Komac Maksimilijan. Posebno pomemb-
na je bila pozdravna beseda č. g. dr.
Humarja, ki je obilnemu občinstvu na-
znanil da so se začela dela za novo
dvorano v drevoredu 20. septembra in
da upa, da bo prihodnja misijonska pri-
reditve že v novem domu. Povabil je
vse, naj sodelujejo, da bo s skupnimi
močmi vseh katoliških Slovencev dvo-
rana čimprej dovršena.

Občinstvo je bilo nad lepo igro
„Domen“ zelo navdušeno, tako da so
moralj igro ponoviti še naslednjo ne-
deljo in bi jo prav gotovo še tretjič
ponovili, če bi nekateri igralci ne obo-
leli. Med odmori pri obeh prireditvah
so prodajali srečke za lep srečolov, ka-
terega dobiček je bil namenjen za mi-
sijone.

PRAVLJICA O ŽGANJU

Zgodaj zjutraj se je odpravil mužik na polje. Za malo južino si je vzel kos trdega kruha. Skrbno je skrnil kruh v grmovje, zgrabil za plug in pognal suho kljuse.

Dveurno delo je zmučilo kmeta in konja. Lena žival jo je kar ucvrila po zelenem travniku, kmetič pa je stopil h grmu, segel v skrivališče za kruhom, — a kruha nikjer. Med tem ko je mužik delal, je prišel mimo majhen hudič. Pobasal je kruh in se skrnil v vejevje kosašate smreke, da bi bil priča kmetovega rentaćenja. Upal je, da mu bo revni mužik padel v kremplje.

Kmet pa je mirno dejal:

„Kruh je gotovo prišel prav kake-mu lačnemu potniku! Bog mu ga blagoslovi!“

Nato pa je vjel konjiča, ga vpregel in zopet sta orala. Mužik je bil kljub praznemu želodcu še vedno dobre volje.

Hudič je bil prevaran in se je čutil globoko užaljenega. Svojo nesrečo je potožil poglavarju Satanu.

„Zanikrnež!“ je zavpil Satan nad trepetajočim malim hudičkom, „tri leta ti dam odloga. Glej, da bo v tem času mužik tvoj!“

Nesrečnega hudiča je bilo kar groza. Mislil je in mislil, kako bi vendar speljal na led zadovoljnega kmetiča. Končno je le našel pravo pot. Oblekel se je v popotnika in se mu ponudil za hlapca. — Tisto leto je bilo sušno leto in z mužikom sta hodila sejat žito v močvirne predele malega kmetovega posestva. Sonce je tako pripekalo celo leto, da je vsepovsod zvenela vsa setev. Le mužik in njegov modri hlapec sta imela bogato žetev. Skeden je bil pre-

majhen in kmetič ni vedel, kam bi s tolikim žitom.

„Hvala Bogu! Toliko bo kruha, da ga ne bom nikoli lačen!“ si je mislil.

Hudičev hlapec pa se je zarezal in dejal:

„Če ti bo kruha preveč, boš pa pil!“

Čudne so se zdele kmetiču hlapčeve besede. Pa rekel ni nič; hudič pa si je mel roke. Nato je pričel kmeta učiti kuhati žganje. Kmet je skoro vse žito zvaril v žganje; pri tem mu je z vsemi recepti in nasveti pomagal hlapec.

Beli sneg olepša praznično božično razpoloženje

In kmetič je kahal in pil, pil... Hudič pa je pritekel v peklenske dvore poročat Njegove Veličanstvu Satanu:

„Kmet je — tvoj. Že pije!“

Satan je želel to videti na lastne oči. Hudič ga je peljal v kmetovo bajto. Tu je sedel mužik s sosedom pred steklenico žganja. Oba sta kar zivala vase kozarček za kozarčkom. Žena jima je nalivala. Ko je po nesreči polila z žganjem mizo, je kmetič zarjovel:

„Gos neumna! Pazi na vsako kapljo, sicer te bom moral izučiti!“ Satan pa se je zadovoljno zasmehljat.

Tedaj je potrkal na vrata berač in poprosil za kos kruha.

„Zakaj bi jaz moral rediti vse berače?“ je vpil pijani mužik, se pognal proti vratom in mu jih zaloputnil pred nosom. Satanu so se zablistale zelene oči.

Mužika sta pila dalje. Drug druge mu sta pela hvalo, oba sta se bahala s svojim premoženjem. Hudič je zašepetal svojemu poglavarju:

„Pazi! Sedaj sta lisici. Kmalu bosta volkova!“

In res. Od bahanja je prišlo do zbadanja. Sosed se je silno razkačil in je svojega pivskega gostitelja udaril z vso silo s pestjo po obrazu. Satan ni mogel zadržati vzklika veselja in zmage. Hudič pa mu je kihal na uho:

„Še malo, in volkova bosta svinji.“

Da bi mužik vrnil udarec, je zagnal za bežečim napadalcem steklenico žganja. Nato steče za njim. Prvi pade. Pregarjalec se spotakne. Oba se skotalita v cestni jarek in tamkaj obležita do nezavesti pijana in utrujena. Satan ootrepnje svojega zvestega služabnika po rami in reče:

„Ti si zvaril čudovito pijačo iz ličiče, volčje in svinjske krvi.“

„O ne,“ se je muzal zadovoljni hudiček, „pijačo je zvaril človek iz svo-

jega vsakdanjega kruha. Lisičja, volčja in svinjska kri ni v pijači, ampak v človeku. Človek jo je ukrotil, čeprav je močna. Toda če pije moje žganje, je vsa njegova oblast preč in žival v človeku se sprosti. Pusti človeštvo, da pije, in tvoja žetev bo velika!“

Satan je z veseljem objel hudičja žganjekuha. Sklical je vesoljni peklenski zbor. Pred vsemi svojimi služabniki je Satan odlikoval svojega zvestega in prebrisanega služabnika. Rekel je:

„Moj prvi služabnik je odslej hudičja žganjekuh! Posnemajte ga!“

In od tedaj dalje hodi zmagoslavni svojo pot po svetu hudič s steklenico žganja v roki in za njim stopa vsa peklenska armada.

Po Tolstoju

POSTOJ IN POMISLI...

Najbolj me vabi v katoliško Cerkev neprekinjena vrsta škofov do sedanjega papeža. Sv. Avguštin

Ljubite to Cerkev, bodite v taki Cerkvi, bodite takšna Cerkev; ljubite Dobrega pasirja, ki želi, da bi se nihče ne pogubil; molite tudi za razkropljene ovce, da pridejo, spoznajo in vzljubijo tudi one pravo Cerkev Dobrega pastirja!

Ljubimo Gospoda, Boga našega, ljubimo njegovo Cerkev: Boga kakor očeta, Cerkev kakor mater.

Sv. Avguštin.

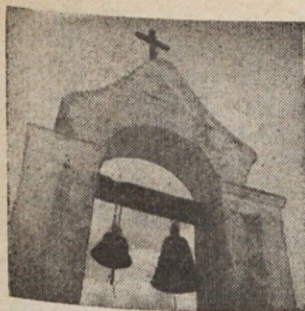
Kdor nima Cerkev za mater, ne more imeti Boga za očeta.

Sv. Ciprijan.

Cerkev živega Boga — steber in temelj resnice. Sv. Pavel

Najprej in predvsem sem katoličan. Že dolgo je, kar sem se sprijaznil z vsemi posledicami tega prepričanja.

Leon Bloy

Med nami v Argentini

Vseameriški kongres v Buenos Airesu

Po vélikem misijonu v Vélikem Buenos Airesu, pri katerem smo tudi Slovenci več ali manj sodelovali, je sledil prvi vseameriški marijanski kongres. Kongresa, ki je trajal od 9. do 13. novembra, se je udeležilo pet kardinalov, več nadškofov in škofov iz vseh treh Amerik. Papežev zastopnik je bil rimski kardinal Mimmi, kateremu je poverjena tudi skrb za izseljence.

Prvi dan kongresa je bil posvečen šolskim otrokom, drugi mladini, tretji družini. Slovensko mladino je zaradi delovnega časa, bil je namreč petek, zastopala le naša dijaška mladina v narodnih nošah in s slovensko zastavo.

Nadvse slovesen pa je bil zaključek kongresa. Kljub nenadni nevihti se ga je udeležilo več slovenskih rojakov s slovenskimi duhovniki na čelu.

Kongres je vsem živo vtisnil, da je Devica Marija tista oseba, katera edina more s sodelovanjem nas vseh premagati komunizem — največjo nevarnost današnjega časa.

Slovenska mladina organizirana v Slovenski fantovski zvezi in Slovenski dekliški organizaciji že deset let prireja mladinski dan. Letos je bil v nedeljo, 6. novembra. Vršil se je na naši Pristavi v Moronu. Dopoldne je bila na Pristavi mladinska sv. maša z govorom. Sv. mašo, med katero je lepo število naše mladine pristopilo k sv. obhajilu, je daroval duhovni vodja SFZ č. g. dr. Alojzij Starc. V govoru je razvil tebe misli: V tujini ne smemo utoniti v tujem morju, tudi se ne zapreti sami vase, ampak z zgrajeno osebnostjo stopiti v svet in nevarnim pokazati lik katoličana.

Po sv. maši je na prostem sledilo mladinsko zborovanje. Pričel ga je g. Vester Franc, poslevodeči podpredsednik SFZ. Slavnostni govornik je bil pisatelj g. dr. Tine Debeljak. V lepem govoru je vse navzoče spodbudil na slovensko narodno zavest, katero moramo hraniti, krepiti in posredovati mlajšemu rodu. Sledilo je petje zborčka SDO, branje sklepov, katere sta izdelala gdč. Marjetka Železnikar in g. Miha Gaser.

Popoldne pa so rojaki v izredno velikem številu obiskali Pristavo. Z zanimanjem so spremljali nastope otrok, katere sta pripravili gdč. Anica Mehle in gdč. Marija Babnik ter g. Čop, nastope lanuških deklet in članov SFZ pod vodstvom g. Čopa. Novost je bila bogata in lepa razstava dekliških ročnih del in odbojka med River Plate in SFZ. Ljudje so bili s prireditvijo zadovoljni.

Mladinski dnevi v Mendози

Še bolj slovesno kot v Buenos Airesu pa potekajo mladinski dnevi v Mendози. Letos so jih priredili v soboto in v nedeljo, 22. in 23. oktobra.

V soboto sta bilj dve predavanji, skupno kosilo in predstava „Miklova Zala“. Snov za predavanje o „verskih razmerah v Sloveniji“ je pripravil g. prof. Pavel Slapar. O „odnosu komunizma do kulture s posebnim ozirom na slovenske razmere“ pa je imel g. Ruđa Jurčec, predsednik Kulturne akcije. Igra, katero je po Sketovj povesti priredil g. ravn. Marko Bajuk, režiral pa g. Rudi Hirschegger, je sijajno uspela.

V nedeljo je bila najprej skupna sv. maša, katero je daroval č. g. Jože Horn. Popoldne pa je bil v Slovenskem domu bogat program. Po govoru g. Škamleca, predsednika mendoškega odseka SFZ je sledil telovadni nastop fantov in deklet ter naraščaja. Na-

stopi so od lanskega leta pokazal velikanski skok v napredku. Ga. Hirscheggerjeva očitvno ni zaman vložila v priprave svojega velikega truda.

Po telovadnih nastopih je bil ogled razstave, katero so pripravila dekleta ter dijakinje in dijaki. Razstava je pokazala vso iznajdljivost slovenske mladine v Mendozi.

V prijetni domačnosti je potekala zabava v pozne nočne ure.

Žegnanje v Slovenski hiši

V nedeljo, 20. novembra, smo imeli Slovenci v Argentini lep praznik: žegnanje v Slovenski hiši. Pred petimi leti je namreč pok. g. škof dr. Gregorij Rožman blagoslovil slovensko kapelo, ki je sicer začasno značaja.

Z žegnanja v „Slovenski hiši“ v Buenos Airesu: prizor s popoldanskega programa šolskih tečajev; na sliki tečaj A. B. Jegliča iz Capitala, ki je gledalcem pokazal uspelo simbolično vajo „Naprej zastava Slave“

Zegnanje je bilo po stari slovenski navadi ves dan. Dopoldne je bila na dvorišču — zaradi lepe udeležbe — sv. maša s pridigo. Sv. mašo je daroval č. g. direktor Anton Orehar, pel pa je mladinski zbor „Gallusa“ pod vodstvom dr. Julija Savelli.

Po sv. maši je del rojakov ostal kar v Slovenski hiši. Popoldanske slovesnosti pa so se ob zelo veliki udeležbi rojnkov pričele ob štirih. Na programu so bili nastopi naših otrok iz Buenos Airesa, kjer poučuje ga. Marijana Batagelj, iz Lanusa, kjer

vzgjajata našo mladino ga. Zdenka Jan in g. Lovro Jan, iz San Justa, kjer uči gdč. Angelca Klanšek, iz Morona pod vodstvom gdč. Mije Markež in iz San Martina in Hurlingham, kjer poučuje gdč. Katica Kovač. Med otroškimi nastopi sta še govorila dr. Alojzij Voršič v imenu odbora za Slovensko hišo in g. Janez Sparhake, akademik.

Po nastopih so rojaki ob prijetnem razpoloženju pričakali večera. Predno so se razšli, je bilo še žrebanje „rife“ z lepimi dobitki.

Novice iz Francije

Zopet nas je — tako poroča poročevalec — 15. avgust zbral ob oltarju Matere božje na Loreto. Z vseh strani smo prihiteli. Iz Bruaya, Liévina, Vendin-le-Vieil, Sallaomines, Mericourt-Mines z avtobusi. Od drugih strani s kolesi in z avtomobili. Vreme zjutraj ni dobro kazalo. Med in po maši je kar lilo. Vendar je večina prišla in vztrajala do popoldanske pobožnosti. Popoldne se je vreme popravilo, tako da je bilo kar težko zapustiti prijazno trato in veselo družbo. Letos smo se pri našem romanju spominjali 600-letnice Sv. Višarij in 300-letnice smrti sv. Vincencija. Peto mašo je navdušeno spremljal zbor iz Bruay. Po maši je predsednik zveze društev sv. Barbare, g. Blaž Zupančič v imenu vseh položil venec na grob padlih. Popoldne je slovenska pesem Materi božji v čast zopet napolnila veličastno ba-

zilično. Odsotnega msgr. Valentina Zupančiča je zastopal č. g. Stanislav Kavalarič. Z veseljem „na svidenje prihodnje leto“ smo se poslovili.

Belgija

Slovinci iz Limburga v Belgiji, kjer je direktor katoliške misije č. g. Vinko Žakelj, so priredili romanje v Beauring. Poleg drugih zanimivosti so obiskali tudi mesto Dinant. Ves dan jih je spremljalo krasno jesensko sonce.

Nizozemska

Rojaki na Nizozemskem imajo dvakrat na mesec slovensko službo božjo. Zanje skrbi č. g. Vinko Žakelj iz Belgije.

Tretjo nedeljo v septembru je slovensko Društvo sv. Barbare priredilo vinsko trgatvo, ki je lepo uspela.

Novice iz Rima

V nedeljo, 18. septembra, je daroval v kapeli slovenskih šolskih sester

v Rimu svojo zlato mašj č. g. Marko Kranjc. Njegovega 50-letnega jubileja so se udeležili skoraj vsi Slovenci v Rimu. Posebej sa bili zastopani slovenski redovniki, tako jezuiti s preč. p. Prešernom, s prof. Truhlarjem in Žitnikom, frančiškani s p. Korošakom, lazaristi z g. Susmanom; dalje številni svetni duhovniki.

Medtem ko je g. jubilant pristopil k oltarju, je mešani zbor zapel „Zlatomašnik bod' pozdravljen“. Zlatomašnj govornik je bil msgr. Belej.

Po čestitkah preč. g. zlatomašniku so slovenske šolske sestre priredile na čast g. jubilanta zakusko, ki je potekla v veselem in domačem razpoloženju vseh navzočih. Na mnoga leta!

Iz Venezuele

Iz Venezuele poročajo, da so tamkajšnji Slovenci zbrali lepo vsoto okoli 300 dolarjev in jo poslali slovenskemu semenišču v Argentini. — Ljubljanskemu škofu msgr. Antonu Vovku pa so poslali 100 dolarjev z željo, da si z njimi kupi škofovsko kapo. Po geslu „Danes meni, jutri tebi“ so se odločili tudi za medsebojno pomoč v boleznih in so ustanovili slovenski bolniški sklad.

Slovenci v Nemčiji

Med slovenskimi izseljenci v Nemčiji delujejo sedaj štirje slovenski duhovniki: dr. Janez Zdešar, g. Franc Šeškar, dr. Franc Felc in g. Ciril Turk. Direktor vsega dušnopastirskega dela je dr. Janez Zdešar.

Staronaseljencev, to je tistih rojakov, ki so prišli v Nemčijo še pred zadnjo svetovno vojno, je po nemških zapiskih od 40 do 50 tisoč. Te je okoli v glavnem asimiliralo, narodna zavest je živa le še v posameznikih. Novonaseljencev pa je v Nemčiji okrog šest tisoč. Fantje in moške delajo na

splošno v rudnikih ali pa v težki industriji. Deklet je zelo malo; zaposlene so po bolnišnicah in po nemških družinah.

Za rojake imajo slovenski duhovniki na treh krajih nedeljsko sv. mašo. Miki nemškega gospodarskega čudeža, blesk velemest, življenjski materializem širokih množic delavnega ljudstva nanje ne vpliva ravno najbolje. Slovenskih šol ni. Med številne rojake prihaja list „Naša luč“, nekateri pa so naročeni tudi na „Duhovno življenje“.

Ko sem študiral v Cambridgeu, so bili v eni dvorani mladeniči istega naroda često razdeljeni v šest različnih verskih ločin. V Rimu pa smo bili v eni dvorani bogoslovci šestih narodnosti, a vsi smo izpovedovali isto vero. Takšnega soglasja ne more doseči nobena človeška moč.

H. Benson

Rojan

Misijonska nedelja v naši fari je bila tudi letos lepa in bogata. Popoldne smo imeli v Marijinem domu misijonsko prireditev. Družbenice so pripravile tridejanko „Njen življenjski misijon“, skavti pa so nastopili z lepo igro „Ris“, ki jo je po italijanskem izvirniku priredil dijak Franko Žerjal. Obe igri sta bili zelo dobro podani.

Podgora

Tudi v Podgori pri Gorici so lepo praznovali misijonsko nedeljo. V mali prijetni dvorani so štandreški otroci pripravili lepo igro „Pavelčkova piščalka“. Mali odrski umetniki so se imenitno odrezali v svojih vlogah in želi od občinstva obilo odobravanja. Prireditev so ponovili še na nedeljo Kristusa Kralja.

Tri zaobljube

SPISAL JANEZ JALEN
POVEST IZ SLOVENIJE

Zasuli so grob, utihnili so zvonovi, obmolknila je molitev in pomiril se je jok. Bog ji daj večni mir in pokoj!

Pokopali so Anco, staro Markljo. Polnih šestinšestdeset let je doživela in že precej dolgo ni več sama gospodinjala. V cvetočih letih, ko je bila še samska, so ji rekli Podlipnikova Ančka. Daleč naokrog je slovela kot najlepše dekle, ki bo imela vsenavrš še težko doto. Vredno je bilo potegovati se zanjo. In so se tudi. Premožni in postavni Višnjarijev Šimen iz Žirovnice jo je hotel po vsej sili imeti, pa jih je zato dobil z bičem konjarja Tomaža po irhačah. Na lestvi pod oknom je bilo, ko se Ančka šimnu kljub prosečemu moledovanju še oglasiti ni hotela. Naj je bilo že kakorkoli, sedaj že oba, Šimen in Tomaž počivata pod rušo. Konjarja so predlanskim že celo prekopali. Ančko si je pa priboril Pri-možev Marko, nekdanji Podlipnikov ovčar, sedaj mogočni stari Marka, ki takrat ni premogel še nič drugega kakor zakajeno bajto in za dobro dlan njive.

Pogrebci so pokropili zasuti grob in se začeli razhajati. Krničani so zavili s pokopališča okrog rođinske cerkve navzdol h križu, na pot, ker bi po stezi za prostornim obzidanim farovškim sadovnjakom zavoljo pomladanske čobodre ne bilo pametno hoditi, čeprav je bilo bliže.

Spredaj je šel v visokih škornjicah,

dolgem, bogato rožastem kožuhu in sivi polhovki sedemdesetletni, skoraj belolasi Marka, mož rajnice. Fant, ovčar Marko, se je v gorenjski govorici, kot mož in gospodar nove, ugledne domačije, preimenoval v Marka; njegova žena pa v Markljo. — Pogreb žene in matere deseterih, vseh še živih otrok, je drugače še vedno trdnemu Marku narahlo upognil hrbet. Poleg njega sta stopala Boštjan, četrti v vrsti rojstev, in Joža, sedmi, ki se je lani priženil k Muhovcu na Breg. Sedem deklet in samo troje fantov. Vsi so bili že oženjeni in pomožni, razen Reze, ki se je k nunam ravnala, in pa šele dvajsetletnega desetnika, vihravega Klemenca.

Kar skoraj molče je vodil pogrebce žalostni Marka. Saj je bilo samih domačih za celo procesijo. Poleg treh fantov in neomožene Reze še Mica, Franca, Johana, Katra, Marjana in Špela, njih možje in žene in otrok cela kopica. Klemen in Reza sta hodila zadnja, kakor bi bila tudi onadva poročen par. Za njima pa je šla še cela vrsta drugih, da je bila pot preozka in so nekateri zabredli kar zraven nje v nizki, taleči se sneg. Na polju sneg, Reber je bila pa že vsa kopna. Zgoraj pod Pečmi so kimala že prve kurjice, resje se je pa pripravljalo, da ob prvem soncu zardi v vsej svoji lepoti, na vseh sedem sort, od krvavordečega do snežnobelega.

Da, da! Anca, stara Marklja, nekdanja brhka Podlipnikova Ančka, je imela pogreb, kakršnega svetj Klemen ni pomnil. Dan pa je bil mračen. Celó rosljati je začelo. Menda se je hotelo tudj nebo malo posolziti za razumno in tiho ženo. Tako bi rajnico imenovalo sveto pismo.

Žalostno procesijo je pripeljal Marka, stari Marka, pred domačijo, kate-

ro, je bil on sezidal in v kateri je preživel z Ančko desetletja srečnih, pa tudi bridkih let. Stopil je čez prag. Sedaj šele je začutil, da je brez Ance postala hiša pusta in prazna. Spomnil se je, kako je po poroki prebral Ančki iz knjige SVESTI TOVARSH po svetem pismu starega testamenta povzete besede: „En dober dar je ena dobra shena, leta dar bo dodeljen temu, kateri se Boga boji, k polonanju njegovih dobrih del.“

Kar začutil je, kako se ga je bila takrat Ančka oklenila in mu zašepetala: „Maaarko! Da bi ti bila jaz dober dar!“

SVESTI TOVARSH je ostal vso noč odprt na mizi...

Globoko je stari Marka, nekdanji ovčar Marko, zajel sapo in spregovoril kakor sam sebi: „Boljšega daru mi Bog ni mogel dodeliti. Samo... Kaj bo z zadnjim? Z desetim? Preveč sva ga rada imela. Razposajenca. Proti tebi je bil vedno kakor krotka ovca, proti meni pa zadnje čase kakor rogat kozel. Kdo naj ga zanaprej kroti? O, kako te bo tudi desetniku manjkalo, Anca...“

Sivolasega Marka, ki se je do sedaj z vso silo premagoval, da ni zajokal, je zmoglo. Kar v kožuho in polhovki je sedel za belo javorovo mizo, naslonil glavo na prekrizane lakti in glasno zahtel: „Aaanca... Aaančka...“

Otroci in vnuki so obnemeli. Bledi in nemi so strmeli v zrušenega ata in oča.

Stari Marka je pa vokal kakor otrok in se kar ni mogel utolažiti. Klemenu, ki je stal zadaj za vrati, se je pa posvetilo, da sta njega rajnica mama in tam pri mizi glasno jokajoči ata izmed vseh otrok imela najrajši. In je z očetom vred tudi glasno zajokal.

Prvo poglavje PRI MARIJI UDARJENI

Razcvetel se je majnik. Veliki oltar v Ljubnem, zlati tron Marije Udarjene, je bil ena sama šmarnica, toliko drobnega in prijetno duhtečega cvetja so natrgali otroci z odraslimi vred po bregovitih gajih okrog vasi svoji patroni v počesčenje. Prav ta dan je bil njen praznik, štirindvajseti veliki traven, god Marije Pomočnice, ki je petnajst sto eninosemdesetega leta pri Lepantu turške barke premagala in skoraj vse potopila, kristjanom pa pokazala, da bi do takrat nepremagljive mohamedane brž ugnali, če bi se iz ljubezni do Kristusa krščanski evropski vladarji zavoljo oblasti med seboj ne lasali.

Jutro je bilo jasno. Le tu pa tam je mirno plaval svetel oblak, da je poživiljal povsem modro nebo. Od prvega svita prek vstalega sonca in še naprej je ljubenski grič kar tonil v nepretrganem petju ptičjih zborov. S pesmijo in molitvijo so za vihrajočimi banderi in zibajočimi se prošnjimi križi — redkokateri brez njih — prihajali romarji po hribu navzgor na višavo, na božjo pot k čudodelni Mariji Udarjeni. Najbližji so bili izpod sosednjih gora, kakor procesiji iz Gorič in Preddvora. Iz Dolenjskega in Štajerske, iz Savinjske doline in Gornjega grada so bili prispeli že sinoči. Tri dni so hodili od jutra do večera, pa so kljub utrujenosti noč predremali, prepeli in premolili kar v cerkvi. In, seveda, hribovcev iz Selške in Poljanske doline tudi ni smelo manjkati. Navsezgodaj so že Poljanci z besedo pripotegovali, kar niso molili in peli, čez Jamnik in Kropo. Najkasneje opolnoči so morali iti od doma, da so bilj že za svita pri Mariji Udarjeni.

V Ljubnem je že od zgodnjega jutra skoraj nepretrgoma potrkavalo in pozvanjalo. Donela je vsa zgornja Savska dolina daleč navzgor in navzdol, od Jelovice do Križke gore in Storžiča počez. Od kopnečega snega v Triglavu in na gorah med Kranjsko in Koroško motna Sava je v veselih valčkih poskakovala pod majavim ozkim otoškim mostom.

Markov Klemen je prihitel po strmem Cizeljnu navzgor in obstal. Kar nič ni bil upehan. Ozrl se je naokrog in se začudil veličastnemu razgledu, ki se mu je odprl na vse strani. Brata Boštjana žena Mina, Markova mlada, je z drugimi romarji vred zaostala. Umivali so si spodaj pri studencu oči in se že med potjo priporočali za zdravje vid Pomočnici kristjanov, ki je Jezuščka pestovala v znamenju nad studenčkom.

Klemen pa se je zgoraj obračal in razgledoval. Od jutranjega sonca osvetljen se je bleščal skalni Triglav. Zastavni Stol je pasel nižje, pa razpotegnjene gore okrog sebe. Oko se je za hrib pomudilo na priostrenem Storžiču, obstalo na mogočni Kočni, izza katere je gledal oddaljeni vrh Grintovca. Pogled mu je zdrsnil preko Kokrškega sedla in Krvavca navzdol, dokler ni zaslutil za Šmarjetno goro in šentjoštom zameglene Ljubljane. Ustavil se je pa, kakor bi se hotel odpočiti, na zeleni Jelovici.

„Lej, kako se na vse strani lepo vidi,“ se je glasno začudil Klemen. Glas zvonov ga je pa zvabil, da ni čakal zaostalih Rodincev in Krničanov, ki so tudi hodili brez križa in bandera. Le počemu! Saj so sami imeli doma znamenito božjo pot svetega Frančiška Ksaverija, indijskega apostola, prekrasno naslikanega v visokem zlatem

oltarju leve stranske kapelice. Naglih korakov je pohitel prek cvetočih travnikov in med odganjajočimi oziminami v hrumeči semenjski vrišč okrog romarske cerkve Marije Udarjene v Ljubnem.

Markov Klemen iz Krnic, desetnik, postaven fant, kj je bil zavoljo vozarstva do nadaljnega oproščen službe s puško nepremagljivemu mogočnemu Napoleonu, si je najprej površno ogledal sejmišče in se ogovoril s tem in onim znancem. Ni se pa hotel zaplesti v daljši pogovor. Zavedal se je, da mora predvsem opraviti božjo pot. Preinil se je v cerkev in občudoval štajerce in hribovce, kako so spokorno drseli po kolenih okrog oltarja. Tudi sam se je spočetka nameraval uvrstiti med nje, pa je izprevidel, da bi se težko vrinil. In škornjice bi si moral potegniti čez kolena, da bi si ne umazal snežnobelih svitic. In, in in... Nič kaj mu ni dišala te sorte spokornost. Je bil pač brhki Markov Klemen iz Krnic. Nazadnje je, kakor še marsikdo, spustil svoj dar v nabiralnik druge ljubenske Matere božje, neudarjene, ki v vdolbini na vzhodni steni edine prizidane kapele Svetih treh kraljev, prav tako drži v desni žezlo, z levo pa pestuje Jezuščka. Kakor onadva v glavnem oltarju, sta tudi ta dva oblečena samo — bolj delavno. Imata eno samo obleko za petek in svetek.

Klemen se je zrinil nazaj na sredo cerkve. Zagledal se je v slikarijo na oboku nad glavnim oltarjem, kjer je bilo natančno vse upodobljeno, kar je kot otrok večkrat slišal od pobožne svoje rajne mame Ance, Podlipnikove Ančke, katero so bili spomladi pokopali. In je videl naslikano, kako se je spretni pa prevzetni zidar Gregor Eržen iz Kamne gorice leta šestnajst

sto dvaindevetdesetega pobahal pred ki-pom Marije Pomočnice, ki so jo zavoljo prezidave cerkve začasno namestili v lopi, pobahal in pohvalil, da ima nje-govo dekle Mica lepše oči kakor pa sama Mati božja. Ker mu Marija ni mogla pritrčiti, je iz objestne baha-vosti dvignil zidarsko kladivo, ga za-vihtel in udaril božjo Porodnico na le-vo sence. Pa se je isti hip zgrozil. Pokazala se je rana in pritekla živa kri iz nje. Gregor je padel na kolena in začel glasno vpiti na pomoč. Pri-hitele so ženske in s sveže opranimi prtenimj prti skušale zaustaviti rožno-rdečo kri, kar se jim pa nikakor ni hotelo povsem posrečiti. Ni sicer več tekla, po malem pa je še zmerom solzela.

Gregor se je kesal, da je obupaval, ko ga noben duhovnik niti sam škof žiga Krištof Herberstein, čeprav grof, ni upal odvezati od bogoskrunskega greha. Zidar Eržen je razdal vse svoje trdo prislužene denarje in se bos na-potil v Rim, da poprosi samega sve-tega očeta odveze. Čez dve leti se je vrnil, sicer s krvavimj nogami, pa z Bogom spravljen. Šele njegov vdano spokorni poljub na udarjeno sence je povsem ustavil kri in Marija je sama spremila skesano dušo zidarja Grego-rija Eržena pred nebeškega sodnika in mu zadobila milost svetega raja. Kri se je ustavila, rana pa še do da-našnjih dni ni povsem otrdela in se zasušila.

Opazovanje slik na stropu je Kle-mena tako prevzelo, da si je potegnil škornjice na kolena, se vseeno vrnil v vrsto drsajočih okoli oltarja, poklek-nil še sam in spustil dvojni dar v na-biralnik na evangelijski strani Marije Udarjene.

Koj nato je stopil na prižnico učen ljubljanski pater in govoril o Mariji

Udarjeni tako ganljivo, da so ženske jokale in tudi marsikak moški je malo posmrkal.

Deseta maša je bila peta, z leviti in z dvema blagoslovoma. Peli so go-spodje pred oltarjem in pevci na koru. oboji seveda vse po latinsko, da je prej odzvonilo poldne, preden so s sloves-nim blagoslovom in naravnost veličast-nim potrkavanjem prišli do konca.

Že vsega naveličani so romarji kaj hitro do malega izpraznili cerkev, po-sedli po travi, obstopili stojnice in se razšli po gostilnah.

V tistih napoleonskih časih — sko-raj poldrugih sto let bo kmalu od ta-krat — ko na Brezjah še niti podobe Matere božje ni bilo, so bile zaradi množic romarjev na najbolj slovečo bož-jo pot na Gorenjskem k Mariji Udar-jeni gostilne okrog cerkve v Ljubnem kar posejane. Klemen je počakal Mino, sedanjo Markljo, še vedno mlado in brhko, gospodarja brata Boštjana že-no, in jo odvedel po strmini navzgor v krmo pri Pezdličku. Gneča je bila tolika, da sta morala čakati, preden sta mogla sesti na klop za veliko mi-zo. Klemen je naročil za oba juho z rezanci, pečenko in polič vina. Kruh je imela Mina s sabo v pisanem ce-karju. Z vinom si je svakinja samo dobro usta omočila, ostalega je izpil. Klemen sam in postal dobre volje, tako da se mu ni prav nič ljubilo z mlado iti k Lončarju izbirat piskre in sklede, katerih so bili zadnje čase toliko po-bili, da jih je začelo primanjkovati pri hiši. Segel je po kastorec, ki ga je bil med jedjo odložil poleg sebe na klop, pogladil krivce, se spet pokrili pa prav precej postrani, na uho, na korajz. Zasnbele so ga pete. Da jo počaka pri Ambrožiču, sta se domenila z Mino, pri Jožu, kjer so jo od kon-čane maše naprej drugo za drugo na-

rejali Bovčani in so se pari vrteli in so dekletom lica rdela kakor pirhi o veliki noči, in so fantje s podkvicami na petah ob tla pribijali, da so žebli iz podnic odskakovali. Bokal za bokalom je priromal na mizo. Desetnik bogatega Marka iz Krnic ni skoparil, pa tudi razmetaval ne. Gostil je samo svoje ožje znance in prijatelje, pa tudi kakšen razgret deklíč si je kdaj omočil ustnice. Klemen a samega se vino ni dosti prijemalo. Ga je menda sproti izpotil, ko ni nobenega plesa zamudil.

Protj trem je šlo. Klemen je bil ravno prav razvnet. Napil je svoji soplesalki, se ozrl naokrog, da si poišče drugo za prihodnjo polko. Pogled mu je obstal med hišnimi podboji, med kater a je pravkar vstopilo mlado dekle, ki jo je zavijačka delala še mlajšo, kakor je v resnici bila. Za njo je stal skoraj za glavo višji, dve, tri leta starejši, brhek in postaven fant. Klemenu se je zaiskrilo oko. Preden je utegnil naprej pomisliti, je prirnila do vrat tudi Mina, Boštjanova žena. Fant in dekle sta se spoštljivo umaknila in že je svakinja stala pred njim: „Alo, Klemen! Kakor si obljubil. Zaplešiva, potem pa plačaj in greva. Krničani naju že čakajo tamle pod Kranjcem.“ Klemen se je skušal nekaj obovtavljati, pa ni nič pomagalo. Prav takrat so Bovčani spet zaigrali. Mina se ga je oprijela in jo je moral zavrteti. Plesala sta, da ju je vse gledalo. Bila sta lep, če ne najlepši par. Kar se tiče plesa prav gotovo. Po lepoti sta ju pa prekašala onadva, ki sta prej stala med podboji in za katerima se je Klemen prek Minine glave ves čas med plesom oziral. Kmalu je uganil, da nista fant in dekle, pač pa sorodnika, najraje brat in sestra. Ni bilo pravega ognja med njima.

„Rompompom-pom,“ so zaigrali Bov-

čani polko, Mino pa je zaskrbelo: „Ježeš, če ata zvedo, da sva plesala, ko še ni minilo leto, odkar so mama umrli. Le kako sva se mogla spozabiti,“ je bila Mina nevoljna sama nase.

„Pa se res nisem spomnil,“ se je zresnil Klemen. „Razmišljenec norčavi! Sram me je!“ Klemenu se je pomračil obraz in do Posavca ni več odprl ust.

Mina je Klemena prav dobro razumela. Krničani so pa skleпали, da sta si Markov najmlajši in mlada prišla kaj navzkriž. Kako so se motili.

Spodaj na cestj so se rodinski romarji morali podvizati, da bi jih ne lovila noč. Namenili so se spotoma ustaviti še pri Žabarju pod Broscem in zaključiti svojo dožjo pot k Mariji Udarjeni pri Jernejcu v Poljčah.

Med potjo je Klemen kar mimogrede izvedel od svakinje, da sta bila tisti par, ki je tik pred njenim prihodom obstal med podboji gostilne in se njej spoštljivo umaknil, Lončarjeva dva iz Ljubnega, Lenka in Janez. Še vedno je videl pred sabo cvetoči Lenkin obraz in njeno okretno postavo, predvsem pa njene oči kakor dvoje skritih gorskih jezerc. In se je potihem veselil, kako pojde v ponedeljek ali torek z vozom po nabrano lončeno posodo, po skled e in skledice, piskre in lonce in se kaj več pomeni z Lenko. Murna napreže, triletnega konja, ki ima ogledalce na čelu in daleč naokrog nima para. To se postavi.

Ko sta z nočjo vred prišla z mlado domov, je zvedel, da so čez dan Francozi, osvoboditelji, kakor so sami sebe imenovali, Murna vzeli, ker je kakor ustvarjen za oficirskega konja. Klemen je strupeno pogledal odklene sebe in po tihem siknil skozi stisnjene zobe. Glasno ni upal zakleti zavoljš očeta Marka: „Prekleti Napaljan! Da bi ga hudič vzel!“ (Se bo nadaljevalo)

KJE
JE
KAJ

Srečno novo leto	1
Na prelomnici časov	2
Njen sveti večer	3
Betlehem	7
Božič v naših družinah	8
Sveti Trije kralji	10
Tri minute dobre volje	13
Podoba sodobnega sveta	14
Naša vera v božjo previdnost	17
Na poti k Bogu	21
Po svetu	22
Ali je Kristus razdeljen?	24
Kaj je sploh sveto pismo?	27
72 knjig svetega pisma	29
Fantom in dekletom	30
Cerkev steber resnice	37
Glas iz Rima	42
Ali je prav, da se ženska oblači po moško	44
„Odpadnik“	47
Od doma	50
Pravljica o žganju	53
Med nami v Argentini	55
Med izseljenci	57
Tri zaobljube	59

POVERJENIKU:

Argentina:

Dušnopastirska
pisarna,
R. Falcón 4158,
Buenos Aires

Braziliija:

Marija Mestnik,
C. Postal 7058,
Sao Paulo,
Brasil

U.S.A.:

„Familia“,
3116 Glass Ave.,
Cleveland, Ohio

Kanada:

Ivan Marn,
83 Victor Ave.,
Toronto,
Ontario

Trst:

Marijina družba,
Via Risorta 3,
Trieste, Italia

Italija:

Zora Piščanc,
Riva Piazzutta 18,
Gorizia

Avstrija:

Naročnino pošiljate
te Mohorjevi družbi
v Celovec.

LETO XXVIII.

ŠT. 1.

JANUAR 1960

Editor responsable: Pbro. Antonio Orehar, Ramón Falcón
4158, Bs. Aires. Registro de la Prop. Intelectual N° 574.991.
Tiska tiskarna Vilko, Estados Unidos 425, Buenos Aires.

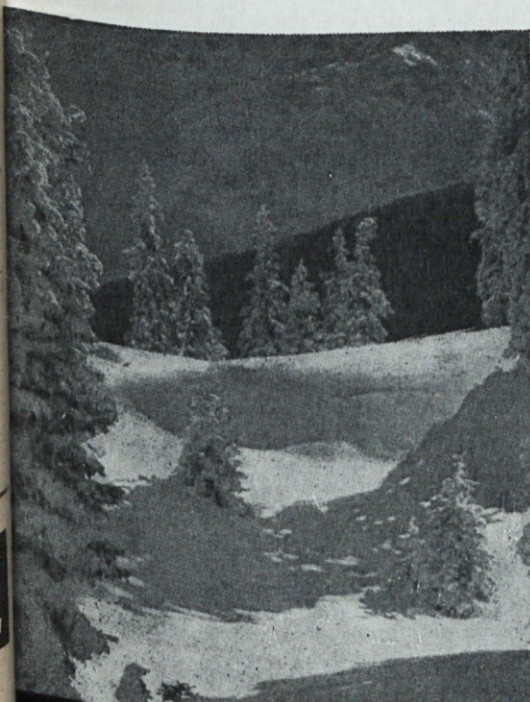
**duhovno
življenje**
la vida espiritual

SVETA NOČ

*Sveta noč, blažena noč!
Vse že spi, je polnoč;
le Devica z Jožefom tam
v hlevcu varje Detece nam.
Spavaj, Dete sladkó!*

*Sveta noč, blažena noč!
Prišla je nam pomoč:
Dete božje v jaslih leži,
grešni zemlji radost deli,
rojen je Rešenik.*

*Sveta noč, blažena noč!
Rádostno pevajoč
angeli Gospoda slavé,
mir ljudem na zemlji želé:
Človek, zdaj si otet.*

„Duhovno življenje“ je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (Anton Orehar), urejujejo pa Rant Jože, dr. Branko Rozman, dr. Alojzij Stare in Marijan Šušteršič.

Ovitek je risal arh. Marijan Eiletz